O minunată parodie a lumii postmoderne,
în tradiția *Fermei Animalelor*

POLIROM

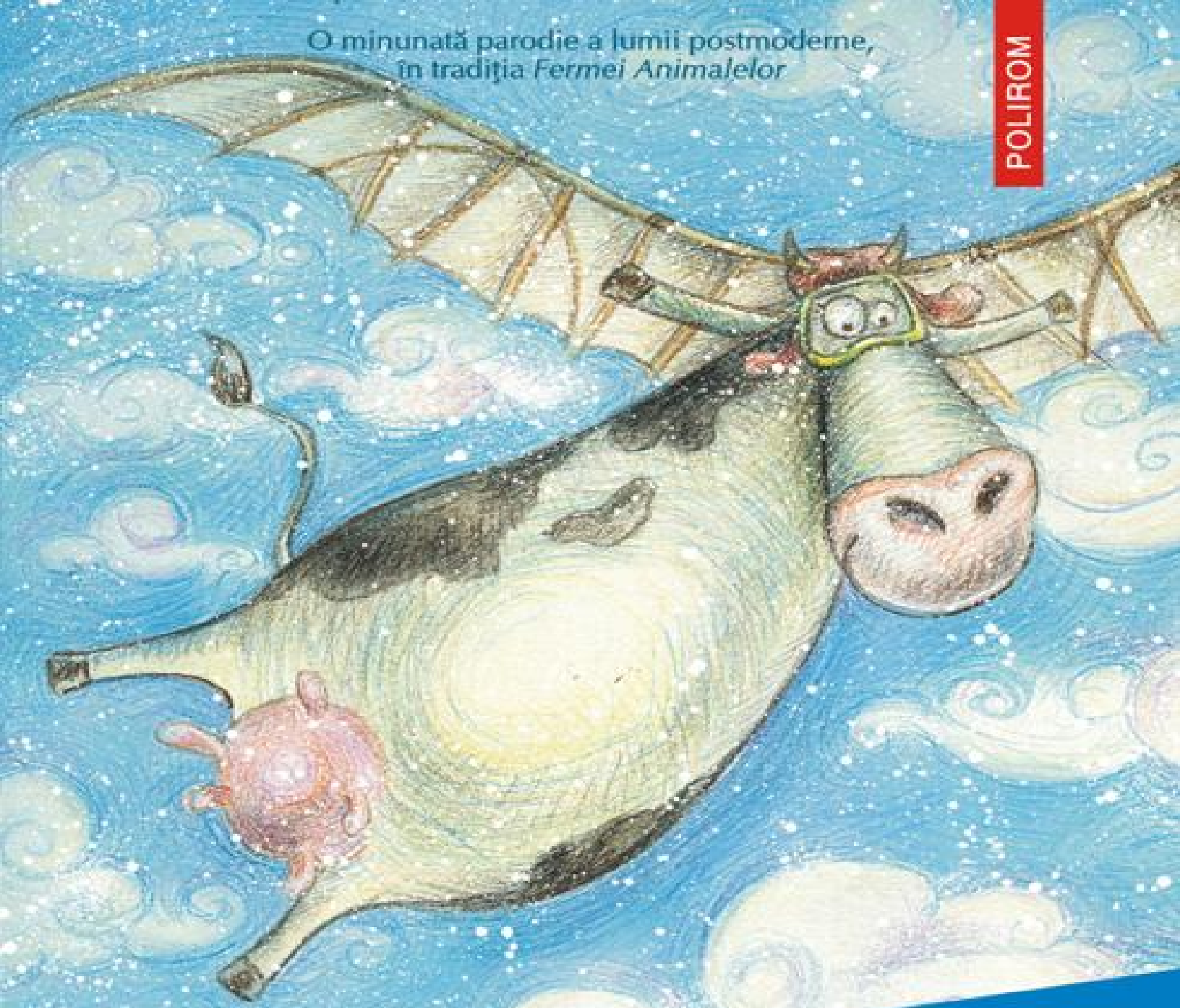

David Duchovny
Holy Cow

BIBLIOTECA POLIROM

David Duchovny

Holy Cow

Traducere din limba engleză şi note
de Ioana Filat

POLIROM
2015

David Duchovny, *Holy Cow*
Copyright © 2015 by King Baby, Inc.
Published by arrangement with Farrar, Straus and Giroux, LLC, New York
All rights reserved
© 2015 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-5532-8
ISBN PDF: 978-973-46-5533-5
ISBN print: 978-973-46-5419-2

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: © Lucky2084/Depositphotos.com

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

DAVID DUCHOVNY, unul dintre cei mai îndrăgiți actori americani contemporani, s-a născut în 1960, la New York. A studiat literatura engleză la Princeton University și a obținut o diplomă de master la Yale University, unde l-a avut ca profesor pe Harold Bloom. A început să scrie poezie în timpul facultății, primind o mențiune de onoare din partea Academiei Poeților Americani, însă a devenit în scurt timp fascinat de lumea filmului. Și-a început cariera de actor spre sfîrșitul anilor ’80, rolurile care i-au adus cea mai mare popularitate fiind cel al agentului FBI Fox Mulder, din serialul SF *The X-Files*, și cel al scriitorului Hank Moody, din serialul *Californication*. În 1997 și 2008 a cîștigat Globul de Aur pentru cel mai bun actor în rol principal într-un serial de televiziune. În 2015, actorul și-a lansat primul album de muzică, *Hell or Highwater*.

Lui West și Miller,
lui Blue, George, Black și Joe,
precum și lui Patty și Delilah

„Deosebirea dintre mintea omului și cea a animalelor superioare, oricât este ea de mare, este cu siguranță [o deosebire] de grad și nu de calitate.“[1]

Charles Darwin

1. Charles Darwin, *Descendența omului și selecția sexuală*, Editura Academiei R.S.R., București, 1967, p. 109.

1
Permiteți-mi să mă prezint

Cei mai mulți oameni au impresia că vacile nu gândesc. Bună! O clipă, să reformulez – cei mai mulți oameni au impresia că vacile nu gândesc și nici nu au sentimente. Încă o dată, bună! Sunt vacă și mă cheamă Elsie – da, știu. Să mor dacă vă mint. Vedeți? Chiar suntem în stare să gândim, să simțim și să glumim – mă rog, cele mai multe dintre noi. Tușa-mare Elsie, după care mi-am primit numele, n-are deloc simțul umorului. Nici un strop. Zero barat. Nici măcar nu gustă bancurile cu proști. Îl știți pe ăla care începe așa: doi oameni intră într-un grajd… Stați un pic, s-ar putea să n-am cine știe ce timp la dispoziție, nu-mi permit s-o ard aiurea.

Acum o să încerc să trec la câteva lămuriri preliminare. Să vedem, a, da, poate vă întrebați cum de scriu rândurile astea dacă n-am degete? Nu-s deloc în stare să țin un stilou cu copita. Credeți-mă, am încercat. A fost jale. Nu că s-ar mai găsi stilouri pe toate drumurile de când cu calculatoarele astea. Și chiar dacă gândim și avem sentimente și umor, tot nu putem să vorbim – cel puțin nu cu oamenii. Noi avem o „tradiție orală“ – cum se zicea pe vremuri în cultura voastră. Poveștile și

învățăturile de viață se transmit din vacă-n vițică, din generație în generație. Cam ca *Odiseele* și *Iliadele* voastre. Le cântăm chiar. Mă scuzați că mă sparg în figuri cu nume ilustre. Homer. Bum! Hai că vă las un pic să vă reveniți din șoc.

Toate animalele pot să vorbească între ele într-un amestec de mormăieli, fluierături, lătrături și guițături – un soi de esperanto animalic: leii cu mieii, păsările cu câinii, elanii cu pisicile – da, bine, cine are chef să stea la taclale cu o pisică? Sunt niște creaturi tare narcisiste. Numai că noi, regnul animal, nu le-avem cu din astea, cuvinte, limbaj, cum îi ziceți voi. Da, bine, știu că nu m-am exprimat chiar corect gramatical, voiam numai să subliniez o idee. Doar nu-s marsupial. Marsupialilor li s-a dus buhul că n-au deloc stofă pentru gramatică (ați încercat vreodată să stați de vorbă cu un cangur? N-ai cum să te-nțelegi cu ei și pace, frate, nici dacă reușești să descifrezi accentul ăla al lor). Și cine dracu' știe ce îndrugă peștii acolo? Dar uite că am divagat de la subiect. Așa suntem noi, bovinele. Divagăm și digerăm – asta facem toată ziua. Noi, vacile, putem să stăm și să rumegăm în voie, cum ar veni. Stăm pe copite și mâncăm, mai schimbăm o vorbă, mai lingem niște sare dacă găsim. Viața e frumoasă.

Sau era frumoasă acu vreo doi ani. Cam atunci a început povestea mea. Până în momentul ăla am dus un trai de basm. M-am născut la o mică fermă din nordul statului New York, în Statele Unite. Clanul Bovary trăiește acolo din cele mai vechi timpuri. Mama, mama mamei, mama mamei mamei și așa mai departe. Tații sunt ca și inexistenți în familiile bovine. Taică-meu, Ferdinand (da, știu), mai trecea din când în când pe la noi – așa-mi închipui că m-am ales cu toți frații și surorile mele. Însă pe băieți îi țin separat de fete mai tot timpul. Ce le mai

place să se holbeze la noi de după gard. Uneori mă cam trec fiorii când îi văd, pe bune. Parcă n-ar fi din aceeași specie cu mine, zău – nu că i-aș judeca. În doi ani de zile m-am învățat minte – nu judeca pe nimeni. Ce încerc să zic e că băieții și fetele au trăit separat încă de la începuturile civilizației, așa că nu ne mai așteptăm să se schimbe ceva. Habar n-am cum ar fi să trăiesc altfel, așa că nu mă topesc pe copite de dorul lui taică-meu.

Oamenii ne iubesc. Sau așa am crezut, așa ne-am închipuit noi. Se dau în vânt după laptele nostru. Bine, mie mi se pare cam bizar să bei laptele altui animal. Doar n-o să mă duc la o tanti care tocmai a născut să-i zic: „Auzi, nu-mi dai și mie o gură să văd cum e?“. E aiurea, nu? Așa că pe mine n-o să mă vezi în veci făcând una ca asta. Nu prea e frumos din partea voastră. Însă de-asta ne iubiți. Pentru laptele nostru. *La leche.* Bine, presupun că gusturile nu se discută. Cu toatele știm din copilărie că fermierul o să vină după lapte în fiecare dimineață. Și chiar ne simțim ușurate când se întâmplă – la cât de umflate suntem, e plăcut să ne simțim iarăși zvelte și suple după ce ne trag un muls ca lumea. Da, ținem să arătăm bine. Și nu ne place deloc când voi, oamenii, le spuneți „vaci“ persoanelor grase. Și nici porcii nu prea apreciază apelativele gen „porcule“ și „scroafo“, pe când găinile și cocoșii se enervează rău dacă le folosești numele ca insultă (ceea ce, în sinea mea, mă unge la inimă, doar cocoșii sunt cea mai mare belea de când a făcut Dumnezeu lumea asta).

A, da, credem în Dumnezeu. Dumnezeu are înfățișare de vacă. Ei, zic și eu la mișto. Hai că v-am speriat un pic, este? Oricum, în ceva acolo tot credem și noi, ceva care a creat tot ce există pe lume – animalele, vietățile microscopice, plantele,

rocile și sufletele. Și puțin ne pasă dacă Creatorul ăsta are înfățișare de vacă, porc, om, amibă sau seamănă cu Jerry Garcia. Avem doar credința că există undeva o forță vitală, creatoare. Oamenii numesc așa ceva Mama Natură, nu-i chiar același lucru, însă tot pe-acolo. Și nu doar că ne punem credința în așa ceva – știm că e adevărat. O simțim până-n măduva oaselor, așa cum au simțit-o și strămoșii noștri în ciolanele ce stau îngropate acum sub ogorul lui Moș Macdonald.

Băi, ce-mi mai place să divaghez. Va trebui să vă obișnuiți cu mine. Și Homer se abătea una-două de la poveste, este? Așa că s-a întâmplat și pe la case mai mari. Până să încep povestea, permiteți-mi să vă mai pun un pic în temă, să vă prezint viața mea înainte de Eveniment. Așa i-am zis eu – Evenimentul sau Revelația, sau Ziua Când Am Căcat-o. Dar mai întâi stați să recreez fundalul scenei. Să evoc un pic de culoare locală.

Viața la fermă. Liniște și pace. Eu și trupa o ardem toată ziua pe pajiște, taurii cască botul la noi. Verde-i iarba de acasă, cum zicea mereu maică-mea. A fost o mamă tare bună, însă într-una din zile parc-a mâncat-o pământul, așa cum se-ntâmplă cu toate mamele noastre. Ne-au învățat că trebuie să mergem mai departe. Că mamele n-o să fie tot timpul cu noi și dacă într-o zi pleacă fără să-și ia rămas-bun după ce ne-au crescut și nu mai suntem vițele de lapte nu înseamnă că nu ne iubesc. Și chiar dacă știu că „așa e lumea“ și „așa a fost dintotdeauna“, tot mă mai umflă nițel plânsul când mă gândesc la maică-mea. Era tare frumoasă – avea niște ochi mari, căprui și era foarte haioasă. N-a plecat o clipă de lângă mine – până în acea ultimă zi. Însă vă povestesc un pic mai încolo cum a fost. Numai un moment, să mă gândesc ca lumea la maică-mea. Emoțiile te cuprind și apoi se duc, asta dacă le lași. Dacă nu, nu mai scapi de ele, te chinuie

până se duce totul naibii și e aiurea. Așa că noi, vacile, dacă ne emoționăm, ne lăsăm în voia sentimentelor până trec de la sine. Așa trăim, unite-n muget și-n simțiri. Bum! Hai că iar v-am trântit una când nici nu vă așteptați.

Îmi văd zilele copilăriei într-o aură de nostalgie verde ca iarba. Toate par departe-departe și desăvârșite. Numai zile cu soare, până și când ploua. Aveam de toate – iarbă, mâncare, un loc unde să ne odihnim, prietene la cataramă și mereu i se-ntâmpla câte o dandana vreunui alt animal din preajmă, însă nimic grav. Ierarhiile se schimbă una-două la fermă. Nu știu dacă i-ați spune chiar democrație. Mai degrabă trăim după principiul *fiecare cu ce-l doare*, asta dacă n-avem găini în ogradă – altfel s-a terminat. Nu știu dacă ați citit *Ferma Animalelor*. Parcă toți copiii voștri trebuie s-o citească la școală, nu? Eu prefer *Pânza lui Charlotte*[1], deși păianjenii mi se par dubioși – *Pânza șarlatancei* e un titlu mai bun, nu? (Și, pe bune acum, opt picioare? Normal e să ai două sau patru, cum știe toată lumea. Hai cinci. Opt mi se pare culmea nehotărârii sau necumpătării – de-a dreptul disperare, ce mai. Știți ce vreau să zic?)

Oricum, viața la o fermă obișnuită n-are nici o treabă cu *Ferma Animalelor* – n-avem șefi, noi suntem șefele, aici e matriarhat, cum îi ziceți voi, femeile conduc șandramaua – orice-ar zice idioții ăia de cocoși. Noi, vacile, avem o vorbă: dacă nu mă calci pe uger, nici eu nu te calc. Și, mai mult de-atât, peste tot ne revărsăm dragostea noastră de animale – dragoste curată.

Da, bine, unii dintre noi mai și ucidem ca să trăim, însă nu ucidem ca oamenii – nu o facem cu ură sau din plăcere, ci numai din necesitate. Doar nu suntem Pollyanna. Avem

înțelegere și pentru vulpea care fură ouă, și pentru șoimul care înhață un purceluș de lapte și-l ucide în chinuri sus, în văzduh. Așa-i în firea lucrurilor. Aduc mulțumiri ierbii pe care o rumeg. Credeți că plantele nu simt nimic? Bine, poate nu simt așa cum simțim noi, însă și ele simt chestii la greu, dar cu încetinitorul, astfel încât emoțiile se umflă și dau în pârg în câțiva ani, nu în câteva clipe. Pentru noi, vacile, lumea întreagă e numai simțire.

Iată programul nostru:

Luni
LA RĂSĂRIT: Mulsul. Dacă ai noroc, încapi pe mâna fiului mijlociu sau a mezinului, cel mare e foarte bădăran. Nu-i convine deloc că face ce face. Știu, frate, te-ai sculat cu noaptea-n cap, însă asta nu scuză nimic.

DUPĂ MULS: Se deschid porțile și ieșim pe câmp, unde, cât e ziua de lungă, mâncăm, rumegăm, stăm la povești, la bârfe etc. Pe câmp e viața adevărată. Iarba verde și gustoasă, lucerna încă și mai gustoasă.

DUPĂ-MASA TÂRZIU: Ne-ntoarcem la grajduri ca să înnoptăm. Încă o tură de muls, după care, la apus, de obicei ne culcăm. Trăim după ritmurile telurice, alea-alea. Când o aveam pe mama, îmi spunea povești. Preferatele mele erau alea cu oameni care fac pe animalele. Maică-mea se pricepea de minune să spună povești și de obicei vocea ei mă adormea, ca o adiere de vânt printre crengile copacilor sau un pârâu ce șopotește pe pietre.

Și tot așa marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă și duminică.

E un trai simplu, nu? Trezit, muls, mâncat, tândălit pe câmp, muls, povești, somn. Și mi-era de-ajuns, nici nu-mi doream mai mult. Nu voiam să trăiesc în altă parte. Și la fel doream să trăiască și fetele mele, și fetele lor în vecii vecilor, doar că eu nici nu-mi închipuiam c-o să plec vreodată de lângă ele, cum făcuse maică-mea. Bine, așa gândeam până să se-ntâmple Evenimentul, ziua în care s-a oprit pământul, când am căcat-o și-așa mai departe. Atunci am înțeles tot, până și pe maică-mea.

Și cu toate că m-a durut ce-am aflat, am ajuns să iert și să înțeleg și n-aș mai putea să renunț la așa ceva pentru nimic în lume. E plăcut să trăiești în inocență absolută, numai că lumea asta ne oferă mai mult de-atât și ar fi o greșeală să nu profităm. Nu poți să rămâi viţică toată viața.

Hai că mai avem puțin. Vă enervează toate preliminariile astea? Chestiile de atmosferă? Vedeți, asta-i beleaua cu voi, puștii nebunatici din ziua de azi, cu jocurile voastre pe calculator – nu mai aveți deloc răbdare. Ei bine, noi, vacile, trăim lent și n-aveți cum să mă zoriți și pace. Tre’ să mă țin de treabă, apoi să trag un pui de somn, ce-mi mai place să bag un somn zdravăn. Apoi o să vă zic ce-i cu Evenimentul.

1. Roman clasic pentru copii de E.B. White, despre prietenia dintre un păianjen și un purceluș.

2
Poveste la coada vacii

Bun, am revenit. Hai să intrăm în chestiune. Sper că am reușit să vă prezint bine fundalul, viața la fermă pe principiul fiecare cu ce-l doare și că toate înțelegem că suntem în slujba oamenilor, care ne oferă la rândul lor hrană, adăpost și protecție. Nu noi am hotărât unde ne ducem viața, nu? Știați că vacile nu se trag de la origine din America de Nord? Nu, strămoașele mele, stră-stră-stră-stră-stră-etc.-bunica mea, sunt dintr-o zonă pe care oamenii o numesc Orientul Mijlociu. Acolo ne-a făcut Dumnezeul nostru și ne-a pus pe copitele noastre prima oară. Țara unde curge lapte și miere, așa i-au zis. Ghici din cine a curs laptele ăsta. Bine, am aflat că oamenii mulg și capre. Pe bune? Fugi de-aici. Cu tot respectul, laptele de capră nici nu se compară cu cel de vacă – dacă nu ești ied. Ați văzut vreo vacă să bea lapte de capră? Am încheiat subiectul.

Mai nou aud că oamenii au ajuns să mulgă o jivină care se cheamă „migdală“ sau alta care se cheamă „soia“. În viața mea n-am văzut vreo migdală sau soie sălbatică galopând în habitatul ei natural, însă tot zic că laptele de vacă e cel mai bun. Îmi pun la bătaie trei stomacuri din patru că-i adevărat. Sigur

că sunt subiectivă, cum altfel? Subiectivismul conduce lumea asta – uneori depășind viteza legală. Însă iar divaghez. Poate de fapt nu divaghez când divaghez, poate nu în linie dreaptă se ajunge cel mai repede de la un punct mental la altul. Rumegați un pic problema și o să vă dați seama.

Așa deci, am trei anișori. Maică-mea a dispărut cine știe unde, însă nu-mi bat capul cu asta. Îmi văd de viață și visez la copiii pe care o să-i am la rândul meu. Chiar mă mai uit din când în când peste gard la tauri și-mi zic în sinea mea: „Eh, hai că merge o dată“. Nu credeam c-o să spun asta în viața mea, însă cam așa o duceam pe-atunci și așa am ajuns cine-am ajuns. Într-o bună zi stăteam și șușoteam cu Mallory, prietena mea cea mai bună. Mallory e o vacă superbă, ar putea să fie model, pe bune. Ar putea să apară pe cutiile de lapte. O să vă redau conversația mai jos, însă nu uitați că nu e o reproducere cuvânt cu cuvânt, ci doar o versiune aproximativă. Nu sunt reportofon. Nici elefant. Deși am niște prieteni elefanți. Sunt niște mamifere foarte mișto. De treabă. Iată discuția:

MALLORY

Nu știu, Elsie, dintr-odată parcă am chef să mă duc s-o ard cu taurii. Nu știu ce-i cu mine.

ELSIE (eu sunt!)

Știu. Și eu.

MALLORY

Da’ ce ne-a apucat? Când începe tăurașul ăla de Frank să dea din copite și să pufnească pe nări, parcă mă trece așa, un fior

ciudat, nici nu-mi mai pasă că-i atârnă balele de bot.

ELSIE

Știu, știu. Cred că mi-a zis maică-mea ceva, însă nu cine știe ce. Mi-a zis că într-o zi tot ce mi se părea pe-atunci interesant o să mă plictisească și că tot ce mă plictisea o să mi se pară interesant.

MALLORY

Ce tare era maică-ta. Unde s-a dus?

ELSIE

Păi, da, habar n-am. Unde s-o fi dus și maică-ta, bănuiesc.

MALLORY

Mda.

ELSIE

Ai observat că fiul mai mare uită uneori să închidă poarta după ce ne mulge? Data viitoare hai să mergem să schimbăm o vorbă cu taurii, ce zici?

MALLORY

Bine, da’ o să ne vadă.

ELSIE

Mergem la noapte!

MALLORY

Ce deșteaptă ești! Noaptea e cel mai mișto. Habar n-am de unde-am scos-o pe-asta.

ELSIE

Cine ești?

MALLORY

Nici eu nu mai știu! M-am țăcănit rău. Ah, ia uită-te ce face Frank ăla. Sau o fi Steve?

ELSIE

E Steve.

MALLORY

Da, ia uite-l cum tropăie și pufnește acolo. Ce tip tare. Dragul de Steve.

ELSIE

Credeam că-ți place de Frank.

MALLORY

Păi, îmi place. Frank e bengos. Îmi cam plac toți.

Apoi ne-am apucat să bârfim despre tauri, am vorbit vreo douăzeci de minute despre ei, însă nu vă zic ce anume, e intim și încă n-am luat legătura cu Mallory ca să mă asigur că poate

să apară în povestea mea. Editoarea mea zice că-mi trebuie aprobare. Și, de fapt, nici n-o cheamă Mallory. Pe bune.

Ați observat că am redat toată scena în „stil scenaristic“? Editoarea mea e înnebunită după așa ceva. În felul ăsta atrag atenția mahărilor de producători de la Hollywood și le fac toată treaba.

Zis și făcut – am așteptat. Parcă a trecut un secol. Băiatul cel mare, ăla cu coșuri și mobil, parcă a avut mare grijă dintr-odată să închidă ca lumea poarta, însă știam că n-o să-l țină mult. Oamenii sunt mai tot timpul distrați. Mai ales când vorbesc la telefoanele alea ale lor. Sunt ciudat de atașați de drăciile alea. Nu-i judec acuma, da’ tot e ciudat. Bine, poate că-i judec. Știam ce-am de făcut. Era doar o chestiune de timp.

3
Evenimentul

(De fapt, Pre-evenimentul)

Până la urmă tot s-a ivit ocazia și am profitat. Tocmai mă mulgea băiatul cel mare. Fără pic de delicatețe, țin să adaug. Uite ce e, nu mă țin acuma de bârfe și cancanuri, nu mi-am propus să-mi fac dușmani și să reglez conturi, numai că uneori tre' s-o zic pe aia dreaptă. Flăcăul mă trăgea rău de ugere. Mai mult, tot timpul cât mă chinuie, butonează cu degetul mare pe telefon. Am aflat la un moment dat că „dă SMS-uri", așa i se zice, așa își comunică oamenii tot felul de tâmpenii care li se întâmplă. Ia uite, o poză cu ce-am mâncat la prânz, cu un comentariu superdeștept. Ia uite cum mă strâmb și ia uite ce moacă fac aici. O poză din asta se numește „selfie" – logic: le trimit pozele altor oameni, însă mie totul îmi miroase a egoism. De-asta i se zice „iPhone"[1]? Pentru că numai eu contez? Parc-ai vorbi doar pentru că-ți place să te-auzi. De ce nu vorbesc direct unii cu alții ca niște animale normale? Nu prea înțeleg oamenii.

Și așa cu băiatul, tot dădea SMS-uri, îmi făcea poze hlizindu-se și apăsa pe SEND, ceea ce mie nu-mi surâdea deloc, așa că am așteptat momentul potrivit să-i trag o copită cu piciorul din dreapta spate, nu zdravăn, ca să-l rănesc, ci doar cât să scape telefonul.

Însă, ca să redau ca lumea scena, tot atunci mi-a venit să mă baleg. Să te balegi în timpul mulsului e una dintre marile plăceri ale vieții. Încercați și-o să vedeți. Așa că m-am bălegat și am tras o copită, iar atunci băiatul și-a scăpat telefonul fix într-o balegă, cum îi ziceți voi. Bine, știu că vouă balegile vi se par fie grețoase, fie haioase, însă pentru noi sunt balegi și atât. Iarăși nu înțeleg deloc de ce sunt așa de dezgustați oamenii când au de-a face cu excremente – poa' să fie și ale lor, nu contează. Nu știu cum să mai scape și, de câte ori calcă într-o balegă de-a noastră, înjură și se chinuie să-și curețe cizmele cât ai clipi. Și mai au impresia că excrementele sunt ceva superhaios. Toate bancurile lor pornesc de la așa ceva. Frate, nu pricep și pace, e doar caca. Caca și pârțuri. Ce? Vă jenați? Treaba voastră, fraierilor, toți facem așa ceva. La greu. Ce mare scofală? Caca, caca, pârț, pârț, răhățeală bășinoasă și așa mai departe – hai să scoatem tot, bine? Și nu mai dați vina pe mine și vânturile mele pentru încălzirea globală. Eu nici nu știu să conduc. Hai să trecem peste, bine?

Și așa îi zboară telefonul, fleoșc în mormanul de caca. Ați văzut cum râde o vacă? Nu, pentru că ne-ascundem, ca japonezele. Am întors capul și m-am pus pe râs, numai că m-am prefăcut că mi-a stat ceva în gât și încercam să tușesc. Mamă, ce s-a enervat! Mi-a ars una peste crupă. Nu m-a durut. Sunteți blegi tare, voi, oamenii. Acuma tre' să-și scoată comoara aia de telefon din balega mea. Ce mai, la cât urăsc oamenii să calce în

caca, să vezi cum e când tre’ să bage mâna în așa ceva! Numa’ că n-are de-ales. E telefonul lui. Și dacă l-ar scăpa în botul unui rechin, tot s-ar vârî să-l ia înapoi. Sau într-un vulcan. Ce să mai, nu-i nimic mai important pe lumea asta.

Așa deci, are telefonul înfipt pe sfert în rahatul meu. Stă drept-băț acolo, parcă nu-i vine să creadă unde s-a trezit. Iar băiatul tre’ să atace problema. Așa că se lasă pe vine și, cu binișorul, ca un rege Arthur plin de coșuri care trage sabia înfiptă în stâncă, își recuperează telefonul. După care, de nervi, și-l șterge de mine. De parcă m-ar pedepsi. Ce-mi pasă mie? Doar e rahatul meu. Apoi se pune pe bodogănit, ia găleata cu lapte de jos și iese furtunos din grajd. Și ghici ce? Uită să-nchidă poarta. :) Ăsta-i semnul pentru zâmbet când dai mesaje, nu? Ei bine, chiar zâmbesc. Mi-ar plăcea să pot să fac un smiley din ăla cu un cap de vacă zâmbăreață din tastatură, însă nu se poate. :(

Încă. :)

1. Joc de cuvinte: *I* – „eu“ (engl.).

4
Poarta deschisă

Vă place, nu? Fiecare capitol are titlul lui și tot ce trebuie. Așa mi-am propus de la bun început. Cam pretențios, știu, însă vreau să scot în evidență ideea centrală.

Poarta deschisă înseamnă că la noapte eu și Mallory o să putem să ne furișăm afară, unde-avem chef. La tauri, la tarla, nu contează unde. Poarta aia dă spre o lume cu totul nouă. De-abia așteptăm. Mai ales Mallory. Putem să mergem la Frank, Steve, Dino sau mai știu eu cine. Sigur ați observat că noi, vacile, avem printre atuurile noastre fizice genele lungi, dese și bogate. Voi, femeile, ați face orice să aveți gene ca ale noastre. Ei, haideți, nu vă supărați pe noi. Fiecare specie are un punct forte-două acolo, toată lumea are. Genele de vis sunt punctul nostru forte.

În staulul ei, Mallory se dă cu rimel pe gene, ca să arate și mai frumos și să pară irezistibilă în ochii lui Frank, Steve sau cum l-o mai chema pe tipul de care-i place. Rimelul cu care ne dăm noi, vacile, e practic un strat de țărână bună peste care picuri câțiva stropi de apă, apoi îți vâri botul în noroi și scuturi bine din cap. Cu puțin noroc, o să ți se lipească noroi la greu pe

gene și mai puțin pe bot, altfel nu prea dă bine. Mallory se aranjează ca la carte, după care sunt drăguță și m-apuc s-o ling pe față, ca s-o curăț de noroi pe unde trebuie. Arată mortal, ce mai, lui Frank sau Steve o să i se pară cea mai frumoasă vacă din lume. Eu de-abia aștept să ies pe poartă. Bine, și mie îmi plac taurii, nu zic nu, însă cumva, nu știu, mi-e și frică, de fapt, am chef de un pic de aventură. Așa sunt eu și gata.

Eu și Mallory ardem de nerăbdare. Ziua se târăște ca un bebeluș de-a bușilea. Parcă soarele nici nu mai are chef să se miște pe cer – atârnă doar locului. Cu greu ne ținem botul și nu spunem nimănui ce coacem acolo, însă știm că poate să se ducă totul naibii dacă ne scăpăm cumva. Văd că un porc se uită dubios la mine, mustăcind cu capul într-o parte. Îl cheamă Jerry. Așa că i-o tai:

— N-ai mai văzut vaci la viața ta? De ce nu-mi faci o poză, să te zgâiești la ea mai încolo? îi zic.

Atunci se-ntoarce mai într-o parte. Așa te porți cu porcii ăștia, tre' să-i iei tare, sunt foarte deștepți și te prind dac-o dai cotită, sunt prea deștepți, nu le face deloc bine. Tre' să-i iei la derută. Gândesc prea mult, încât, dacă-i iei tare, le scurtcircuitezi creierul și dintr-odată îi apucă somnul. Așa și Jerry. Parcă l-am adormit cu o lovitură de karate. L-am aranjat. Uneori parc-aș fi Jedi.

În sfârșit, soarele începe să se afunde-n zare la apus – atunci e momentul meu preferat din zi. Amurgul. Înserarea. Îmi place la nebunie. Nu trece mult și se lasă noaptea, când voi avea parte de aventura care-mi va schimba viața pe vecie.

5
Pe poartă afară

Ei, ați văzut? Am sfârșit capitolul într-o notă poetică. Și am băgat un titlu nou. Așa puteți să luați o pauză, să îndoiți colțul paginii poate, să mâncați ceva, iar când vă-ntoarceți, vă pomeniți în centrul atenției, la început de capitol nou. Parc-aș fi cavaler Jedi, cum spuneam, Jedi scrie pe mine. Serios acum, mie de-asta îmi pasă, să vă fie comod și să vă simțiți bine. :)

Era o noapte bună, fără lună. Tocmai bună fără lună, iar eu și Mallory ne-am bucurat, în bezna s-o tai cu cuțitul mai greu ne zărea cineva. Am așteptat un secol până au adormit restul animalelor din grajd și până s-au potolit câinii. Să nu mă-nțelegeți greșit, n-am nimic cu câinii, deși juma' din ei sunt cățele, însă pentru că adesea au voie să doarmă în casă și sunt considerați animale domestice, cel mai bun prieten al omului și așa mai departe, tind să fie cu botul pe sus și să-și închipuie că tot ce fac e bun și frumos, doar e în slujba șefului, a fermierului. De fapt, mi-e cam milă de ei, nu-și găsesc locul nicăieri, nu-s nici cu totul animale, nici cu totul oameni – s-au blocat undeva între lup și om, fiară și potaie blândă, ceea ce-mi închipui că-i zăpăcește nițel de cap uneori și-i întristează. Cum sunt

conopidele alea Romanesco verzi ca broccoli. Câinii sunt echivalentul conopidei verzi în regnul animal.

Pe cei doi câini de la fermă îi cheamă Will și Grace, sunt de rasă Border Collie. Sunt isteți și încrezuți, cum ziceam. Will și Grace tot patrulează prin zonă, latră aiurea și își transmit chestii gen „sector patru în regulă, sector doi în regulă“, ce naiba, băieți, suntem la fermă, de ce sectoare vorbiți acolo? În fine, după ce s-au convins că toate sectoarele sunt în ordine, dau fuga spre casă, la treburile lor de-acolo, cine știe care. Trag cu urechea la zgomotele din grajd, se-aud sforăituri la greu, din când în când se mai foiește careva, însă în mare nu sunt decât sunete mulțumite, potolite, de animale care dorm. Gâdilă urechea ca o melodie. Numai că la noapte n-am de gând să asist la tot concertul. Mă aplec spre Mallory și-i șoptesc, împrumutând o expresie canină:

— Gata, să intrăm în acțiune!

6
În acțiune

M-am mai dus eu de sute de ori până la poarta aia veche, însă acum era cu totul altfel. Totul era altfel. Știi cum e când ești convinsă că viața n-o să mai fie niciodată la fel? Când ți se ascut toate simțurile și timpul pare să încremenească în loc, dar și să prindă viteză? Așa mă simțeam și eu. Când ajung la poarta deschisă, ca să-mi maschez frica – deja îmi scăpaseră vreo două balegi pe drum –, îi zic lui Mallory în glumă, să-mi fac curaj:

— Un pas mic pentru vacă, un salt uriaș pentru văcărime…

Și deschid poarta cu botul. Floare la ureche. Așa de ușor se schimbă lumea. Dai poarta un pic deoparte, faci un pas, un singur pas, și gata, nu mai e cale de-ntors, nimic nu mai e la fel. Ați văzut să meargă vreo vacă cu spatele? Neee. Nu putem, nu ne stă-n fire să facem cale-ntoarsă.

În tot timpul ăsta, Mallory comentează cu voce tare, descriind fiecare mișcare de parcă ar vrea să se convingă că nu ea, ci altcineva face toate astea, se furișează afară:

— …se deplasează până la poartă, o deschid și, ați ghicit, doamnelor și domnilor, ies pe poartă după căderea nopții – Dumnezeule – *ies pe poartă după căderea nopții!*

A cam apucat-o panica, așa că îi zic să tacă, a făcut niște ochi mari, de căprioară, însă se bucură, e clar, s-a însuflețit toată.

— Haidem, face.

Și pornim mai departe pășind încet, uitându-ne peste umăr spre grajd, care pare dintr-odată mic și pierdut în depărtare, chiar dacă n-am făcut mai mult de zece metri. Nu scăpăm nici casa din ochi, să fim sigure că nu intră în alertă nici un om sau câine.

Liniște desăvârșită. Doar de undeva de aproape ajunge la noi un sunet, tocmai cel care ne-a mânat încoace, spre care ne îndreptam ca Odiseu atras de sirene – sforăitul taurilor.

7

Un mare c@c#t

Vă place? Editoarea mea mi-a zis că, dacă bag ceva sex, înjurături și un strop de umor scabros, cartea o să prindă mai bine la „public“. Habar n-am ce public am. Vreau să audă toată lumea ce-am de spus, însă editoarea mea zice că oamenii ajunși la maturitate nu mai iau în serios poveștile cu animale cuvântătoare. („Cum așa?“, am întrebat-o. „Cum rămâne cu *Ferma Animalelor*, *Pânza lui Charlotte* și *Babe*?“ Iar ea cică: „Elsie, Elsie, Elsie, nu mai e ca pe vremuri și, oricum, nu e o alegorie, e o poveste reală… taca, taca, taca.“) Așa că o s-o marketizeze la categoria cărți pentru copii, e un lup în piele de oaie, cum ar veni. N-am nimic împotrivă, îmi plac copiii, numai că ea zice:

— Doar cei mari o să le citească din cartea ta copiilor, așa că trebuie să mai strecori din când în când câte o glumă mascată, câte o aluzie la cultura pop din ultimii treizeci de ani, ca să nu-i apuce prea tare plictiseala. Bagă câte o trimitere la *Insula lui Gilligan*, *Războiul stelelor*, Depeche Mode sau ghivecele alea cu ierburi în formă de animale sau ce știu eu, numai să acoperi fiecare deceniu cu câte ceva – anii șaizeci, șaptezeci, optzeci,

nouăzeci, două mii –, și din când în când mai bagă câte un apropo porcos la penisuri.

M-a pus să mă uit la mai multe filme ca să mă prind ce vrea de la mine, însă, sincer, m-au cam plictisit, parcă s-ar fi chinuit să spună prea multe lucruri deodată. Dar cred că știu ce vrea. Tre' să vă fac din când în când discret cu ochiul. În regulă. Unii cititori s-au prins deja ce-o să se-ntâmple când o să ajungem la tauri, știți voi, când se-aud dintr-odată niște note săltărețe de bas și actorii încep să joace prost. Altă chestie: când vine vorba de sex, oamenii încep să se poarte ciudat. Toată lumea face caca și sex, fraților. Următoarea mea carte o să se cheme *Puricele educat*[1]. Însă nu vă faceți griji. E o poveste cuminte. Și-acum vă arunc o ocheadă cu tâlc. Ehei, nu eu fac regulile, sunt doar o jucătoare.

Editoarea mi-a mai zis că ar trebui să-mi scriu romanul „mai mult ca pe un scenariu de film, acolo e publicul cel mai numeros – nu în rândurile cititorilor, ci ale iubitorilor de film". Așa că am încercat să-i urmez indicațiile, cât am putut. Și tot ea mi-a zis că filmele de animație sunt cele mai de succes, iar personajele din filmele animate sunt adesea animale.

— Cum să scriu un scenariu de film dacă e o poveste reală? întreb.

Iar atunci o văd că sare cât colo de pe scaun, exclamând:

— Am dat lovitura! Primul documentar de animație din lume! O să ne-mbogățim! Scrie dialogul fără liniuță, sub numele personajelor, așa o să-și închipuie că e un scenariu de film documentar, plus că o să pară mai lung. Și nu uita să adaugi o notă cu „Am folosit alte nume pentru a proteja nu știu ce, nu știu ce".

Să vedem dacă primesc vreun telefon de la Hollywood. O să trebuiască să dau jos câteva kile. Sunt ditamai iacul. Deja știu foarte bine cine-ar trebui să mă joace, însă editoarea zice că, dacă pomenesc de asta, o să-i enervez pe producători. Cică producătorii vor să aibă impresia că numai ei au idei. Așa că o să-mi țin gura. Jennifer Lawrence.

Oricum, tre' să recunosc că taurii scoteau niște sunete captivante. Ne trăgea ața într-acolo, parcă ne-ar fi ajuns la urechi cea mai fermecătoare melodie din lume. Mai ieri asemenea sunete ni se păreau o tâmpenie, însă acum parcă i-am fi ascultat pe Beatleși. (Am mai bifat o referință culturală.) Ciudat. Nu pricep deloc. Dar e firesc, toată lumea trece prin așa ceva. Cum o luam spre tauri, și taurii au prins de veste că venim, așa că, mamă-mamă, ce s-au mai agitat. Pufneau și mai dihai și băteau cu copitele în pământ, goneau de colo-colo și se ciocneau unii de alții ca să se dea mari. Eu și Mallory eram încântate la culme că se dau atâta-n spectacol ca să ne impresioneze. Ne simțeam două vaci cu totul speciale, ne simțeam frumoase și gata să luăm… taurul de coarne. (A fost plăcerea mea.)

Când am ajuns la gard, taurii ne-au luat cu „Ce faci, iubi?“ și „Care-i mersu'?“, voiau și ei să fie cool, însă fix atunci mi-am dat seama că, da, am ieșit noi din curtea noastră, însă nu ne-am gândit ce facem cu poarta de la curtea taurilor. Mallory s-a prins și ea pe loc ce se întâmplă (pen' că suntem prietene la cataramă) și amândouă am zis într-un glas: „Aoleu, cum deschidem poarta asta?“. Bine, ca să fiu sinceră, am fost destul de ușurată. Nu mă simțeam chiar pregătită să ies de la adăpostul gardului trainic ca să mă bucur de compania unui taur, numai că lui Mallory nu puteam să-i zic așa ceva. Taurii

mă cam speriau, acum că-i vedeam de-aproape. Aveau un aer cam dubios, dacă știți unde bat. Acuma taurii deja trec la declarații gen „Vrei să dobor gardu’ ăsta, păpușă, să știi că sunt în stare, o să dau cu căcatu’ ăsta de pământ“ și tot așa, iar Mallory se hlizește ca proasta. Așa că-i zic: „Stai să găsesc ceva cu care să sparg zăvoru’, ceva greu“, iar Mallory parcă e zombi de-acuma, face: „Bine, bine, ce-o fi“, încât îmi vine să-i spun: parc-am hotărât că noi, vacile, ne ținem partea când vine vorba de tauri, știi, gagicile pe primul loc. Bine, știu cum e, pe bune acuma, și Mallory a mea mi-e dragă până la moarte – oriunde ar fi acum. Așa că-i zic că mă întorc imediat și mă furișez ca o pisică pe deal în jos.

1. Aluzie la cântecul „Let’s Do It (Let’s Fall in Love)“, cu versurile „*Birds do it, bees do it, even educated fleas do it*“ – „Păsările o fac, albinele o fac, până și puricii educați o fac“ (engl.).

8

Pe cărări necunoscute

Nu știu de ce-am luat-o spre casă. Cred că a fost destinul. Parcă m-a tras ața spre casa aia și m-am lăsat dusă. De când mă știu nu m-am apropiat niciodată de casă. Luminile erau aprinse. Era o noapte întunecată, însă primăvăratică și blândă. Ai casei deschiseseră ferestrele. Îmi ajungeau la ureche glasuri, glasuri omenești și totuși neomenești, mare ciudățenie. Și undeva înăuntru pâlpâia o lumină, ca un foc de tabără, însă nu era foc de tabără. Glasurile ciudate și lumina aia la fel de ciudată și schimbătoare mă mânau într-acolo. Știam că-i diliu de tot, însă trebuia să văd care-i faza. Se spune că pe pisici le omoară curiozitatea, nu pe vaci, deci mi-am zis că nu pățesc nimic. Uitându-mă spre coama dealului, o vedeam în penumbră pe Mallory stând cu taurii și îi auzeam slab, râzând și pufnind – păreau să se simtă bine împreună. După ce m-am asigurat că Mallory e bine, fiindcă o lăsasem singură cu taurii, am luat-o tiptil pe lângă peretele casei, până la o fereastră deschisă, și m-am uitat înăuntru.

Priveliștea m-a nedumerit. Toată familia stătea și se uita în tăcere la o cutie luminată. Oamenii amuțiseră, ca și cum s-ar fi

închinat cu toții la cutia aia cu lumini, de parcă le-ar fi vorbit Zeul-Cutie, le-ar fi zis ceva acolo, iar ei păreau transfigurați și plictisiți totodată. Ronțăiau ceva dintr-o pungă, ceva crocant, și beau apă colorată cu bulbuci din pahare mari cât botul meu. Așa o fi ritualul impus de Zeul-Cutie, mi-am zis, însă chiar nu știam ce să cred. Cum ziceam, oamenii sunt tare ciudați. Și chiar când am dat să mă-ntorc și să plec, ca să nu intru în vreun bucluc, Zeul-Cutie a zis ceva ce n-o să uit niciodată…

Suspans!!!

9
Zeul-Cutie

Iată ce-a zis Zeul-Cutie, din câte țin minte. Nu-mi amintesc totul chiar la perfecție, căci într-o clipă am simțit că se învârte lumea cu mine și toate în jur își schimbă forma, încât am leșinat pe loc, însă iată ce știu că a zis:

— *Fermele mici au dispărut cu totul și în locul lor au apărut imense ferme zootehnice industriale, de dimensiunile unor mici localități. În această uzină…*

N-am mai auzit nimic din ce-a spus mai departe, pentru că am văzut ceva atât de cutremurător, că mi-a zguduit toată lumea.

Întâi și-ntâi, am văzut pui ținuți în cuști, șiruri-șiruri de cuști puse unele peste altele. Puii stăteau de-a valma, nici n-aveau cum să respire ca lumea. Nu că m-aș da în vânt după pui, însă asta nu-i viață. Nici n-aveau cum să se miște, așa că le creșteau ghearele înfipte între sârmele cuștilor, încât oamenii trebuiau să le taie uneori picioarele ca să-i scoată de-acolo. Am început să plâng cu lacrimi mari și ude, așa că imaginile se vedeau ca în ceață, ca în caleidoscop – păreau și mai suprarealiste. Apoi au apărut porcii, sute de porci ținuți și ei în același țarc. Asta nu mi

s-a părut așa de grav, porcilor le place să stea la grămadă, însă tot era prea mare înghesuială acolo, prea trist și mizerabil.

Apoi au arătat vacile.

Vacile erau ținute într-o clădire imensă, despărțite unele de altele prin niște stănoage înguste de metal. Însă nu asta m-a supărat. Căci nemilosul Zeu-Cutie ne-a arătat ce pățeau vacile: un om a atins capul unei vaci cu o bară de metal și pe loc i s-au muiat picioarele și s-a prăbușit moartă. Ucisă cu sânge-rece. Una după alta, le-a omorât pe toate, viețile li s-au stins într-o clipă, ca și cum ar fi apăsat pe un comutator.

Apoi Zeul-Cutie i-a arătat pe oameni cum atârnă leșurile vacilor în cârlige mari de metal și le spintecă, le jupoaie și le fac bucăți-bucăți ca într-un film de groază – peste tot era sânge, nu vedeam decât sânge. Un om fără chip care spăla sângele de pe podeaua unei camere. Apoi au discutat ceva despre viței, însă nici acum nu pot să mă gândesc la ce-am văzut fără să-mi vărs mațele și să schimb subiectul, așa că nu pot să mă refer la asta decât printr-o literă, V. Sau cel mult, „cuvântul cu V“. Atâta sânge. Râuri de sânge. Mări de sânge. Toată lumea era înecată în sânge. Sângele suratelor mele. Am dat afară tot ce-aveam în cele patru stomacuri, apoi am leșinat.

10
Trezirea la realitate

Nu știu cât am zăcut fără cunoștință. Nu cred să fi trecut mult timp, căci Zeul-Cutie vorbea mai departe de „carne“, acum știu că se referea la carnea de animal – de vacă, porc, pui, curcan, câine în unele țări (păi, dacă pe mine mă mâncați, de ce n-ați mânca și un câine?), maimuță, căprioară, urs, struț, furnici – în fine, v-ați prins care-i faza. Lista e foarte lungă. Oamenii sunt în stare să mănânce orice dacă presari sare deasupra și ungi totul cu un pic de unt. Iar untul se face din laptele nostru. Ceea ce-mi dă un sentiment ciudat de complicitate vinovată.

Când mi-am revenit, mi-am dat seama că totul se schimbase. Da, părea la fel ca înainte – chiar dacă norii se destrămaseră și luna lucea ca un bănuț pe cer, încât deslușeam pentru prima oară chipul din lună, omul din lună, cum i se zice, cum stătea cu gura căscată și ochii holbați de groază, nevenindu-i să creadă. Simțeam în nări mirosul de iarbă, care mă alinase întotdeauna, amintindu-mi de mama, însă aveam în gură un gust amar, de fiere, ce-mi strica plăcerea miresmei. Nu-mi mai plăcea deloc lumea, voiam să se lase bezna și tăcerea. Voiam să fug de lângă

oamenii ăia, cu Zeul lor Cutie și cu foamea lor nepotolită de lucruri.

Am luat-o înapoi la deal, clătinându-mă pe picioare. Nu știu cât lipsisem – o oră, trei, cinci minute, o viață întreagă? –, însă când m-am întors, toate animalele dormeau mai departe. Numai Mallory stătea locului, cu un ditamai rânjetul pe mutră.

11
Despre păsărele și albinuțe

(în format scenaristic)

MALLORY

D-zeule!!! D-zeule!!! D-zeule!!!

(Au urmat vreo trei sute de „D-zeule“, însă nu vreau să credeți că lungesc inutil povestea.)

ELSIE

Ce-i? Ce-i? Stai flexată, fată.

MALLORY

Nimic n-o să mai fie la fel!

ELSIE

Mie-mi zici?

MALLORY

Pe bune? Și tu ai agățat ceva, spune drept!

ELSIE

Ce să agăț? Eu? Nu, nu, zi mai departe, ce s-a întâmplat?

(Bine, n-aveam nici un chef să aud, însă nu puteam să-i spun lui MALLORY ce pățisem în vale, lângă casă, faza cu oamenii și Zeul-Cutie. Cel puțin nu atunci. Nici n-apucasem să rumeg ce sentâmplase. Parcă era un coșmar din care nu mă trezisem cu totul.)

MALLORY

A fost fix ca-n *Poveste din cartierul de vest*. Frank se duce la Steve și-i zice: „Frate, tipa e Holstein alb cu negru ca mine, maică-mea era tot alb cu negru, așa că-i iubita mea“, la care Steve face „Da, poate ar fi fost în anii cincizeci, acuma s-au schimbat lucrurile și taurii roșii pot să se combine cu cine vor, toată lumea se combină cu cine vrea“. Și eu, în sinea mea: Da, Steve, bravo, așa e, cum spui tu. Se băteau pe mine. Elsie? Alo, Elsie, cu cine vorbesc eu?

ELSIE

Da, da, se băteau pe tine, clar.

(Chiar mă chinuiam s-o ascult, numai că îmi tot pierdeam concentrarea. Nu reușeam să-mi scot din cap imaginile alea cu vacile atârnate în cârlige, sângele care curgea șiroaie, șiroaie…

Încetează! mi-am poruncit singură în minte, însă n-am fost în stare. Cum îmi spunea maică-mea pe vremuri: „Nu te gândi la vaci roz“, iar dup-aia sigur că numai la asta mă gândeam. Doar că vacile astea nu erau roz, ci roșii, scăldate în sânge, sânge… Termină!)

MALLORY

Și pe tine s-ar fi bătut, *mamacita*, numa’ c-ai dispărut. Unde-ai fost?

ELSIE

Nicăieri. Bun, deci s-au bătut pe tine ca bandele din *Poveste din cartierul de vest*. Ce-ai pățit? Arăți altfel. Ți se scurge rimelul.

MALLORY

Chiar m-am schimbat. Și tu arăți altfel.

ELSIE

Sunt alta. Zi mai departe. Sunt numai ochi și urechi.

MALLORY

Păi, Steve și Frank cu câțiva băieți – tre’ să fi fost vreo patru-cinci, hmm, Jimmy C., Matty și Jose parcă? Și…

ELSIE

Nu contează cum îi cheamă, treci la bătaie.

MALLORY

De unde știi că s-a lăsat cu bătaie?

ELSIE

Vorba vine…

MALLORY

Ei, și se-apucă să se încaiere, tot pufnesc pe nas și bat din copite, scoțând tot felul de sunete ciudate, după care chiar se iau la bătaie pe bune! Se bat serios! Se băteau pe mine, numai că-mi dădeam seama că nu voiau să se rănească de fapt, mai mult se dădeau în spectacol. Îmi demonstrau că sunt tauri, erau delicioși, ce mai!

ELSIE

Și s-au fugărit?

MALLORY

A, da, așa, partea cu fugăritul… după ce se ciocnesc unii de alții și se fugăresc între ei o vreme, îl văd pe Frank că se lasă păgubaș și trântește ceva gen „N-ai decât, oricum nu-i cine știe ce frumusețe…“

ELSIE

Vai, ce răutate. Nesimțitul!

MALLORY

Nu contează. E un fraier.

ELSIE

Credeam că-ți plăcea de Frank.

MALLORY

Păi, da, îmi plăcea. La trecut, adică gata, s-a zis, iubire, următorul la rând.

ELSIE

Deci ceilalți băieți se tirează și rămâi cu Frank.

MALLORY

Cu Steve.

ELSIE

Cu Steve, pardon.

MALLORY

Și pe când o ardem noi doi la gard, îl văd cum gâfâie după ce s-a făcut că se bate cu ceilalți și-i simt mirosul răsuflării.

ELSIE

Pfui!

MALLORY

Nici un pfui, mi-a plăcut. Acuma se dă cel mai tare, îmi zice: „Păpușă, uite câtă iarbă pot să bag în mine“ și „Păpușă, pot să

scap oricând de-aici, am ales să rămân pen' că traiu' aici e parfum“ și alte alea.

ELSIE

Așa.

MALLORY

Ei, și dup-aia își lipește buzele de gard.

ELSIE

Nu mă-nnebuni.

MALLORY

Să mor eu, închide ochii și rămâne așa, ca o stană de piatră, și eu îl sărut…

ELSIE

Ei, aiurea!

MALLORY

Pe bune!

ELSIE

Să mori, să-nnebunești? Și n-a fost scârbos și plin de bale?

MALLORY

Nu, a fost, a fost… Nici nu pot să-ți descriu… Te-ai aștepta să fie scârbos rău de tot să faci schimb de fluide cu un tip, însă n-a fost deloc scârbos. A fost mișto. M-am îndrăgostit.

ELSIE

Ba nu te-ai îndrăgostit deloc. De-abia dacă-l cunoști pe tip.

MALLORY

Păi, asta-i dragostea, Elsie, să fii în limbă după cineva pe care nici nu-l cunoști. O să facem viței împreună.

Voiam să mă cert cu Mallory și să-i bag mințile-n cap, însă-mi dădeam seama că nimeni nu se mai putea înțelege cu ea deja, așa cum pe mine totul – luna, iarba, vântul – mă ducea cu gândul la moartea roșie, și pe ea totul o ducea cu gândul la Steve. Și la dragoste. Mi-a venit să-i povestesc ce văzusem, însă apoi mi-am zis: cine-s eu să-i stric plăcerea? M-am zgâit la ea și am văzut că se aprinsese ca o noapte de iunie plină de licurici, iar atunci, preț de-o clipă, am uitat ce pățisem și m-am simțit fericită. M-am bucurat pentru Mallory, pentru Steve, pentru toată lumea. Și așa, fericită, am închis ochii și am adormit.

12

O amorțeală neplăcută[1]

(vezi Floyd, Pink)

Când m-am dezmeticit, tocmai mă mulgea fiul mijlociu. Probabil că mă trezisem mai devreme, însă umblasem ca o somnambulă, tot cu gândul la ce văzusem, încât nu eram trează și conștientă decât pe jumătate de ce făceam. Întotdeauna îl avusesem la inimă pe fiul mijlociu, era blând și-i plăcea să-mi vorbească în timp ce mă mulgea, îmi zicea de necazurile lui la școală, cu părinții, cu obrăznicătura aia de frate mai mare. Cred că se simțea în siguranță cu mine, avea impresia că nu înțeleg deloc ce zice. Eu încercam întotdeauna să-l ajut. Însă nu și azi. Azi nu-mi mai plăceau deloc oamenii. Nici măcar unul. Și bănuiesc că nu mai dădeam atâta lapte din cauza asta, pentru că băiatul mă tot întreba: „Ce-i cu tine, fato?“, îmi lua fața în mâini, privindu-mă adânc în ochi și mângâindu-mă pe creștet, așa cum îmi plăcuse mereu, însă nu și azi, azi îmi venea să-l

scuip și să-l pocnesc. Ceea ce am și făcut. I-am ars un cap fix în bărbie, de s-a dus cât colo și a răsturnat găleata cu lapte.

I-am recunoscut pe dată expresia din ochi. Am recunoscut-o pentru că știam că și pe fața mea se citea același lucru. Parcă m-aș fi uitat în oglindă. Arăta de-ai fi zis că-l trădasem, așa se simțea. Și o clipă am rămas amândoi nemișcați și ne-am uitat fiecare la celălalt ca la un trădător. Am văzut că i-a dat o lacrimă și o clipă mai că mi-a părut rău. Puțin a lipsit. Însă senzația aia surdă a dispărut rapid și-atunci mi-am dat seama că nu mai simțeam nimic. Că niciodată n-o să mai simt nimic. Câte zile-oi mai avea. Mă simțeam moartă pe dinăuntru. Eram cu totul amorțită. Atunci am plecat capul și m-am repezit iar la el.

1. Trimitere la cântecul „Comfortably Numb“ al formației Pink Floyd.

13
Câinele negru

Îmi închipui că băiatul mijlociu s-a jenat că s-a lăsat intimidat de o vacă și n-a zis nimănui ce s-a întâmplat, căci n-am avut deloc de suferit după ce i-am tras capul ăla în gură. Lunile au trecut fără să le simt. Se poate să fi trecut o săptămână, un an, un deceniu. Mie pur și simplu puțin îmi păsa. Cred că oamenii au un nume pentru starea asta depresivă – „câinele negru“[6], habar n-am dacă are vreo noimă, însă s-ar părea că asta aveam, un câine negru care se ținea scai de mine, ca un prieten nedespărțit, deși știam prea bine că nu asta era.

Mintea mi se tot rotea în cercuri, ca un vinil vechi blocat în pick-up.

(Bună, dragi părinți! Puteți să profitați de moment ca să le explicați celor mici ce-i ăla un vinil sau ce-i ăla un pick-up sau, dacă tot veni vorba, ce-i aia muzică; chiar puteți să le ziceți de cântecul ăla de Led Zeppelin, „Black Dog“, dacă vreți să adoarmă de plictiseală. Oricum li se rupe de muzica voastră. Li se pare penibilă. Dar măcar să-și facă o idee cum e să te simți ca

un vinil care se-nvârte când acul pick-upului s-a blocat în același șănțuleț.)

Parcă m-aș fi dat cu capul de pereți ca să-mi treacă durerea sau ca să-i sparg cumva sau amândouă.

Și chiar mă dădeam destul de des cu capul de pereții grajdului. În așa hal, că Mallory m-a tras deoparte într-una din zile și mi-a zis că-și face griji pentru mine, că mi se rosese tot părul de pe frunte și, dacă rămâneam cheală, ce taur se mai uita la mine? De asta-mi ardea mie! Apoi Mallory mi-a zis că e însărcinată cu vițelul lui Steve. M-am bucurat pentru ea, însă știam că eu, una, nu-mi mai doream așa ceva. Nu mai voiam să aduc vreo vacă pe lumea asta cumplită. Însă nu i-am zis. Am pupat-o pe botișorul ei frumos, i-am spus că mă bucur pentru ea și m-am sprijinit de trupul ei cu ochii închiși, iar când i-am deschis, l-am văzut iarăși lângă mine, cu o minge de tenis în bot, așteptând – pe câinele negru.

1. Metaforă aparținând scriitorului englez Samuel Johnson, popularizată de Winston Churchill.

14
Mamă

Nu-i chiar așa de rău cum pare să te tot dai cu capul de pereți. Sau să te bălăngănești dintr-o parte în alta, sau să te fâțâi ca o panteră la grădina zoologică. E ca și cum ai străbate aceeași distanță iar și iar, convinsă că până la urmă tot o să sapi un șanț atât de adânc cu copitele, că o să răzbați până în partea cealaltă, la adevărul pe care-l cauți, și o să evadezi din lumea asta care te silește să te dai cu capul de pereți, trecând într-o lume mai bună.

Și chiar așa s-a întâmplat. Într-o zi, când mă dădeam cu capul de peretele staulului, m-am oprit deodată și am zis tare un cuvânt: *mamă*. L-am tot repetat fără întrerupere: *mamă*, *mamă*, *mamă*. Atunci am realizat cât de mult am suferit după ce a dispărut. Dădeam eu din cap când lumea îmi zicea că așa-i la fermă, că mamele și tații se duc după ce copiii sunt pregătiți să aibă la rândul lor copii, însă în sinea mea tot auzeam o voce întrebând: De ce m-ai părăsit? De ce m-ai părăsit, mamă?

Am încetat să mă mai dau cu capul de pereți când am înțeles că mama nu mă părăsise de fapt. Au luat-o de lângă mine. Au luat-o, au ucis-o și au mâncat-o. Atunci iar am simțit cum îmi

urcă pe gât fierea dinspre stomacurile numărul trei și patru, am vomitat o mulțime pe jos și cred că am leșinat. A fost îngrozitor, însă m-am simțit eliberată. Mi-am dat seama că fusesem supărată pe maică-mea că m-a părăsit și atunci mi-a trecut supărarea. Dup-aia încolo mi-am canalizat furia doar asupra oamenilor care mă trădaseră și o trădaseră și pe ea amarnic.

Voi, oamenii, ne beți laptele și mâncați ouăle găinilor și rațelor. Și tot nu v-ajunge? Nu-i destul că vă dăm copiii noștri și ce li se cuvine lor? Când o să vă săturați? Vă tot serviți din roadele pământului și din ființele frumoase ce trăiesc pe lume și ce dați în schimb? Nimic. Știu că oamenii se simt jigniți de moarte dacă le spune cineva că sunt animale. Ei bine, eu n-am să-i fac în veci vreunui om onoarea de a-l numi animal, căci animalele ucid ca să trăiască, nu trăiesc ca să ucidă. Oamenii trebuie să facă eforturi ca să-și recâștige dreptul de a fi numiți animale.

15
Îmi cer scuze

Îmi cer scuze pentru că vreau să scriu o carte agreabilă, nu moralizatoare, chiar m-am certat cu editoarea mea când n-am vrut să tai din chestiile mai incendiare, directe și polemice.

— Îți dai seama, nu, că îți insulți publicul, adică întreaga rasă umană? face editoarea mea. Nu mi se pare o strategie de succes. Vacile nu cumpără cărți.

— Știu, zic, însă uneori tre' să spui verde-n față ce gândești.

— Bine, mă contrazice editoarea mea, dar oamenii au mai auzit așa ceva, partea asta nu-i deloc originală.

— Mi se fâlfâie dacă mai aud chestia asta de o mie de ori, zic eu, mai știi, poate e ca atunci când te dai cu capul de pereți, poate că eu îi dau cu capul de pereți acuma, până când se sparge fie peretele, fie capul și înțeleg.

— Înțeleg ei foarte bine, numai că nu le pasă, îmi răspunde editoarea mea.

— Atunci înțeleg doar cu mintea, cu intelectul, pentru că, dacă ar înțelege din inimă, din suflet, s-ar schimba, s-ar schimba și s-ar alătura iar regnului animal, mândri că li se zice animale. Până atunci, eu o să-i tot dau cu tărtăcuțele de pereți.

Nu se face deloc să-ți porți la gât lanțul trofic ca pe cine știe ce zorzon sau colier scump. Doar ești parte din el, dacă îl tratezi cu dispreț, o să te sugrume. Ai idee cât mă abțin să spun anumite lucruri ca să-mi „distrez“ cititorii? Știi că lucerna aia cu care ne hrănesc (și îmi place de mor lucerna aia, recunosc) cere atâta apă, încât provoacă secetă? Așa se creează un întreg lanț de evenimente nefirești. Știi că folosesc atâtea antibiotice ca să trateze animalele de la ferme – eliminând o parte dintre bolile infecțioase care altfel ar decima porcii, puii și vacile silite să trăiască la înghesuială, în condiții rușinoase, greu de imaginat, pe care le fac astfel posibile –, încât bolile suferă mutații și devin mai rezistente la tratamentul cu antibioticele alea? O mare parte din antibiotice ajung în sol și în pânzele freatice odată cu excrementele noastre, iar astfel asistăm la nașterea unor superbacterii de-a dreptul frankensteiniene și la revenirea unor boli pe care progresele medicinei din secolul trecut le eliminaseră? Totul se leagă. Totul. Adierea care-ți mângâie obrazul acum a fost iscată de un fluture ce a dat din aripi în Thailanda. Să continui? Am o listă lungă cât un gât de girafă.

— Vai, Doamne, nu, mi se închid deja ochii, spune editoarea mea căscând. Parcă mă dai cu capul de pereți chiar acuma. Nimeni n-are chef să citească aiurelile astea. Oamenii vor să se simtă doar o idee vinovați, nu îngroziți și rușinați. Dar n-ai decât să lași toate chestiile astea în carte și să te-mpușți singură-n picior.

— N-am cum să mă-mpușc singură-n picior, zic eu.

— De ce? mă-ntreabă ea.

— N-am mâini, răspund.

Și ne punem pe râs.

— Cu un pic de miere, alunecă mai bine pe gât doctoria aia amară cu încălzirea globală, seceta, superbacteriile create de om și altele, îmi spune ea. Nu uita de miere, dulceață. Am mai putea să le recomandăm părinților capitolul ăsta dacă vor să-i adoarmă cât ai clipi din ochi pe cei mici.

Îmi cer scuze, însă pe atunci eram o văcuță tare furioasă și nu voiam decât să-i dau o lovitură Stăpânului. Nici n-am mai vrut să răspund la numele de Elsie, pentru că așa le ziceau oamenii vacilor de obicei, iar celorlalte animale le-am spus că de-acum mă cheamă „Elsie Q“, pentru că nu știam cum mă numesc de fapt, iar Q vine de la semnul întrebării[1]. Deșteaptă chestie, nu? Chiar m-am gândit la un cântec al meu, înlocuind „Susie Q“ cu „Elsie Q“. „Îmi place cum păștești, îmi place cum mugești, Elsie Q.“[2]

Bănuiesc că n-am putut să fac față revelației legate de mama, așa că am leșinat. Încă o dată. Când mi-am revenit, porcul Jerry îmi înfuleca voma. Să nu ziceți „Ce scârbos“, să nu judecați. Noi, animalele, nu facem risipă. Se zice că din ce aruncă unul se ospătează altul, deci tot așa se poate sătura și porcul cu voma vacii. M-am uitat la el și i-am zâmbit bucuroasă, pentru că îmi iubeam iar mama și mă simțeam liberă, iar el s-a uitat la mine și mi-a zâmbit spunându-mi:

— Ce deeeeliciu!

1. *Question mark* în original.
2. Aluzie la cântecul „Susie Q“ de Dale Hawkins, preluat de foarte mulți muzicieni cunoscuți, printre care se numără și cei de la The Rolling Stones.

16

Aproape liberă ca pasărea cerului

(vezi Skynyrd, Lynyrd[1])

Și așa m-am eliberat. Mă rog, oarecum. Bine, eram închisă mai departe la fermă, însă în sinea mea eram liberă, îmi eliberasem mintea, unde se găsește adevărata libertate. M-am obișnuit să deschid poarta noapte de noapte, iar cu mintea eliberată am început să văd totul altfel, când m-am uitat la zăvor, mi-am dat seama că pot să-l salt fără probleme cu limba. Atâtea lucruri care mă nedumereau pe vremuri mi se păreau acum floare la ureche.

Trăgeam zăvorul noaptea, după ce se culca toată lumea, și o luam la plimbare pe dealuri, de obicei. Departe de tauri, nu-mi păsa mie de băieți.

Și cum mergeam eu, parcă mi se oprea mintea-n loc și mă cufundam într-o stare meditativă în care vorbeam cu mama. Aveam niște discuții absolut geniale. Uneori doar reluam conversații de pe vremea când era cu mine, însă alteori îmi

veneau în minte discuții cu totul noi. Și pe nesimțite auzeam cretinii de cocoși cum cântă și era dimineață. Eram liberă, așa-i, însă tot îmi purtam în adâncul sufletului tristețea.

Într-o noapte, cum rătăceam pe dealuri stând la taclale cu maică-mea despre vreun fleac gen de câte ori e bine să-ți rumegi dumicatul înainte să-nghiți, ea mi-a spus pe neașteptate:

— Mai bine te-ai duce încă o dată până la casă, ce zici?

— În viața mea nu mă mai duc acolo, i-am răspuns, urăsc oamenii.

— Să nu urăști, m-a învățat ea. Ura e ca o otravă pe care vrei s-o dai dușmanilor, dar o înghiți tot tu.

— Hai că asta-i tare, Obovi-Wan Kenobi, am zis.

— Ce-ar fi să faci o tură pe-acolo, m-a îndemnat ea, poate că n-ai înțeles lucrurile până la capăt și mai ai de învățat de la Zeul-Cutie.

— Ete na, am făcut eu.

— Elsie, mi-a spus ea, știi cât de mândră sunt de tine? Știi măcar? Știi că te iubesc la puterea a enșpea? Știi cât de frumoasă și de deșteaptă ești, că mă gândesc cu drag la tine zi de zi și că m-am bucurat de viața mea frumoasă, oricât de scurtă ar fi fost, pentru că te-am avut pe tine?

Și iarăși m-am pus pe plâns. Bine, recunosc, una-două bocesc. Nici acum nu înțeleg cum de poate dragostea să doară în halul ăsta, însă cred că e o durere aparte. Nu e ca atunci când ți se crapă copita, ci ca și cum durerea ți-ar cuprinde inima într-o îmbrățișare zdravănă. Și chiar atunci m-am pomenit la poalele dealului, lângă casă.

1. Formație rock americană din anii ’70, cunoscută, printre altele, pentru balada „Free Bird“.

17
O lume nouă

(vezi desenul animat *Aladdin*)

Zeul-Cutie le vorbea oamenilor, judecând după cum stăteau cuminți și ascultau și cum pâlpâia lumina aia. Dacă aveți impresia că mieii sunt tăcuți, ce-ar fi să vă urmăriți un pic în timp ce vă rugați la Zeul-Cutie – inerți și îngălați cum sunteți. Așa că m-am simțit în siguranță pândind pe fereastră, cu oamenii pierduți în transa lor, ca-n noaptea morților vii. Se uitau la ceva ce se cheamă canalul Discovery. Știu pentru că s-au dezmeticit câteva clipe ca să se ciondănească pe subiectul „canalelor“. Atunci mi-am dat seama că nu există doar un singur Zeu-Cutie, ci mai mulți, iar cu bagheta aia fermecată de plastic, oamenii pot să treacă oricând de la un zeu la altul.

Fiecare membru al familiei părea dispus să se închine altui zeu. Fata cea mică voia să se-nchine la Zeul Nickelodeon, tatăl voia să se-nchine la Zeul ESPN, fiul cel mare și obraznic voia să se-nchine la o zeiță pe nume Playboy sau la Zeul Showtime, în timp ce mama se mulțumea cu Zeul Discovery. Și ea a câștigat.

Toată lumea a ieșit bodogănind și în cameră au rămas doar mama și fata mai mică, iar atunci mi-am dat seama că fiecare avea un Zeu-Cutie în cameră, pentru că pe ferestrele dormitoarelor din casă au început să se reverse luminile alea pâlpâitoare. Ce zeu ciudat, în loc să-i strângă pe oameni laolaltă, îi desparte.

Oricum, îmi cam place de Zeul Discovery, arată o mulțime de imagini frumoase din ținuturi îndepărtate. Din câte zice el, există un loc pe nume India, nume care mi se pare tare frumos, și atunci arată multă sărăcie și oameni care suferă, totuși mai sunt și imagini cu o mulțime de vaci, iar atunci mă îngrozesc la gândul că zeul o să arate din nou cum le măcelăresc și le mănâncă oamenii, însă nici vorbă, zeul spune că vacile sunt considerate „sfinte“ în India, adică lumea le respectă și au parte de tratament special – iar atunci apar imagini în care oamenii se poartă foarte frumos cu vacile, chiar le împodobesc cu bijuterii, încât arată exotice și frumoase. Zeul spune în timpul ăsta că vacile sunt considerate zeițe în India și că nimeni nu le mănâncă.

Atunci se-ntoarce în cameră fiul mai mare și obraznic, pune mâna pe bagheta fermecată și dă pe un canal ce arată mai mulți bărbați în uniforme care lovesc o minge și fug după ea, încercând s-o prindă. Mingea, din câte aflu, e croită din piele de cal mort (și din piele de vacă din ’74 încoace – ce vară de coșmar) și, dacă mingea aia se murdărește câtuși de puțin, o aruncă imediat, de parcă n-ar mai fi bună de nimic, de parcă n-o să se termine în veci caii ăia pe care-i omoară ca să facă mingi din ei – cine știe, așa o fi. Și oamenii își acoperă mânuțele lor fragile cu ceva care se cheamă „mănușă“, ca să se ferească de mingea tare, iar mănușa e croită din piele, adică – mai fără

menajamente – piele jupuită de pe cadavre de vaci. Și înainte să-mi pierd iar cunoștința, mă-ntreb în sinea mea: Oare cruzimea voastră omenească are vreo limită?

18
India

Am tot învârtit cuvântul pe toate părțile în minte: *India*. India. Ca pe o bijuterie pe care-o sucești în buzunar. India, India. Ceea ce aflasem m-a rupt de lume, de restul animalelor. Am făcut o obsesie pentru casă și secretele pe care le puteam afla acolo. Am învățat să recunosc anumite semne ce-mi arătau că ai casei urmau să fie plecați mai mult timp – geamantane în mașină etc. –, timp în care mă duceam acolo ca să-mi continui cercetările. Am aflat o groază de lucruri. Am dat peste cărți pentru copii cu animale îndrăgite prezentate chiar în chip de eroi. Până și vaci. Copiii din cărțile alea le vedeau pe vaci ca pe niște eroine. Într-una din ele, o vacă a sărit peste lună, chiar așa. Bine, spre sfârșit cartea și-a pierdut orice credibilitate, iar când castronul a fugit cu lingura, n-am mai putut s-o iau deloc în serios (pe bune acuma), oricum, vaca a fost tare de tot.

Nu înțelegeam și pace cum puteau oamenii să ne mănânce și să ne ridice-n slăvi totodată pentru calități pe care le admirau. Atunci mi-am dat seama că oamenii sunt foarte complicați și confuzi și o viață de vacă n-o să-mi ajungă să-i înțeleg. Așa că am hotărât că n-am timp de asta. În puținii ani care-mi mai

rămăseseră, voiam să încerc să mă înțeleg pe mine însămi și cum funcționează mintea bovină, iar dacă-mi mai rămânea ceva timp, atunci poate, cine știe, aveam să meditez iar la oameni.

Am mai găsit și alte cărți, cu hărți și tabele care prezentau toate colțurile lumii și zona unde se afla tărâmul fermecat numit India. Acest loc cu oameni înțelepți, care înțeleseseră că și noi, vacile, suntem zeițe chiar era aievea. Pe lume mai erau atâtea ținuturi și țări, că nici n-aveam cum să le țin minte pe toate. M-am gândit ce norocoase erau vacile care se născuseră în India și puteau să trăiască acolo. Și atunci mi-am zis: Eu de ce n-aș putea? ***DE CE N-AȘ PUTEA SĂ MĂ DUC ÎN INDIA?*** m-am întrebat.

19
Operațiunea India

Am făcut o adevărată obsesie. Toată ziua și toată noaptea aproape nu mă gândeam decât la India. M-am înstrăinat de Mallory, care se făcea tot mai pântecoasă pe zi ce trecea, ceea ce m-a întristat, însă acum aveam misiunea mea. Tot timpul mă gândeam cum aș putea să ajung acolo. Știam că e tare departe, de cealaltă parte a lumii, și că trebuia să traversez un ocean. (Ați văzut vreo vacă înotând? Exact.) Și nu eram o vacă din aia care putea să sară peste lună și gata, ajungea în India. Nu, trebuia să iau avionul. Și unde erau avioane? La oraș. Și unde era cel mai apropiat oraș? La vreo optzeci de kilometri de-acolo, puteam să ajung pe jos. Așa că, dacă puteam să ajung la oraș, puteam să ajung și la un aeroport, să găsesc un avion care mergea în India și, dacă găseam un avion, puteam să mă urc în el. Ăsta era planul. Bine, erau o groază de „dacă“ la mijloc, însă nu era ceva imposibil, plus că preferam net calea asta decât să mor și să ajung mâncare, pantofi, geci, canapele, tapițerie auto și mănuși de baseball pentru folosul oamenilor.

Așa că m-am dedicat planului meu. Operațiunea India. Mi-am propus să aștept să treacă iarna, ca să am parte de o vreme

mai bună dacă urma să merg pe jos până la oraș și să iau avionul. Am început să-mi fac speranțe.

Însă am început și să mă simt vinovată. Urma să le las baltă pe Mallory și pe prietenele și colegele mele bovine. Nici măcar idioții de tauri nu-și meritau soarta și nici idioții ăia de pui, nici porcii și nici caii. A început să mă mustre conștiința că țineam pentru mine ce aflasem, așa că am hotărât să-i destăinui cuiva planurile mele: lui Mallory.

Într-una din nopți, când toată lumea dormea, am împuns-o cu botul…

ELSIE

Mallory, Mals, trezește-te…

MALLORY

Vai, mă simt așa o vacă grasă… Ce e?

ELSIE

Trebuie să-ți zic ceva.

MALLORY

Ce vrei să-mi spui, de ce te-ai făcut așa o scorpie de la o vreme?

ELSIE

Păi, da… da. Și ar mai fi ceva…

Și i-am zis cam ce v-am zis și vouă, cam la fel cum v-am zis și vouă.

Dacă ar fi un film, în tot timpul ăsta s-ar auzi niște muzică mișto, preferabil un superhit estival, pe când eu vorbesc plină de însuflețire cu Mallory și se vede cum ea face ochii tot mai mari. Un fel de montaj sau așa ceva. Uite, să nu credeți că-i dau indicații regizorului, e doar o sugestie.

(Oricum, cel mai bine ar fi să filmeze scena așa – mai mult nu spun.)

Când am terminat, Mallory a rămas cu gura căscată, aș fi putut s-o răstorn cu copita fără probleme, la cât de năucă era. Și, dacă tot veni vorba, e o prostie să răstorni vacile și să știți că și noi suntem pe fază. Poate ne-apucăm și noi să răsturnăm oameni sau poate avem chef să ne întindem ca să tragem un pui de somn, așa că nu ne deranjează dacă fraierii ca voi se-mping în noi – nu v-a trecut așa ceva prin cap, deștepților, este? Știți cu cine vorbesc.

MALLORY

D-zeule.

ELSIE

Este?

MALLORY

Pe bune?

ELSIE

Foarte pe bune și să știi c-o să…

MALLORY

Să mor…

ELSIE

Vorbind în același timp

Să mor, să-nnebunesc.

MALLORY

…să-nnebunesc.

S-a lăsat o lungă tăcere. Mi-am amintit de vremurile când eram atât de apropiate, că știam ce gândește cealaltă fără să deschidem botul. Surori. Apoi…

MALLORY

Și ce-o să…

ELSIE

Operațiunea India.

MALLORY

Sună bine.

ELSIE

Mulțumesc.

MALLORY

Tre’ să.

ELSIE

Ce tre’ să?

MALLORY

Să pleci.

Cum ziceam, eu și Mals suntem surori.

20

Iubito, te părăsesc[1]

(vezi Zeppelin, Led)

Mi-a luat câteva săptămâni să pun la punct cât se poate de bine Operațiunea India. A fost nevoie să consult hărți și să stabilesc cea mai bună rută spre oraș, astfel încât să nu dea cineva de știre că s-a rătăcit o vacă de cireadă. Odată ajunsă la oraș, habar n-aveam cum urma să fac să mă urc în avion, cert e că nu mai puteam să aștept. Într-una din nopți, cum dormeam absorbită într-o discuție cu maică-mea, am simțit că îmi scurmă cineva la picioare. Era să sar cât colo când mi-am dat seama că era porcul Jerry. Avea cârlionți din iarbă atârnați de urechi și un tom vechi și ferfenițit, legat în piele, pe care-l ținea cu adâncă venerație. Cred că am ajuns deja la începutul Actului al II-lea al scenariului nostru.

JERRY

Ce ’aci?

ELSIE

Bine, tu ce ’aci?

JERRY

Nu, pe bune, ce faci? Ce coci acolo? Care-i faza? Ce-i cu toate hărțile-astea și șușotitul cu Mallory în fiecare noapte?

ELSIE

Nimic, ce să fie?

JERRY

Hai să-ți zic ce mi se pare mie că faci. Cred că ai de gând să te cărăbănești de-aici.

ELSIE

Ete na.

JERRY

Ia nu-mi da mie cu flit, vaco. Ți-ai pus în cap s-o roiești de-aici, s-o iei la copită, să-ți iei valea, să dispari ca măgarul în ceață, să fugi ca tăunul cu paiul, să te smuuuuulgi de-aici…

(Care-i faza cu JERRY? Începe să înșire în prostie la sinonime și figuri de stil și, dacă nu-l oprești din ale lui, o ține langa. Așa că a trebuit să-l întrerup, de dragul sănătății mele mintale.)

ELSIE

Bine. Și ce dacă, ce dacă vreau să fac asta?

JERRY

Păi, nu te-ai întrebat o clipă ce se-alege de noi, restul, dacă o razi de-aici, dacă-ți iei zborul, dac-o iei la copită pe drumul galben pietruit…

ELSIE

N-o să pățiți nimic.

JERRY

Ba nu. Fermierul o să ne sară-n cap, o să ne umple de bogdaproste, o să…

ELSIE

Bine. Unde bați? Ce mă privește pe mine?

JERRY

Păi, vreau să vin și eu cu tine, aici vreau s-ajung.

ELSIE

Nu. Nici să nu te gândești.

JERRY

Crezi că numai tu ai prins șpilu'? Crezi că numai tu ai bunghit-o, ai pușcat…

ELSIE

Jerry!

JERRY

Pardon, știu că așa fac. O să fiu pe față, știi, o să stau de șase, o să țin antenele întinse, drace, pardon… vreau să zic că am prins trufandaua, femeie. O să mă mănânce, cum o să te mănânce și pe tine. Ce naiba, e holocaust aici.

(Am amuțit. Știam că JERRY are dreptate, însă habar n-aveam ce puteam să fac. Și-așa e greu să călătorești de capul tău ca vacă, d-apoi să călătorești cu un porc, poți să uiți de-așa ceva. Însă JERRY nu s-a lăsat.)

JERRY

Și să știi că le am. Sunt bazat. Sunt mare sculă pe basculă. Porcii sunt superdeștepți. Toată lumea ne place. Pot să te-ajut.

ELSIE

Uite ce e, Jerry, chiar dac-aș putea să te iau cu mine, și-n India o să fie la fel pentru tine. Cum dau cu ochii de tine, cum te halesc. Carnea de porc e gustoasă, cică.

JERRY

Lovitură sub centură, frate. Da' de hamburgeri ai auzit?

ELSIE

Îmi pare rău. Dar asta-i realitatea. Vacile sunt animale sfinte în India, însă porcii sunt doar… porci.

JERRY

Ai harta la tine?

(Chiar o aveam. Șterpelisem o hartă a lumii și vreo două volume din *Encyclopaedia Britannica* din casă pentru cercetări și stabilirea rutelor. Știam că ai casei nici n-o să observe că lipsesc, pentru că deja se informau doar din telefoane. Acum, că mă gândesc, mi-ar prinde tare bine un telefon, însă cum aș putea să butonez la *touch screen* cu copitele-astea ale mele?

JERRY

Ia dă-mi-o un pic pe copită.

Jerry a desfăcut harta cu râtul, umplând-o
de mucii lui porcini, ceea ce nu mi-a plăcut deloc.

JERRY

Ia fii atentă.

Mi-a arătat cu râtul lui rotund ceva situat în Orientul Mijlociu,
locul de baștină al vacilor, departe rău
de glorioasa Indie.

ELSIE

Ce-i acolo? Irakul?

JERRY

Nu, nu-i Irakul. Uite, chiar aici e Israelul, scumpo.

ELSIE

Israelul? Ce-i în Israel?

JERRY

Nimic deosebit. Contează doar ce fac oamenii acolo, în Israel, sau, mai precis, ce nu fac.

ELSIE

Ce, Jerry, ce fac sau nu fac ăia din Israel?

JERRY

O chestie care se cheamă „cușer“.

ELSIE

Ce-i aia cușer?

JERRY

E un regim alimentar străvechi al evreilor. Cu interdicții. Porunci. *Restricciones*. [*A pronunțat cuvântul de parcă ar fi fost în spaniolă*.]

ELSIE

Cine-s evreii?

JERRY

E o poveste lungă, unii chiar zic că e cea mai frumoasă poveste din lume, însă, în principiu, evreii sunt creștini cu perciuni ceva mai lungi. Și ceva mai mult umor.

ELSIE

Hă?

JERRY

Și tichiuțe nostime.

ELSIE

Hă?

JERRY

Yarmulke… primul club al chelioșilor din lume.

ELSIE

Hă?

JERRY

Ce mă tot iei cu hă, hă, hă?… Fii pe fază, vaco, fii cu ochii-n patru, cască pleoapa bine la mine ca să percutezi ca lumea la ce-ți zic. Evreii din vechime credeau, din nu știu ce motiv disputat de istorici, că porcii sunt necurați, ne ziceau „spurcați“, ne ziceau „*traif*“[2] (noi și crustaceele, nu mă-ntreba de ce). Erau scârbiți de noi. Îți închipui una ca asta? Eu nu pot. [*A ridicat tomul vechi.*] Ei sunt Poporul Cărții. Al cuvântului, al legii.

ELSIE

Ce carte cuvânt lege?

JERRY

„Cartea Torei“ din „Vechiul Testament“, bine, eu îi spun testament și atât, căci nu era nevoie de altul nou, ăla vechi deja a zis totul foarte clar.

ELSIE

Bine, dar din câte prezinți tu situația, e groaznic acolo, de ce-ai vrea să mergi undeva unde toată lumea te urăște?

JERRY

Ura poate fi la fel de folositoare ca iubirea.

ELSIE

Frate, nu mai pricep nimic.

JERRY

Pentru că ne urăsc în așa hal pe noi, porcii, că nu ne mănâncă în ruptul capului.

ELSIE

Aaaaaa…

JERRY

O să fie raiul pe pământ, când o să merg pe stradă, toată lumea o să se dea în lături de parc-aș fi Clint Eastwood. N-o să-mi zică nimeni nimic, nici măcar n-o să se uite la mine, însă cea mai tare chestie e că n-o să mă servească nimeni pe farfurie cu prostia aia de sos de mere!

Trebuia să recunosc că Jerry mi-o zisese, mi-o zisese chiar bine, avea dreptate că era de preferat să fii un proscris decât să fii hrană, mai ales în cazul lui Jerry, cu abilitățile lui sociale reduse – el s-ar putea să se simtă în largul lui în rolul personajului antagonist. Eu aș fi zeiță, iar el ar fi diavol împielițat și amândoi am trăi mult și bine. Or fi oamenii ridicoli, însă și noi eram disperați. Așa că m-am înduplecat. Am încuviințat. I-am zis că poate să vină cu mine, o să fac cum mă taie capul mai bine ca să ajung în India, iar el să nimerească în Israel, numai că nu puteam să promit nimic. Atunci a zâmbit, a mormăit nițel și m-a pupat pe genunchi cu râtul, zicându-mi:

— La anul la Ierusalim, prietenă dragă. Apoi a adăugat: Spune-mi Shalom.

1. Trimitere la cântecul „Babe, I'm Gonna Leave You", compus de Anne Bredon și inclus de formația Led Zeppelin în albumul său de debut din 1969.
2. Necușer (idiș).

21
Haidem în Turcia

În sfârșit am reușit să-mi trasez precis ruta până la oraș. Jerry, pardon, Shalom, a fost o pacoste pe capul meu, însă la chestiuni de logistică s-a arătat de ajutor. Tre' să recunosc că Shalom e isteț. Într-una din nopți, cam cu trei zile înainte de data la care eu și Jerry hotărâserăm s-o luăm din loc, cum stăteam pe copite și visam la viața în India și la cât o să mă mai distrez când o să mi se-nchine toată lumea, am auzit un sunet tare ciudat venind dinspre ușa grajdului – parcă s-ar fi chinuit careva să înghită niște biluțe repetând în același timp repede cuvântul „biluță". Grajdul era luminat din loc în loc, în dreptul ferestrelor dinspre care se revărsau razele lunii, și așa am zărit creatura apropiindu-se la pas sau mai degrabă țopăind țanțoșă până într-un loc unde-am văzut-o în sfârșit mai bine. Era un curcan.

Noi, vacile, nu prea avem de-a face cu curcanii. Pe ei îi țin în altă parte. Mai trecem pe lângă ei când mergem la păscut, însă rar schimbăm o vorbă. Mi s-au părut întotdeauna genul nervos, care-ți pune bunăvoința la mare încercare și până la urmă te umple și pe tine de nervi, așa că faci tot ce poți să eviți asta și pe

ei. Numai că pe curcanul ăsta n-aveam cum să-l evit, pentru că venea drept spre mine.

CURCANUL

Tu ești Q, fosta Elsie Bovary?

ELSIE

Cine-ntreabă?

CURCANUL

Sunt Curcanul, Tom Curcanul.

Și-a rostit numele ca „Bond, James Bond“, așa că m-am chinuit să-mi înăbuș râsul. M-am făcut că-mi rămăsese un fulg de găină în gâtlej.

TOM

Meleagris gallopavo, mama-san. A nu se confunda cu *Numida meleagris*, bibilica. Ești bine, domnișoară? Să știi că mă pricep la manevra Heimlich.

ELSIE

Nu, nu, n-am nimic, n-am nimic.

(Când a venit mai aproape, am văzut că nu se-ngrijea deloc de el. Era costeliv, cu penele zbârlite, zburându-i în toate părțile. Însă și așa tot părea cam înfumurat și mulțumit de sine,

mergând cu pasul fudul al unui pește din filmele gen *blaxploitation* ale anilor ’70.)

TOM

Cre’ că acuma te-ntrebi în sinea ta: „Auzi, fată, ce treabă are splendoarea asta de curcan pe-aici și cum de-am avut bafta să-mi iasă-n cale masculul ăsta feroce?“.

ELSIE

Nu. Nici o clipă.

TOM

Ei, haide, păpușă, pe bune-acuma.

ELSIE

Mă-ntrebam când a mâncat pasărea asta amărâtă ultima oară. Vai de steaua ta, ce slab ești.

TOM

Mersi c-ai observat.

ELSIE

Am pe-aici niște lături rămase de la porci și niște grăunțe pe care n-au apucat să le mănânce puii.

În clipa aia, curcanul s-a lăsat copleșit de nervi,
cum îi stătea în fire, de i-a pierit orice urmă de tupeu macho, și

când a auzit de mâncare, a făcut mai urât
ca Dracula când dă cu ochii de cruce.

TOM

Să nu văd așa ceva în fața ochilor? Ești nebună?

ELSIE

Ce? M-am gândit că ți-ar prinde bine să mănânci ceva, atâta tot. Arăți îngrozitor.

TOM

Sunt tot numa' mușchi, puicuțo. Numa' mușchi, zgârci și os.

TOM s-a încordat într-o postură de culturist –
„arcașul".

ELSIE

Mai bine-ai mânca ceva. Și nu mă lua pe mine cu „puicuțo".

TOM

Nu pot să mănânc.

ELSIE

Cum așa?

TOM

Pen' că mă-ngraș.

ELSIE

A, ești un anorexic din ăla! Am auzit de-așa ceva. Sau oi fi bulimic. Sau ai tulburare din aia dismorfică corporală. Ești cumva o rață prizonieră într-un corp de curcan? O curcrață? Care din ele?

TOM

Nimic de genu'! Doar nu-s dus cu *cabeza*. Nu știi nimic, nu-s fazan, doar că peste câteva luni vine noiembrie!

ELSIE

Și ce se-ntâmplă-n noiembrie, îți iei zborul spre sud și vrei s-arăți bine-n slip? A, stai că nici nu poți să zbori…

TOM

Tre' să-ți zic totu' mură-n gură? În a patra joi din noiembrie e Ziua Recunoștinței!!! Toți americanii, adică milioane și milioane de oameni, o să mănânce curcan. Milioane dintre ai noștri sunt măcelăriți an de an în această zi de doliu!!!

ELSIE

Nasol, însă măcar e doar o zi din an.

TOM

De-asta sunt numai piele și os. Trag speranță c-o să se uite la mine și-o să facă: „Nici de-un copan acolo nu-i bun".

ELSIE

E un plan deștept. Baftă!

TOM

Nu baftă-mi trebuie mie. Și chiar mi-am făcut un plan pe bune.

ELSIE

Of, Doamne… iar începe…

TOM

Am auzit c-ai avea o hartă.

Încearcă numai să ții ceva secret la fermă. Nu se poate-așa ceva. Nu degeaba se zice „te râd și curcile“. I-am împins harta și a desfăcut-o cu ciocul.
M-a impresionat cât de bine o mânuia.

TOM

Aici.

M-am uitat unde-mi arăta el cu ciocul – tot prin Orientul Mijlociu părea să fie. Parcă toate drumurile
duceau în Orientul Mijlociu.

ELSIE

Irakul?

TOM

Nu-i Irakul, e Turcia[1]!!!

ELSIE

Da, așa-i, e numele unei țări.

TOM

Da, și ai cumva impresia c-o să se-apuce să mănânce pasărea care dă numele țării? E patria mea, poporul meu. Acolo o să fiu rege – o să mă facă erou, nu sendviș! O să mă încoroneze. Doar mi-e scris numele pe bancnote. O să fiu bogat precum Cresus. Trebuie neapărat s-ajung în Turcia!! Și, dacă tot veni vorba, se poate să nu trecem prin țara aia cu numele de Ungaria[2]? Mi se pare un coșmar pentru noi toți. Mă trec fiorii doar când aud numele ăsta – Ungaria. Și când mă gândesc la toți flămânzii ăia de unguri de-acolo.

ELSIE

Bine, recunosc că ai ceva dreptate cu Turcia, numai că eu deja am un tovarăș de călătorie, un porc cu care tre' să merg până-n Israel. Dacă mai vine și-o pasăre cu mine, o să-mi ia și mai mult s-ajung la destinație, unde mai pui și că nu ești zburătoare. Habar n-ai să zbori. Ești un oximoron ambulant.

TOM

Nu-i frumos să mă jignești de la obraz.

ELSIE

Am zis că ești un oximoron, atâta tot.

TOM

Nu contează, nu se face.

ELSIE

Numai de politețuri nu-mi arde mie acuma.

TOM

Bine, și dac-aș sări cu ceva util în afacere, în loc să profit doar? Așa sunt eu – dau, nu iau…

ELSIE

Ce vrei să zici cu asta?

Habar n-am de unde l-a scos, doar curcanii n-au buzunare, însă
în penumbra luminată de lună
l-am văzut împingând spre mine un obiect pe care l-am identificat
drept un mobil, fix dispozitivul pe care
mi-l dorisem în călătoria mea.

ELSIE

Hai că m-ai dat pe spate. Însă nu-mi folosește la nimic. Nu pot să tastez cu copitele și nici Jerry, ăă, Shalom, nu poate.

TOM

Ia fii pe față-aici.

Jur că mi-a făcut cu ochiul curcanul ăla umflat
în pene, după care s-a apucat să butoneze la mobil
ca o puștoaică de liceu în pauză. Avea pe telefon prognoza meteo,
GPS, aplicație Uber pentru chemat taxiuri,
o avea chiar și pe Siri să-i facă poftele. Mi-am înăbușit
o exclamație, încercând să nu-mi arăt bucuria, și i-am zis:

ELSIE

Bun venit în echipă!

1. *Turkey* are dublu sens – „Turcia“ și „curcan“ (engl.).
2. Joc de cuvinte: *Hungary* – *hungry* („flămând“).

22
O clipă

Nici n-am simțit cum trec zilele. Noaptea stăteam cu Shalom și Tom să punem la punct călătoria, șușotind între noi, și așa am hotărât ruta finală și am încercat să-mi dau seama cum am putea să profităm pe deplin de telefon fără să epuizăm bateria. Eu și Shalom mai trebuia să învățăm să mergem în două picioare ca să ne pierdem în peisaj și să nu atragem atenția oamenilor ca patrupede – ceea ce n-a fost deloc ușor. Am muncit pe brânci noapte de noapte.

Puteți să vă imaginați toată faza (atenție, scenariu!) ca în montajul ăla din *Rocky*, cu „*getting strong now*“ cântând pe fundal, când îl vezi antrenându-se pentru marele meci. Fix așa, numai că la sfârșit nimeni nu arde pumni într-o carcasă de vacă atârnată de tavan. (Ce, vi se pare cumva că am un ton amar? Poate că-mi vărs și eu un pic amarul. O să mă gândesc.)

În după-amiaza ultimei zile de dinainte de plecare, am ieșit la păscut cu restul vacilor. Mallory se făcuse cât China. Stătea să nască și-mi părea rău că, cel mai probabil, n-aveam să fiu cu ea atunci, când deodată, ce să vezi, Mallory a scos un muget jos, căznit și s-a lăsat pe-o rână. Taurii și-au dat seama cumva ce se

întâmplă înainte să ne dezmeticim noi. S-au înșirat toți la gard, Steve era emoționat ca orice viitor tătic. Mallory a mugit de durere, însă nu-mi dădeam seama dacă se strâmba sau zâmbea, iar atunci, aproape fără întârziere, vițelușul a țâșnit din ea ca un surfer mititel pe un vălurel și pe loc s-a chinuit să stea pe piciorușele lui și să se alăture cursului vieții.

Atunci i-am văzut pe fermier și pe fiii lui cum se uită încoace, tot de lângă gard. Și, preț de-o clipă, parcă vițelușul ăla ne-a reunit pe toți, animale și oameni, la un loc. Bărbatul părea să zâmbească. Oare i s-a ivit o lacrimă la colțul ochiului? Preț de-o clipă, cât a durat nașterea, m-am simțit în armonie cu toată planeta noastră verde, am știut că totul o să fie bine. Însă n-a durat decât o clipă, iar clipele sunt trecătoare prin definiție, se duc. Apoi l-am văzut pe unul dintre băieți glumind pe seama placentei cleioase de pe jos și pe tauri prostindu-se între ei ca niște boi, de parcă ar fi avut vreo treabă cu ce se-ntâmplase, iar atunci clipa aia vrăjită s-a dus și realitatea și-a reintrat în drepturi.

Și realitatea era că Mallory născuse o vițelușă, o fetiță frumoasă și sănătoasă. Chiar dacă-mi dădeam seama cât de ostenită era, tot lingea sângele și mâzga de pe ea când nou-născuta s-a ridicat clătinându-se pe picioare.

— O să-i zic Elsie jr., a spus Mallory.

Atunci a fost rândul meu să plâng.

23
E greu să pleci

La apus, Mallory s-a trezit dintr-un somn lung, cu vițelușa ei, Elsie, dormind lângă ea. Mi se părea schimbată. Nu puteam să arăt cu degetul la ceva anume, mai ales că n-am degete, însă și pentru că era un mister. Semăna cu cineva. Și dintr-odată mi-am dat seama – semăna cu maică-mea.

— Mallory, am zis.

ELSIE

La noapte plec.

MALLORY

Știu.

ELSIE

Și știu că nu poți să vii cu mine, însă o să mă întorc să vă iau pe-amândouă de cum găsesc o cale.

MALLORY

Nu.

ELSIE

Cum adică nu?

MALLORY

Să nu te-ntorci, n-o să vin cu tine. Eu de-aici nu plec.

ELSIE

Cum poți să zici așa ceva? Știi ce-o să-ți facă? Știi ce-o să-i facă, probabil, micuței Elsie? Ai auzit de cuvântul ăla cu V.

MALLORY

Știu, numai că altă viață nu cunosc, nimeni din familia mea n-a trăit vreodată altfel. Eu n-am curajul tău. Tu te-ai născut ca să explorezi lumea, să descoperi lucruri noi, eu nu. Știu că nu mai am prea mult de trăit la fermă până să mă omoare și să-mi omoare și copilul, însă cu o moarte toți suntem datori și vreau să mă bucur în pace de puținul timp care mi-a mai rămas, să stau pe pășune și să mă joc cu fetița mea și cu tăticul ei. Poate ție nu ți se pare o viață prea frumoasă, însă mie da. Fie și o singură zi din viață mi se pare neprețuită. Te rog să nu mă urăști. N-ai decât să mă crezi lașă, însă nu mă urî.

ELSIE

Nu te urăsc, Mals, și nici nu cred că ești lașă. Dimpotrivă, cred că ești cea mai curajoasă femeie pe care am cunoscut-o vreodată.

Și chiar eram sinceră. Poate că eu eram lașă că evadam. Sau poate că eram doar altfel, menite să trăim altfel, și fiecare făcea ce trebuie. M-am înghesuit în Mallory cât eram de grea – așa se îmbrățișează vacile. A închis ochii și-a adormit iar, sprijinită de mine. Venise noaptea. Din fundul grajdului s-a auzit un foșnet și, când m-am uitat într-acolo, am văzut un porc clătinându-se pe picioarele din spate și un curcan cu un mobil la el – mă așteptau. Era timpul să plecăm la drum. Am luat-o alene spre ei.

Chiar când ieșeam din grajd pentru ultima oară, m-am întors și dintr-odată mi-am dorit fierbinte să rămân. Cum se face că fix în clipa despărțirii ajungem să apreciem cel mai mult tot ce lăsăm în urmă? În inimă nu aveam decât dragoste pentru toate animalele, până și pentru pui și pentru câini, până și pentru fermieri, și atunci mi-am amintit zilele când leneveam cu mama pe pășune și cum stăteam la taclale cu Mallory toată noaptea. Atâtea și atâtea amintiri.

Însă trebuia să plec. Când m-am întors, l-am văzut pe porc uitându-se la mine.

— E greu să pleci. Nu contează dacă ți-a mers ca dracu' acolo sau nu. E greu să pleci, oriunde te-ai duce.

24

Titlu de ziar: O vacă a sărit peste lună

(un porc și un curcan au urmat-o)

Era o noapte plăcută, temperatura bătea spre șaișpe grade, pe cer nu se vedea nici un nor, nici o șansă să plouă. Nu se-auzeau decât copitele mele pe iarbă și din când în când Shalom plângându-se: „Oi, ce mi s-a uscat gura, are careva o bomboană, ceva?“. Am mers mult timp în tăcere – cred că toți eram copleșiți.

— Populația e de șaptezeci și cinci de milioane, speranța de viață, de 71,1 ani – o să apuc 71,1 ani!

Corcodanul se apucase să caute pe Google informații despre Turcia butonând la mobil.

— Știați că în Turcia au existat așezări omenești încă din paleolitic? (Nu știam.) Întrebare din Runda Dublă [vezi Trebek, Alex]: Turcia are sau nu o importanță geostrategică deosebită datorită poziției sale în punctul de întâlnire dintre Europa și Asia? (Nimeni nu s-a sinchisit să răspundă.) Răspunsul e: oooo daa! Haide, Turcia, haide, Turcia, e ziua ta!

Shalom a ridicat copita.

— Șșș, ascultați, n-auziți nimic?

Am ciulit urechile – greieri și cam atât –, iar atunci un urlet de lup din depărtare a sfâșiat tăcerea. Shalom s-a uitat la mine cu o expresie gen „Hopa, am belit-o“. Am zis că urletul părea să vină de la mai bine de un kilometru de noi, așa că n-aveau de ce să-și facă griji, însă în sinea mea eram tare îngrijorată. Una e să auzi lupii hăuind dintr-un adăpost încuiat bine și apărat de oameni și câini – și să ți se pară o minunăție – și alta e când între tine și fiară nu-i decât aerul nopții. Și eu mă crezusem dintotdeauna o fiară, însă în seara aia nu prea mai eram sigură.

— Din 1923 Turcia e republică prezidențială, poate o să candidez și eu. (Of, Doamne!) În Turcia se află strâmtoarea Bosfor și Marea Marmara – ce nume frumos, nu? *Mar-mar-a*… *Mar-mar*…

Lui Shalom i se acrise de-acum.

— Mai termină odată cu datele despre Turcia. O să stai atâta pe telefon, c-o să termini bateria și atunci ce ne facem, Einstein?

— Bine, a zis Tom, însă n-a fost în stare să se abțină. Deviza Turciei e: „Țara aparține necondiționat poporului“. Nu știu ce vrea să-nsemne, însă-mi place de mor. Bine, bine, uite, îl închid, se stinge.

Am mers mai departe, trăncănind în gura mare despre tot felul de prostii ca să arătăm că nu ne temem deloc și hlizindu-ne tot mai tare la bancuri pe măsură ce urletele se auzeau tot mai aproape. Străbătuserăm vreo trei kilometri când din beznă s-a desprins o siluetă, la vreo zece metri de noi, chiar în drum – de parcă ieșise la iveală cât ai clipi din ochi, de parcă însăși bezna prinsese formă.

O formă de lup. Un lup singuratic.

— Măi, măi, măi, a făcut lupul rânjind ca un lup rău.

Shalom a făcut pe el într-o clipă.

— Pardon, s-a scuzat, mă cac pe mine de emoție.

În viața mea nu mă luptasem cu nimeni, nicidecum până la moarte, însă în noaptea aia aveam impresia că venise timpul să mă lupt.

25
Cu un Shalom m-ai cucerit

— O vacă, un porc și un curcan intră într-un bar…, a spus lupul. (Dinții albi îi luceau neliniștitor în lumina lunii.) Parcă așa începe bancul, nu? a întrebat.

— Pe-ăsta nu-l știu, a răspuns Shalom. Nu-i în „Tora“.

— Urăsc bancurile, mustesc de ostilitate latentă, s-a băgat Tom în vorbă.

— Da, sigur, a spus lupul. Nu prea mai țin minte poanta… O vacă, un curcan și un porc intră într-un bar și barmanul face… aaa, stai așa, mi-am amintit… barmanul face: „A sosit cina!“.

— N-are nici o noimă bancul ăsta, a spus Tom.

Îi auzeam ciocul clămpănind, fiindcă umezeala dinăuntru se uscase de frică. Știam că toată lumea mă auzea dârdâind pe picioare de mi se ciocneau genunchii.

— Ce-mi mai place bancul ăsta, a zis lupul, e preferatul meu. Uitați ce e, știu că sunteți departe de casă, pe coclauri, și înțeleg cum vă simțiți, cât poate înțelege un lup, adică nu cine știe ce, și oricum nu prea mi-e foame, așa că ce ziceți, tu, vaco, și tu, porcule, vedeți-vă de drum și lăsați-mă să discut despre specialitățile serii cu curcanul de colo.

Tom părea gata să leșine. I-am sărit în ajutor.

— Am fugit de la fermă. Eu merg în India, Shalom merge în Israel și curcanul, în Turcia. E o călătorie istorică.

— Ia stai, m-a oprit lupul cu laba.

Vedeam cum îi curg balele pe fălci în jos, râulețe-râulețe. S-a uitat la fostul Jerry.

— Porcule, zici că te cheamă Shalom?

— Da.

— Ciudat. Nu pari evreu, a spus lupul și s-a pus pe hohotit, izbucnind la sfârșit într-un șir de urlete înfiorătoare – cine știe, poate-și chema tovarășii la masă pe lupește. Și eu sunt evreu, pe linie paternă, mi-am schimbat numele din Lupsheim în Lup când ne-am mutat aici din Canada. Numai că n-aveți noroc, sunt genul de lup care se urăște.

Atât i-a trebuit lui Shalom.

— Ăsta are carnea albă, a zis arătând spre Tom.

— Și el are carnea tot albă, a strigat Tom arătând spre Shalom.

Cât ai clipi din ochi, se alegea praful de tot, deja ne trădam între noi. Știam că trebuie neapărat să vin repede cu ceva.

— Uite ce e, lupule, i-am zis încercând să fac pe dura (pe loc mi-am luat un accent newyorkez), toți suntem animale, poate că unii dintre noi sunt ceva mai sălbatici, așa-i, însă cu toții suntem frați și surori nedreptățiți de oameni – ne-au pus la-ngrășat ca să ne taie, iar pe tine oamenii vor să te-mpuște și ți-au răpit pe nedrept teritoriile în care vânezi de generații.

Simțeam că, purtată de emoția momentului, reușisem să mă exprim elocvent.

— Iar dacă ne luăm la harță între noi, cine câștigă?

— Eu? a răspuns lupul. Eu aș câștiga dacă ne luptăm.

— Nu. Oamenii câștigă, dușmanul nostru comun.

— Ah, ah, ah, înțeleg ce vrei să spui, a încuviințat lupul din cap. Mda, dușmanul comun. Poate că erau ceva speranțe, însă lupul a continuat: Pe mine nu prea mă interesează politica. Iau curcanul și gata.

A pornit spre Tom cu botul plecat spre pământ, furișându-se cum fac lupii, cu ochișorii negri sticlindu-i de cruzime. La lumina mobilului, vedeam chipul îngrozit al lui Tom și cum îi tremurau mărgelele de la gât ca varga.

Dintr-odată, întunericul a fost sfâșiat de o străfulgerare roz, iar lupul s-a prăbușit cât colo pe-o rână, scăpând un scâncet jalnic pe bot, de parcă-l înșfăcase o mână nevăzută. CPLM?

Shalom își făcuse elan și se repezise la lup cu toată forța. Iar Shalom e gras, nu glumă. E porc. Lupul a rămas năuc o clipă, fără să fie în stare să se redreseze, însă vedeam că începeau să i se trezească din nou în ochi forța și nevoia animalică pure.

— Auzi, pentru șmecheria asta o să te mănânc la desert, grăsane. La asta visează tot americanul – să se înfrupte cu cotlete de porc și slănină după masă.

Lupul își revenea deja după ce Shalom îi tăiase suflul izbindu-se în el. Știam că nu-mi mai rămăseseră decât câteva clipe la dispoziție, așa că m-am repezit și am început să-l calc pe lup în copite cât de tare puteam. Nu-s eu prea vioaie, însă tot sunt puternică și grea, așa că am simțit de vreo două ori cum strivesc ceva moale și fleșcăit sub copite.

Acum lupul se pusese pe urlat de durere. Eram destul de sigură că tot îi rupsesem o labă-două acolo, dacă nu un picior. S-a ridicat și a plecat șontâcăind, pierzându-se în bezna de unde venise. Eu pufăiam pe nări ca un taur când din întuneric s-a auzit iar vocea lupului amenințându-ne stins:

— Las’ că vin eu înapoi, bă, vin peste voi cu băieții mei din haită.

După ce l-am cotonogit bine pe lup, și-a venit și Tom în fire și a chirăit după el:

— Hai să te văd, fiule, tocmai te-a bătut măr o vacă de lapte! Și porcușoru’ ăsta te-a făcut harcea-parcea! Vino cu tovarășii tăi, să le zicem cum te-au bumbăcit o mândrețe de curcan, un porcușor grăsan și o vacă de muuuls! Buuuuia!

26

Vacă de țară, vacă de oraș

Ne-am văzut de drum, ciulind urechea să auzim dacă se-apropie haita de lupi. După ce bătuserăm atâția kilometri cam începuse să ne răzbească oboseala, însă cum am dat cu ochii de clădirile înalte ale orașului, ce se înălțau în zare, ne-am simțit înviorați ca după un somn bun. Nu mai scoseserăm o vorbă de ceva vreme.

— Vacă de muuuls? Pe bune? am zis ca să mai relaxez un pic atmosfera.

— Mda, a-nceput să se plângă Shalom, și cum îți permiți să zici că-s gras? Am un metabolism lent. Sunt un tip robust, cu oase late…

— Ei, haide, a spus Tom, m-am lăsat dus de val, doar n-o să mi-o luați în nume de rău, sunt o pasăre liberă, ce-i în gușă, și-n căpușă.

— Și ce făceai cu telefonul ăla când se apropia lupul de tine? l-a întrebat Shalom. Voiai să-i blochezi calea cu o listă de fapte diverse de pe Wikipedia sau să-l orbești cu blițul camerei?

Am izbucnit cu toții în râs. Și am tot râs și am mers și am râs din nou ca să mai scăpăm de stres, iar când am calculat că mai

aveam vreo doi kilometri până la oraș, am hotărât să tragem un pui de somn ca să fim în formă maximă a doua zi. Am stat de șase cu rândul. Lupul ăla băgase frica-n noi.

A doua zi dimineață aveam în plan să rezervăm biletele de avion spre India, Israel și Turcia și s-o luăm apoi spre aeroport deghizați. Memorasem seriile cardului de credit al fermierului – Visa și Amex –, așa că eram destul de sigură că puteam să plătim pentru bilete. Odată ce cumpăram biletele, restul era floare la ureche, cum aveam telefonul și pe Tom să butoneze cu ciocul în tastele care trebuiau.

Ne-am oprit pe un drum îngust de la marginea orașului și ne-am conectat la internet. A mers șnur, chiar dacă Tom mai greșea din când în când tasta, și în scurt timp trei bilete ne așteptau să le ridicăm de la aeroport – unul spre Mumbai, unul spre Tel Aviv și unul spre Istanbul. (Non-stop! :)) O să meargă! Nu-mi venea să cred că o să meargă. Am băut niște apă dintr-un pârâu din apropiere și am luat-o spre jungla de beton.

Una era să cumpărăm biletele, ceea ce nu necesita să vorbim cu nimeni, și alta era să ne dăm seama cum am putea să ajungem la aeroport fără să ne oprească nimeni.

Cum mergeam prin oraș, pășind pe asfaltul care începea să-mi rănească picioarele, am zărit un bărbat în șorț ieșind pe ușa din spate a unui bar, luând-o spre un tomberon de pe aleea murdară și aruncând în el o groază de mâncare bună, fără să se gândească o clipă. Mâncare cât să te țină o săptămână.

Ne-am apropiat cu prudență de tomberon. Câțiva șobolani deja se băteau pe mâncare. Ne-au aruncat priviri ucigașe.

— Nu vă faceți griji, bunii mei tovarăși șobolani, pare să fie destulă mâncare pentru toată lumea.

— Destulă mâncare pentru toată lumea – ha! Ce căutați aici, țăranilor? Sunteți pe teritoriul nostru, al șobolanilor. N-o să rezistați nici trei zile aici. Bine-ai venit în junglă, baby, o să mori![1] (Vezi Rose, Axl.)

Și, zicând astea, ticălosul ăla mic s-a repezit și m-a mușcat până la sânge, chiar deasupra copitei. Nu mi-a venit să cred.

— Îți place să te prăjești? m-a întrebat râzând – era dus cu capul puștiu'. Am ganja, coca, ecstasy – tot ce vrei. De la fermă ați nimerit la farmacie.

Am rămas cu botul căscat, nici nu știam ce să zic.

— Las' că veniți voi la mine, a râs el iar. Nu uitați, prima doză-i gratis. (Și s-a dus. Când aproape dispăruse, s-a mai întors o dată.) A, porcușorule, a zis el rânjind disprețuitor, ție ți-am lăsat ceva special acolo. *Buon appetito*, țopârlanilor!

Nu-mi place să judec animalele și la fermă știam niște șobolani de treabă, inteligenți, muncitori, întreprinzători – familia vine pe primul loc, rezistentă specie, ce mai. Așa că șobolanii cu care aveam de-a face aici erau tare ciudați, nu-mi rămânea decât să trag concluzia că viața la oraș, în mulțime, rupt de natură, poate ajunge să te cam înnebunească. Pentru că șobolanii ăștia de oraș erau niște nesimțiți în toată regula. Niște șobolani de-a dreptul infecți.

Ne-am servit toți trei din tomberon. Am rămas trăsnită când am văzut ce-aruncă oamenii. Din gunoiul ăsta, cum îi ziceau ei, se puteau hrăni zeci de animale – erau chifle pe jumătate mâncate, orez, legume încă bune. Nimic n-avea logică, oamenii erau total ilogici, însă la cât de flămânzi eram, ne-am înfipt pur și simplu în mâncare. Tocmai rumegam niște salată verde când am auzit un guițat pierit din spate. Era Shalom – înlemnise cu ochii cât cepele de frică și cu râtul tremurând ca niște buze de

bebeluș. Ce-i? l-am întrebat. Ce-i, ce-i? Însă parcă-și înghițise limba, n-a putut decât să arate cu copita. Pe o chiflă cu mac era întinsă o substanță albă, cremoasă, cu aspect cam grețos, care, intrând în descompunere, prinsese o tentă unsuroasă. Nu mai văzusem așa ceva. Am amușinat-o. Mirosea destul de bine. I-am tras o limbă. Era destul de bună la gust.

SHALOM (adică jerry)

NUUUUUUUUUUUUUUUUU!

M-am oprit cu limba lipită de chiflă, ca la fotograf.
SHALOM *încerca să spună ceva, însă se bâlbâia prea tare.*

SHALOM

MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM...

ELSIE

Mmmmmmmmmmmmmmmmce?

SHALOM

MMMMMMMMMMAAAAAAAAA

ELSIE

Maaaaaaaaaaaamă?

SHALOM

MAIONEZĂ! MAIONEZĂ! MAIONEZĂ!

ELSIE

Bine, e maioneză, ce mare chestie?

SHALOM

MAIONEZĂ! MAIONEZĂ! MAIONEZĂ!

ELSIE

Nu mai urla în gura mare!

TOM *a zburătăcit până la noi, a încuviințat din cap ca un medic legist dintr-un serial prost și a spus cu glas scăzut:*

TOM

A, da, maioneză…

SHALOM

MAIONEZĂ!

ELSIE

Ce mama naibii se întâmplă?

TOM

De decenii oamenii se dau în vânt după un tip de sendviș care conține maioneză pe post de sos. Se cheamă [*în șoaptă*] BLT [*pronunțat „blit“*].

ELSIE

Blit?

SHALOM

BLT!

TOM

Cum aș putea să mă exprim delicat?... L e de la lăptucă și T de la tomate.

ELSIE

Bine.

SHALOM

BA NU-I BINE DELOC!

TOM

Iar B vine de la...

SHALOM

Să nu cumva să-l zici! Nu rosti cuvântul de nerostit!

TOM

Bacon?

SHALOM

Nu, nu cuvântul cu B!

Și pe loc a început să se agite, să se dea cu capul
de peretele tomberonului, încercând să se depărteze
cât mai mult de sendviș. L-am înțeles. Cuvântul cu B semăna cu
cuvântul cu V. Cred că toți avem câte
un cuvânt din ăsta. Nu era deloc o plăcere. Tom
îl cuprinsese pe Shalom cu aripa lui inutilă și încerca
să-l aline, mângâindu-l pe rât.

TOM

Gata, gata. E chestie de psihologie, probabil de la maică-sa i se trage, scroafa, oricum… ăă… con-bea…

SHALOM

Ce? Ce-ai zis?

TOM

Con-bea, ce? Nu-i nimic… oricum, con-bea e kriptonita porcilor, pe lângă înză-os.

SHALOM

Ce? Crezi că nu-nțeleg latina porcească? Doar porcii au inventat latina porcească! De-asta-i și spune LATINĂ PORCEASCĂ!

ELSIE

De-asta vorbeau scârboșii ăia de șobolani.

TOM

Calmează-te, am zis înză-os. În fine, așa ceva te izbește fix unde te doare mai tare – SOS DE MERIȘOARE! SOS DE MERIȘOARE! SOS DE MERIȘOARE!

Din senin, TOM *a luat-o total razna, a început să țopăie și să fluture înnebunit din aripi, ridicând în aer bucățele de mâncare și stropi unsuroși, mai ales din substanța aia stacojie gelatinoasă ce părea anorganică, după crestăturile imprimate în ea de cutia metalică în care se aflase.*

ELSIE

Așa, și? Sos de merișoare… ce mare scofală?

SHALOM

Vrei să zici os-es e-de erișoare-me?

TOM

Ce mare scofală, cică. Ce mare scofală, zice ea de colo. Îți zic acuma ce mare scofală. De Ziua Recunoștinței, lângă pasărea moartă, lângă curcanul ucis, oamenii pun pe masă sos de merișoare. Sosul de merișoare e un trădător. Fără sos de merișoare n-ar fi Ziua Recunoștinței. Sosul de merișoare e un fel de Benedict Arnold[2] al condimentelor. Merișorul crește în smârcuri și acolo ar trebui să rămână. Ce-i aia smârc?

SHALOM

SOS DE MERE!

Rahat, iar o luăm de la capăt.

Și așa m-am ales cu un curcan care țopăia de colo-colo țipând „Sos de merișoare!“ și cu un porc care deja făcuse o fixație pentru bacon și acum se stresa că pe lângă sosul de mere putea să dea peste niște tlete-co e-de rc-po – nu mai lipsea decât să vadă o felioară de șie-ro ca s-o ia razna guițând din rărunchi. Eu, una, mă întrebam dacă nu cumva toată lumea animală, în afară de mine, se prinsese deja că oamenii ne mănâncă pe toți și ne mai și aruncă fără măcar să ne mănânce, de parcă suntem doar gunoi fără nici o valoare. La o adică, dacă tot mă ucideți ca să mă serviți la masă, măcar mâncați-mă și căcați-mă, ca să reintru în circuitul naturii. Nu mă omorâți inutil. Și chiar atunci l-am văzut – un hamburger pe jumătate mâncat. În clipa aia mi-am ieșit și eu cu totul din fire și m-am pus pe mugit ca un duh rău. Toată țara era nebună și mă înnebunea și pe mine de cap. Deci așa arată o vacă nebună, mi-am zis în sinea mea.

1. Trimitere la cântecul „Welcome to the Jungle“ al formației Guns N’Roses.
2. General american care a trecut de partea britanicilor în Războiul de Independență.

27
Colțul cușer

Shalom era varză. Porcii își revin mai greu, nu prea sunt renumiți pentru flexibilitate. Tind să se bălăcească în mocirla lor. Mai erau câteva ore până trebuia să fim la aeroport și era musai să facem rost de câteva chestii, așa că am decis să căutăm Micul Israel, cartierul evreiesc al orașului. M-am gândit că Shalom o să se bucure, probabil, să-și facă o idee despre lumea în care urma să pătrundă.

După ce-am găsit cartierul, am intrat într-un magazin să cumpărăm vreo două pardesie și niște ochelari și pălării ca să ne deghizăm. Bine, vorba vine „să cumpărăm“, de fapt le-am furat. A fost floare la ureche, nimeni nu se gândește că o vacă, un porc sau un curcan o să se-apuce să fure o pereche de ochelari de soare Ray-Ban (reclamă mascată) și o pereche de pantaloni scurți de catifea cum poartă tipul din AC/DC, așa că se uită prin tine, nici nu te văd. Oamenii văd doar ce se așteaptă să vadă, așa că, dacă nu faci cine știe ce mare trăsnaie, ești practic invizibil. Apoi am mers într-o librărie și am săltat niște cărți despre iudaism pentru Shalom, o stea a lui David s-o poarte la gât și o *yarmulke* să-și pună pe cap.

Shalom deja se înviorase, se uita zâmbitor la bărbații care treceau pe lângă noi cu căciulile lor de blană imense pe cap și la femeile îmbrăcate în haine sărăcăcioase, în culori stinse. A început să-i salute din cap zicând „Poporul meu!“ și „*Shalom, frate, Shabbat shalom*“, precum și alte câteva chestii pe care nu le-am priceput. Oamenii se dădeau în lături când îl vedeau. Avea dreptate porcul, oamenii ăștia nici nu voiau să se-atingă de el. Se uitau la el de parcă era nebun și nu știu dacă se înșelau neapărat.

Când au trecut pe-alături niște pușți tembeli pe biciclete, de erau să intre-n noi, Shalom a urlat după ei:

— Afurisiții ăștia de *Shmok*!

Începuse să strecoare cuvinte din astea străine, zicea că-s în idiș, însă păreau un soi de germană porcească – tot o scorneală, ca latina porcească, mă gândeam. Li se adresa trecătorilor în idiș, iar vocea i-a căpătat un accent nou, mai întâi subtil, apoi nu prea, de parcă ar fi fost polonez crescut în Brooklyn. Zicea că ăia mici sunt *meshuga*. La un moment dat a răcnit: „Nu uitați de cele șase milioane!“. A început să se plângă de *goyim* și să spună că o să-și găsească o *shiksa*[1]. E un aparat din ăla de ras, nu? mi-am zis. Un Schick? (Reclamă mascată.) De unde să știu eu, doar nu-s așa de multe animale de rit ebraic în nordul statului New York, cu excepția munților Catskill.

Shalom a început să-i tragă o horă și să cânte „Dac-aș fi un porc bogat, hama didi dada didi dada dam…“ din musicalul *Scripcarul pe acoperiș*. Când a terminat, a început să toarne toate cântecele de Barbra Streisand pe care le știa, trecând apoi la repertoriul lui Neil Diamond. Însă nimeni nu părea să se sinchisească, nici măcar scaunul[2]. Apoi, în toiul recitalului din Diamond, Shalom s-a oprit brusc.

Suspans!!!

1. Cuvinte în idiș: *shmok* – „puțoi“, „nesuferit“; *meshuga* – „nebun“; *goyim* – „neevrei“; *shiksa* – „păgână“.
2. Aluzie la versurile *„And no one heard at all, / Not even the chair“* din cântecul „I Am… I Said“ de Neil Diamond.

28

Prima tăietură e cea mai adâncă[1]

(vezi Stevens, Cat)

— Tre’ să găsesc un *mohel*! ne-a dat el de știre.

— Cine? am întrebat.

Moralul lui ridicat ne înveselise și pe noi.

— Nu cine, ce. Un *mohel* e un specialist în arta îndepărtării prepuțului de pe penisul evreilor.

— Un soi de croitor de penisuri? a sugerat Tom săritor.

(Editoarea mea adoră gluma asta. Eu nu prea știu ce să cred.)

— *Oy gevalt*. Nesimțitule. Dacă ții neapărat să fii vulgar, da, e un soi de „croitor de penisuri“. Sunt evreu, însă am un *goyische schmeckel* și *petzl*[2]-ul meu ar dori să se convertească. E un ritual care pecetluiește legământul dintre om și Dumnezeu și nu m-aș simți prea bine dacă m-aș duce în Israel cu ștremeleagul intact, înțelegeți?

(Ca notă suplimentară, editoarea mea spune că „expresiile cu dublu sens funcționează pe post de *lingua franca* în filmele

pentru copii“. Ce-o mai însemna și asta.)

Eu, una, eram refractară la toată argumentația lui, însă Shalom clar ținea dinadins să-și ajusteze o anumită parte a anatomiei și s-o ofere întru slava Dumnezeului său, așa că Tom a căutat un *mohel* în cartier pe Google și a găsit vreo cinci chiar în zonă. Cine zice că nu găsești un *mohel* fix când îți trebuie?

Am găsit adresa *mohel*-ului. Shalom a părut o clipă descurajat, însă apoi a scos o sticlă de Manischewitz (reclamă mascată) pe care o șterpelise probabil de undeva și a luat trei guri bune din ea. L-a invitat și pe Tom să-l însoțească, zicându-i că poate să se tocmească pentru două tăieri împrejur la preț de una, însă Tom i-a zis că nu-i trebuie.

— Cât o să dureze? l-am întrebat.

— O să ia ceva, mi-a răspuns Shalom. Vezi tu, îți ia o oră să tunzi o peluză mică și două să tunzi una mare, dacă mă-nțelegi.

Apoi s-a-ntors fudul pe copite și a intrat.

— Atunci venim să te luăm în zece minute, i-a strigat Tom.

Cât am așteptat să termine Shalom cu *mohel*-ul sau mai bine zis să termine *mohel*-ul cu Shalom, m-am plimbat cu Tom prin cartierul liniștit. Fără porcul nostru cel forțos nu mă simțeam chiar în siguranță când vedeam tot felul de cârnați întinși în vitrinele măcelăriilor și, ceva mai târziu – îmi stă mintea-n loc –, sendvișuri din pâine de secară cu file de limbă. M-a cam luat amețeala, mai să-mi vărs mațele. Și Tom era agitat auzind câte sendvișuri cu carne de curcan comanda lumea. Din fericire, purtam pardesie, pălării și ochelari de soare, așa că nimeni nu părea să știe cine sau mai degrabă ce eram.

1. Trimitere la cântecul „The First Cut Is the Deepest“ de Cat Stevens.
2. Cuvinte în idiș: *oy gevalt* – „vai de mine“; *goyische schmeckel* – „cocoșel păgân“; *petzl* –„puță“.

29
Ia numai un pic din vârf

După vreun sfert de oră ne-am întors la *mohel*. Chiar atunci s-a deschis ușa și a apărut Shalom, cu mijlocul învelit într-un scutec improvizat și cu o acadea în rât. Dacă așa ceva e fizic posibil, era și mai palid, mai alb și mai rozaliu decât de obicei.

— Ce repede ai rezolvat, a zis Tom încercând să fie nonșalant.

Shalom s-a făcut pământiu la față.

— Sărmanul meu *schvantz.* N-o să mai vorbim despre ce s-a întâmplat acolo câte zile om avea. Clar?

Eu și Tom am încuviințat amândoi, înăbușindu-ne râsul.

— Niciodată, a zis Shalom, nici în vecii vecilor vecilor. Omul ăla, omul ăla e un măcelar! Am văzut tot felul de lucruri. Vă zic, am văzut lucruri pe care nici un porc n-ar trebui să le vadă vreodată. Lucruri pe care nu mai poți să ți le ștergi din minte. Niciodată nu s-a întâmplat ce s-a întâmplat adineaori.

Am luat-o la pas.

— Stai să văd dacă am înțeles bine, a spus Tom luându-l peste copită. Nici nu vrei s-auzi de *mohel* și de pisălog?

— Nu începe cu din astea, i-a tăiat-o Shalom șontâcăind.

— Haide, nu te mai gândi, crezi c-a trecut prepuț-ină vreme de-atunci?

Tom se prăpădea de râs.

— *Shmok!*

— Ce cuvânt te deranjează? *Mohel?* am întrebat.

— Ce să zic, foarte comic! a mormăit Shalom.

— *Niciodată să nu spui „mohel“*... parcă era un film cu James Bond – *Niciodată să nu mai spui „mohel“*? a zis Tom neputând să se abțină.

— Ia nu mai face mișto de *pupik*-ul meu, *putz*!

— Muuuuhel, am făcut eu după câteva clipe, rupând tăcerea.

— Gura!

— Ce? Mugeam și eu, am spus. Nu poți să-i interzici unei vaci să muuuuhelească.

— Fraților, nu-i nimic de râs, mă roade scutecul de mor. Așa sunteți voi, *goyim*, toți o apă și-un pământ.

30

Să zbor ca vulturul sau ca veverița

Am știut că aeroportul era aproape când avioanele au început să se audă tot mai tare și să zboare tot mai aproape de pământ. L-am văzut pe Tom studiindu-le atent și dând din aripi.

— Ce faci? l-am întrebat.

— Nu pare mare scofală să zbori, mi-a zis.

După care și-a luat elan dând din aripi ca un apucat și a încercat să se ridice în aer. Se poate să se fi ridicat vreo câțiva centimetri de la pământ, cine știe?

— Ați văzut? a zis. Am zburat.

— Mda, așa-i..., am mințit.

— Ia fiți pe față – și a luat-o iar la fugă în sus, spre vârful unui delușor pe care ne aflam chiar atunci, cântând în ciocul mare cântecul ăla clasic de Steve Miller: *„I want to fly like an eagle...“*

Deodată și-a dat drumul de pe culme, cu o ditamai săritura, o clipă a părut să plutească în aer, după care s-a prăbușit ca un bolovan la pământ. Eu și Shalom am venit în fugă pe culme și ne-am uitat în vale, la fix ca să-l vedem pe Tom cum se dă de-a dura pe pământ, gemând și bufnind, cu ciocul îndesat în

mănunchiul de pene de la coadă. Părea o scenă haioasă ca din desenele animate.

Tom s-a oprit, s-a ridicat de jos și a respirat adânc.

— Încă o chestie care nu s-a întâmplat niciodată.

— Ce anume nu s-a întâmplat? Vrei să zici că nu te-ai prăbușit niciodată pradă forței gravitaționale? l-a întrebat Shalom luându-l peste gheară. Văd că te pricepi să faci haz de altul, dar nu suporți când ți se-ntâmplă ție. Ce ție nu-ți place altuia nu-i face.

— Îhî, nu s-a întâmplat niciodată, a strigat Tom urcând în fugă dealul. Așa cum nu s-a întâmplat nici faza cu *mohel*-ul, cu circum…

— M-am prins, i-a tăiat-o Shalom. N-am nevoie de lămuriri, a adăugat aranjându-și scutecul.

— Ai văzut ceva? am întrebat eu.

O vreme am mers mai departe în tăcere. Îl vedeam pe Shalom cum se tot uită la Tom pe furiș, simțind că visul se cam spulberase, așa că porcul părea îmbunat.

— Știi chestia aia care nu s-a întâmplat niciodată? a zis Shalom în sfârșit.

— Mda, a răspuns Tom, temându-se că o să fie atacat.

— Frate, să mor eu, n-ai zburat tu, da' tot ai planat ca un barosan, i-a zis Shalom generos.

— Pe bune? a făcut Tom înveselindu-se nițel. Să planezi e aproape ca și cum ai zbura, nu? a întrebat el.

Shalom a zâmbit larg.

— Ai planat ca o veveriță din aia zburătoare dată dracului, prietenul meu păsăresc, ca o veveriță zburătoare dată dracului.

31
Un caz terminal

Terminalul aeroportului era foarte mare și te cam pierdeai în el, însă știam că trebuie să ajungem la un automat din ăla de bilete. Tom încă nu acceptase realitatea.

— Aș putea să planez până în Turcia. Ce-mi trebuie mie avion?

— Nu, Tom, m-am împotrivit eu, avem nevoie să ne-ajuți cu ciocul, nici eu, nici Shalom n-avem degete cu care să apucăm ceva, numai ciocul tău poate servi cât de cât de deget, te rog să nu planezi nicăieri.

— Bine, prietenă dragă, doar pentru tine, până una-alta, o să consemnez la sol aeronava Curcan.

— Mulțumesc, i-am zis când intram toți trei în terminal.

Cât mă bucuram că eram atât de bine deghizați.

Nu mă-ndoiesc că eram o priveliște ce stârnea curiozitatea – eu, ditamai matahala, măsurând peste un metru optzeci săltată pe picioarele din spate (Oi, ce mă mai dureau șalele, vorba lui Shalom), în pardesiul meu bej, cu ochelarii de soare la ochi, și Shalom, în pantalonașii lui școlărești de catifea, ținând în lesă curcanul nostru de companie.

Ne-am gândit dinainte să-l înregistrăm pe Tom pe post de curcan calmant, o pasăre pentru sprijin moral. Chiar exista un program care-ți permitea să călătorești cu câinele în cabină, în loc să-l expediezi la bagaje, ca să te calmeze dacă aveai probleme cu zborul, și așa reușiserăm să-i obținem lui Tom, pe internet, permisiunea să zboare cu noi. Urmase un curs online, învățând astfel câteva tehnici terapeutice rudimentare. Și devenise un nesuferit. Din senin, adopta un accent german pronunțat, spunând chestii gen: „Porcul ăsta are *ein* complecz oedipian“ sau „Povestește-mi dezpre *mutter* a ta“. Mi-a explicat că durerea pe care o simțeam în copite era doar în mintea mea și i-am spus că o să-i pasez durerea din copite fix în cur dacă nu încetează.

— Ze pare că opui rezistență la tranzferul terapeutic. Ar fi bine ză fac rost de-o pipă. M-ai rezpecta mai mult dac-aș fuma pipă? m-a întrebat.

Tom mai avea o problemă – era nervos și îl treceau toate apele când îi puneam lesa. Îl apucau nervii când simțea ceva pe gât, ceea ce înțelegeam foarte bine – îl cuprindea o teamă teribilă, ancestrală, înscrisă în genele sale după ce secole la rând curcanii de aici căzuseră pradă tradiției americane a Zilei Recunoștinței – teama de butuc și satâr. Parcă vedea cum i se lungește gâtul pe butuc, cum lucește tăișul în aer prăvălindu-se cu viteza luminii și cum i se derulează viața curmată prematur prin fața ochilor.

— Taci! s-a rățoit Tom la mine.

Nici nu-mi dădusem seama că rostisem ultima frază cu glas tare.

— Pardon, m-am scuzat când am luat-o spre automatul de bilete.

Tom tot trăgea de lesă, ca Rodney Dangerfield în zilele sale de glorie. Shalom se distra pe cinste în rolul proprietarului de câine, îl lua cu „La călcâi!“ și „Ce cățel bun!“. I-am citit lui Tom, de pe telefon, numerele de confirmare ale rezervărilor, iar el le-a tastat cu ciocul în ecranul dispozitivului. Treaba a mers ca pe roate. Nu degeaba planificaserăm totul atât de bine. Ca prin minune, tichetele de îmbarcare au alunecat încet din gura ecranului, unul, două, trei – parcă dăduserăm lovitura la loterie, așa ne simțeam.

32
Se au ca porcul și câinele

Ne-am dus până la panoul cel mare unde se afișează orele și porțile sosirilor și plecărilor și am văzut că zborurile spre India, Turcia și Israel nu aveau întârzieri. Era prea frumos ca să fie adevărat. Ne-am împărțit pașapoartele pe care le furaserăm din sertarul unde-și ținea fermierul chiloții și, tocmai când ne pregăteam să ne luăm rămas-bun și s-o pornim fiecare spre poarta lui de îmbarcare, ne-am dat seama că unul dintre câinii ăia antitero ne privea cu mare interes, mai ales pe Shalom. Porcul s-a întors pe copite și i-a zis:

— Dă-te, frate, cu nasu' din fundu' meu.

— Nu-i problemă, mami, nu te pune cu legea, a zis ciobănescul german cu un puternic accent de Renania, chiar dacă părea să-i placă și argoul urban american, așa că vorbea ca Dirk Nowitzki[1]. Cum te cheamă, dulceață?

Îmi închipui că scutecul și deghizarea îl induseseră în eroare pe dulăul ăla, încât nu numai că-l îl luase pe Shalom drept câine, mai avea și impresia că e femelă.

— Ce? Cum mi-ai zis, „mami“?

Eu m-am prins înaintea lui Shalom ce se întâmpla și m-apucasem să clatin viguros din cap, implorându-l să nu ne facă praf toată schema când mai aveam atât de puțin până la victorie.

— Îmi plac cățelele cu tupeu, a schelălăit comic câinele. Foarte bine de tine. Stai singură pe bețele din spate – așa, fato. Po' să mă bag și io în seamă cu tine? Po' să mă bag în seamă? Po' să mă bag?

Mi-a părut rău de Shalom, n-ajungea că bărbăția îi fusese făcută harcea-parcea, la modu' fizic, ceva mai devreme, acum trebuia să mai treacă și prin umilința ca masculinitatea lui șifonată să fie lezată la modu' psihic.

— Cum mi-ai zis, Rin Tin Tin, „cățea"?

Câinele îl tot amușina pe Shalom de parcă era cel mai dulce parfum.

— Hai să-ți zic ceva haios. Maică-mea e rudă cu Rinster. Nu te mint. Ai fost vreodată cu un ciobănesc? Noi, nemții, cum să zic, ne facem treaba bine, profi, nu doar ceasurile noastre țin ritmul, dacă pricepi unde bat.

— Habar n-am unde bați.

— Vrei așa ceva? l-a întrebat apropiindu-și dosul de râtul lui Shalom. (Avea să se termine prost, ce mai.) Simți că-mi dau numai friptane? Haide, miroase un pic. Să știi că-ți dau și ție, *meine kleine* cățea.

Nici nu știam ce mă deranja mai tare la scena asta.

Shalom i-a ars una sub coadă.

— Ce dracu' ai? Nu vezi că-s porc?

Câinele a înlemnit brusc, fără să răsufle măcar, iar în ochi i s-au citit șocul, dezamăgirea și jena, toate deodată.

— Sigur că știu că ești porc. Doar nasul meu e un instrument bine exersat. Nu numai că am mirosit că ești porc, mai știu și că se prea poate să ai droguri la tine. Apoi a spus în stația radio pe care o purta agățată de zgardă: Cod verde, repet, cod verde, solicit întăriri.

— Hei, hei, stai așa! i-am zis. Nu-i deloc cinstit.

— Și sunt tip! a zis Shalom.

— Asta n-am mirosit. Tre' să recunosc. Ești sigur? l-a întrebat câinele.

— Dacă sunt sigur? a guițat Shalom.

— Bun atunci, a încuviințat câinele, mă văd nevoit să vă cer tuturor să mă urmați. Ăla e un curcan?

— Hei, bravo, i-a zis Shalom, măcar pe ăsta l-ai nimerit.

Dulăul a început să latre ca să-l audă oamenii din echipă. Se ducea totul naibii.

— Stai așa! i-am zis. (Trebuia să fac ceva până nu veneau oamenii.) E clar că nu prea te pricepi să-ți faci treaba.

— Da, bine, așa-i, nu-s înzestrat cu cele mai mari capacități olfactive din promoția mea. Tu ce mai ești, căprioară? m-a întrebat amușinându-mă.

— Pe-aproape, i-am zis. Da… sunt vacă. Ce mi-e vacă, ce mi-e căprioară, cam tot pe-acolo. Uneori nici eu nu mai știu ce sunt.

— Era a doua variantă. Știam eu. Seamănă ca două picături de apă.

— Uite ce e, m-am rugat eu de el, noi trei vrem să ne realizăm un vis, eu vreau să merg în India, curcanul în Turcia, iar porcul sau câinele sau cum vrei să-i spui, în Israel.

— Așa, și? a făcut câinele, fără să pară impresionat.

— Păi, sincer acum, nu cred că ți-ai ales singur meseria asta, n-ai nas pentru așa ceva, ți-o zic verde-n față.

— Ești foarte atentă la detalii, cum sunt căprioarele de felul lor. Da, taică-meu m-a silit să-i calc pe urme în branșa detectorilor, așa cum și el i-a călcat pe urme lui taică-său. Nu-mi place deloc.

Ciobănescul s-a uitat la mine cu ochi triști și într-o clipă și-a vârât coada între picioare.

— Ei, tre' să fi avut și tu un vis al tău, nu?

— Voiam să mă fac câine de nevăzător, mi s-a destăinuit el. Voiam să ajut oamenii, însă taică-meu s-a gândit că e mai sigur dacă lucrez într-un punct vamal, așa că nu mi-am urmat visul, iar acum am impresia că mă-nvârt în cerc, urmărindu-mi propria coadă.

— Asta-ți zic și eu, am spus. Toți ne urmăm visurile, ai putea și tu să faci la fel.

— E prea târziu, a oftat el. Am cinci ani de-acum, nu mai sunt tânăr.

— Ei, frate, la cinci ani te simți ca la trei. Hai că poți. Ia uită-te, poți să citești ce scrie pe panoul ăla de sus cu plecările?

— Pot eu. Cine n-ar…, s-a scăpat Tom și, după ce i-am ars o copită, a urmat: …da orice să poată. Eu nu pot. Nimeni nu poate.

— Nu, nu, a spus Shalom, văd prea în ceață, mi-ar trebui un telescop sau ceva.

— Eu pot să citesc, a zis câinele uitându-se în sus.

— Poți? am spus eu. Uimitor!

Coada i s-a pus în mișcare și s-a săltat pe jumătate.

— Sigur, ce vreți să știți? Cursa spre India, ziceai, e la 3:55, la poarta 31, avionul spre Turcia – 2:30, poarta 11 și cel spre Israel e abia la 7:00, poarta 41.

L-am aplaudat discret, în semn de tristă admirație.

— Ei, drăcie, frate, ce ochi ai, ce mai, lentile de binoclu, lasere! a spus Shalom fluierând.

M-am făcut că mă ascund cât mai bine de ochii lui.

— Vai, sper că n-ai vedere cu raze X, nu? Nu vezi prin hainele de pe mine, așa-i?

A început să bâțâie din coadă, de se zguduia cu totul.

— Veniți după mine, a scheunat și s-a urcat într-o mașinuță din aia de golf care claxonează lumea prin aeroporturi. Ei sunt de-ai mei, i-a lătrat șoferului și ne-am înghesuit toți în ea, trecând ca niște VIP-uri prin controlul pașapoartelor, direct spre porțile de îmbarcare. Ce Global Entry, ne treziserăm înrolați în programul Global Exit!

Pornind sirena, ciobănescul s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— Poate ai dreptate, căprioara mea, niciodată nu-i prea târziu.

1. Jucător german de baschet care joacă pentru echipa Dallas Mavericks.

33
Zgârcitul mai mult păgubește

Poarta de îmbarcare a lui Tom era prima, nr. 11. Ne-am luat adio de la ciobănesc, care-a zbughit-o din loc în trombă – un câine renăscut din cenușă. Eu și Shalom l-am condus pe Tom până la poartă.

— Păi, cred c-a venit clipa despărțirii, a spus Tom. Cum aș putea să vă mulțumesc vreodată? Ia să văd care-i biletul meu, a urmat scoțând biletele. Hopa, a exclamat cercetând fiecare bilet în parte.

— Ce-i? l-am întrebat. Ce s-a întâmplat?

— Știam eu că e prea tare chilipirul ca să țină! La naiba! Nu trebuia să cumpăr de pe site-ul ăla cu reduceri, Groupon! (Mi-a arătat biletele.) Am văzut că pot să pun gheara pe trei bilete cu preț redus, superofertă, numa' că acum văd c-am cumpărat trei bilete în același avion. Taică-meu e de vină – avea probleme cu gestionarea banilor.

— Ce? a țipat Shalom. Și eu cum mai ajung în Israel?

— Putem să-ți găsim o cursă aeriană din Turcia, nu-i așa departe.

— Nu mă aburi pe mine cu texte de agent de turism, borfașule! Tre’ s-ajung în Țara Făgăduinței!

— Bine, bine, am spus. E doar o greșeală. O greșeală foarte stupidă, foarte gravă…

— Însă care ne scutește de multe cheltuieli, s-a apărat Tom. O greșeală foarte gravă, foarte stupidă, însă ieftină. Cine știe, poate din cauză că mama nu m-a iubit destul, am tot timpul o senzație de lipsă, un complex care afectează gestionarea banilor și zgârcenia de care sufăr.

— N-ai zis că de la taică-tu ți se trage? l-am întrebat.

— Tată, mamă, vezi cât am suferit?

— Ciocu’ mic, te rog, i-a tăiat-o Shalom.

— Sau poate, cine știe, s-a regrupat Tom, destinul a hotărât să nu ne despărțim încă. Poate ne e scris să rămânem împreună până la sfârșit. Toți avem bilete de avion până-n Turcia și vrem să scăpăm naibii de-aici. Eu, unul, nu vreau să ajung în oală la cină și nici Shalom nu vrea să fie cățea de câine polițist – așa că haidem! Spre Turcia!

Porcul s-a învoit fără chef. Aveam de ales? Ne-am dus să-i înmânăm agentului tichetele de îmbarcare.

— La noapte aș fi fost în drum spre Tel Aviv, a bodogănit Shalom vorbind cu Tom în timp ce o luam spre avion prin tunelul de legătură, dacă n-ai fi fost așa un *schnorrer*[1].

1. Scârțar (idiș).

34
Zborul păsării de curte

Nici unul dintre noi nu mai călcase într-un avion și, cu toate că într-adevăr nu prea ai loc să-ți miști picioarele ca lumea, mai ales dacă ești un mamifer de talie mare, miracolul zborului este o experiență încântătoare. Să vezi de sus de tot desenele de pe pământul îndepărtat, să te înalți străpungând norii de parc-ar fi pânzele Zeului-Păianjen, albastrul și mai intens al cerului senin, să savurezi alunele picante – toate le-am făcut pentru prima oară și ne-am minunat. Când Shalom și-a dat seama că era zi de sabat și noi călătoream, o vreme a fost supărat, după care ne-a zis că însoțitoarele de zbor ne serveau cu sendvișuri cu brânză și șuncă făcută din niște rude de-ale lui, pe care oamenii le-nhățau din zbor ca focile. La un moment dat, s-a lăsat în genunchi în fața căruțului cu mâncare, urlând: „Unchiu' Schlomo!“ ca un nebun. În cele din urmă s-a potolit și s-a uitat la filmul pe care ni-l puseseră – *Babe* – de trei ori la rând, semnalându-ne toate erorile.

— E o porcărie, n-are pic de realism, un porc n-ar vrea în veci să fie câine, a pufnit el.

Însoțitoarele de zbor ne-au lăsat în pace, pentru că în avion toată lumea se comportă ca animalele. Așa că n-am sărit deloc în ochi. De fapt, cred că noi ne-am purtat cel mai omenește în tot avionul. Oamenii erau dezgustători. Să fi văzut în ce hal era toaleta.

Cel mai mult mi-a plăcut să-l urmăresc pe Tom cum se uită pe geam. Nu mai zburase niciodată. Și chiar dacă zbura într-un tub de metal, tot se înălțase în văzduh pentru prima oară. Unde le șade bine păsărilor. Pentru prima dată în viață, nu mai era un oximoron. Îl vedeam cum mișcă din aripi, urmând virajele și înclinările aeronavei de câte ori urca sau cobora – de parcă el ar fi zburat. Când am văzut cum i se prelinge o lacrimă pe cioc în jos, mi-am înăbușit și eu un suspin.

— *Eu și Marley*, frate, filmu' ăsta mă face să plâng de câte ori îl văd, mi-a spus când a observat că-l privesc. Are de toate, Thanatos, Eros, dorințe latente satisfăcute.

Am încuviințat din cap și am urmărit mai departe sezonul al doilea din *Breaking Bad*.

35
Istanbul e Constantinopol

Am reușit să adorm de câteva ori în avion și m-am bucurat foarte mult de șervetele încălzite. La un moment dat, o femeie s-a aplecat în scaun și s-a plâns de servicii.

— Parc-am fi vite, așa se poartă cu noi, parc-am fi vaci.

Cum adică vaci, m-am gândit, adică o să ne sacrifice și o să ne facă bucăți, până nici nu se mai știe cum arătam înainte, și o să ne mănânce? Nu prea cred. Însă, cum nu pot să vorbesc omenește, i-am dat de înțeles cât de bine puteam c-am auzit-o. Am scos un muget.

— Muuuu, i-am zis.

Femeia a râs.

— Exact, ca niște afurisite de vaci, așa, muuuu.

Am mugit mai departe, oricum nu puteam să fac altceva.

— Uau, te pricepi foarte bine să imiți vacile, mi-a zis femeia.

Atunci am zâmbit cu un muget grav și i-am oferit un recital din repertoriul meu mai vast de vacă. Imediat a pufnit în râs, dându-și uitării enervarea, iar după un timp le-a zis și celorlalți ce-o distra așa de tare, încât toată lumea din avion s-a pus pe mugit.

Aproape pe toată durata călătoriei, Shalom a studiat „Tora“ și ne-a adus la cunoștință tot ce i se părea nerealist în *Babe*. La un moment dat, chiar a urlat în gura mare: „Bah, *ram*, în mă-ta!“[1]. Tom, curcanul grijuliu, se tot fâțâia țanțoș printre scaune de parcă ar fi fost căpitanul, asigurându-se că toată lumea călătorea comod, era servită cu tot ce-i trebuia și se simțea „conectată“ la propriile emoții. Însoțitorul de zbor a avut amabilitatea să-l conducă până în carlingă, la piloți, unde a rămas ore-n șir, sau așa mi s-a părut. Când s-a întors, deja vorbea în jargonul branșei.

— Și eu aș putea să pilotez bibiul ăsta, ne-a declarat.

Chiar înainte să înceapă aterizarea, Tom s-a aplecat peste mine, cum stăteam la geam, și ne-am uitat în jos, încercând să deslușim peisajul, primele imagini ale Turciei. Albastrul Mării Egee, iar apoi țărmul superb, cu casele de pe litoral. Tom a oftat doar și a zis clătinând din cap:

— Uite-o. Uite-o. Ce frumoasă e. Țara mea.

Apoi, dintr-odată, parcă l-a cuprins o melancolie de-o clipă, m-am gândit că e tristețea care se ascunde sub senzația de fericire ce te cuprinde când ți-ai atins țelul în viață – știți cum e? Când te gândești: Bun, am terminat cu asta, acum ce urmează?

— Știi, mi-a zis Tom, francezii credeau că curcanii se trag din India, așa că ne-au zis „*d'Inde*“. Chiar și turcii ne zic mereu „hindi“ din același motiv, deci m-am gândit că n-ar fi așa rău dacă aș veni în India cu tine, la urma urmei, m-au numit după limba de-acolo, corect?

N-am răspuns, doar am încuviințat zâmbind. Știam că își face griji legate de cum o să trăiască în continuare și încearcă să-mi dea de înțeles că o să-i fie dor de mine.

Doamna care era comisar de bord l-a smuls din reverie când a venit cu o insignă de metal în mână, o tresă din aia ieftină de căpitan care se dă copiilor mici să se joace cu ea, și l-a întrebat pe Tom dacă acceptă să i se decerneze titlul onorific de pilot și dacă o lasă să-i prindă în piept zorzonul ăla. Tom a dat din cap de parcă puțin îi păsa și a zis:

— Sigur, dacă n-aveți ce face cu ele.

Când i-a pus insigna, Tom n-a mai putut să joace teatru. A cuprins-o cu aripile și s-a pus pe plâns.

— Mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc, a țipat el. Apoi a-ntrebat: Băieții din față pot să lase singuri păsăroiu' la pământ?

Femeia a zâmbit, deși sigur habar n-avea ce tot scoate curcanul acolo pe cioc.

— Zic și io, a adăugat Tom, în caz că se-mpute treaba, doar sunt pasăre, puicuțo, sunt aici, la post.

A salutat-o cu aripa, iar ea a înțeles ce făcea și s-a îndreptat de spate ca să-l salute solemn la rândul ei, făcându-mi cu ochiul. Uneori oamenii pot să se arate drăguți și înțelegători, ceea ce-mi dă speranțe că se pot îndrepta.

Când ne-au spus prin difuzoare să ne punem centurile pentru coborârea finală, am văzut că Shalom era asudat ca un porc. Mi se părea că înțeleg de ce.

— Știu că populația majoritară a Turciei e musulmană, i-am șoptit aplecându-mă spre el, însă n-o să stăm prea mult pe-acolo.

— Sunt bine, a bâiguit Shalom, doar că am emoții mari când zbor. Ai auzit expresia „când o zbura porcul"? E destul de întemeiată – n-avem ce căuta aici. Am luat trei capsule de Ambien când am decolat, numai că încep să-și piardă efectul și sunt terminat! E total nefiresc. Vai, vai… S-a întors spre restul

pasagerilor și a început să strige: Are careva un Ambien? Un Xanax? Un Oxycontin? Vreun cocktail, ceva? Am nevoie de ceva tare, ce mama naibii, dați-mi ceva tare!!

Când ne-am zguduit de câteva ori, prinși în niște vârtejuri de aer, Shalom a țipat:

— O să murim toți! Animalele n-ar trebui să facă pe zeii. Zburăm prea aproape de soare, prea aproape de soare. O să murim toți!

Tom, curcanul calmant, s-a tras mai aproape, mi-a șoptit „Aici e nevoie de un profesionist“ și l-a luat pe Shalom sub aripa lui. Cât am aterizat, l-a ținut de copită, i-a explicat că mitul lui Dedal și Icar n-are nimic de-a face cu zborul, ci e doar o psihodramă prefreudiană care ilustrează ce se întâmplă când omul își depășește propriile limite și i-a distras atenția cu tot felul de amănunte și date aeronautice.

1. Joc de cuvinte care face trimitere la parola secretă a oilor, *„Baa, ram, ewe“*, din film.

36
Chemarea naturii

De cum a atins avionul pista, Shalom a adormit, terminat de pumnul de pastile. La marele fix. Eu și Tom a trebuit să-l luăm pe sus, fiecare de-o parte, și am ieșit cu el din avion. Tom a șovăit în dreptul ușii deschise a carlingii, uitându-se cu jind la panoul complicat cu butoane și beculețe, de parcă nu se dădea dus. Tot lustruia cu salivă tinicheaua aia pe care-o primise.

Am trecut fără probleme de ghișeul de la imigrare (dacă vă vine să credeți), însă ne-a luat vreo douăzeci și cinci de minute să traversăm incinta aeroportului ca să ieșim. Era intimidant și ciudat să aud oameni vorbind pe limba lor omenească, însă altfel decât eram obișnuită s-aud. Vorbeau în turcește, ceea ce mi se părea extraordinar, dar și un pic înfricoșător. Nu înțelegeam o boabă. Habar n-aveam încotro s-o luăm. Tom nu mai zicea nimic, iar Shalom zăcea adormit pe podea, sforăind și cu balele curgându-i din rât. Nu puteam să mergem nicăieri până nu se trezea iar la viață.

M-am dus să caut niște cafea. Auzisem că în Turcia se făcea cea mai bună și mai tare cafea din lume. Cum prefer să mi-o pregătească? Păi, m-ar tenta un pic de lapte, numai că voi îl

pasteurizați până i se pierde toată aroma. Și ce mai e cu porcăria asta de lapte degresat, doi la sută? Doar grăsimea din lapte e tot farmecul. Voi, oamenii, sunteți tare ciudați, numai la mâncare vă stă gândul, însă, de arătat, vreți să arătați de parcă n-ați mânca nimic.

Cafeaua turcească își făcea toți banii. După ce-am luat câteva limbi, m-am simțit în stare să alerg kilometri întregi și să fac pipi câteva ore la rând. De fapt, chemarea balegii îmi susura la ureche, în turcește, sub efectul boabelor fermecate de cafea. Trebuia să găsesc o budă. Știam că voi, oamenii, nu vă faceți treburile unde vă vine, așa că la Roma cacă-te ca romanii, chiar dacă romanii sunt de fapt turci, corect? M-am uitat la Tom și Shalom. Tom amuțise de când ne dăduserăm jos din avion și rămăsese cu privirea pierdută în spațiu, cu capul în nori. Am căscat gura lui Shalom și i-am turnat pe gât un pahar cu cafea turcească. Atunci ochii i s-au holbat și i s-au dat peste cap ca la jocurile mecanice – jackpot! A sărit cât colo, strigând „Înapoi la viață!“. I-am zis lui Tom că trebuie neapărat să ies undeva în natură să mă ușurez. Atunci s-a dezmeticit din visare și a zis zâmbind:

— Știu un loc tocmai bun.

S-a ridicat fâlfâind din aripi și l-am urmat.

37

Tot mai sus și mai sus, ei drăcie!

Tom ne-a condus înapoi prin aeroport, iar după aceea pe o ușă pe care cred că scria ACCESUL INTERZIS. Era în turcește, așa că nu bag copita-n foc, însă cuvintele erau scrise cu roșu-aprins și tăiate cu bare din alea care te avertizează să nu faci ceva.

— Sigur am luat-o pe unde trebuie? l-am întrebat pe Tom.

El a deschis ușa și am nimerit chiar afară, pe pistă. Ne asurzea zgomotul avioanelor. Tom a luat-o înainte, fluturând din aripi, și ne-a condus într-un suflet spre o aeronavă mai mică, posibil să fi fost un avion particular.

— Hai să dăm o tură de plăcere! ne-a zis.

Când l-am auzit, m-am speriat în așa hal, că s-a zis cu toate aerele mele de mare doamnă – am trântit o balegă chiar pe cimentul pistei. La fel și Shalom, care sub efectul cafelei turcești a depus un morman propriu de excremente-șoc.

— Ce dracu' tot spui acolo? am urlat la Tom ca să m-audă în huruitul avioanelor care aterizau și decolau lângă noi. Ne-am pus viețile-n joc ca să te aducem în Turcia, iar tu nici nu te-ai sinchisit să vezi cum e și gata, vrei să te sui iar în avion?

— Păi, da, tocmai, a răspuns Tom, cu niște ochi limpezi și strălucitori, care priveau fix în spațiu. În avion mi-am dat seama că patria mea e cerul. Peștii tre' să-noate și păsările tre' să zboare. Strămoșii preistorici ai curcanului de azi zburau, e scris în genele mele, iar când eram în aer, am simțit-o până-n măduva iadeșului. Locul meu e acolo, sus. N-am altă patrie decât albastrul nemărginit. Cerul e casa mea.

Și, zicând acestea, a dat buzna pe ușa deschisă a avionului. Eu și Shalom n-am avut de ales, l-am urmat.

Tom s-a dus țintă până-n carlingă, și-a pus casca și s-a apucat să apese pe butoane și să enumere diverse comenzi.

— Sigur te pricepi? l-a întrebat Shalom.

— Păsările zboară, așa-s ele. Eu ce-s?

— Păi, oi fi și tu un fel de pasăre, a răspuns Shalom.

— Cu asta-basta, a făcut pasărea și ne-a trântit în nas ușa carlingii.

Nu i-am mai auzit vocea decât din difuzoare și, cu toate că numai noi eram la bord, ni s-a adresat de parcă avionul era plin de pasageri.

— Ăă, doamnelor și domnilor, vă vorbește căpitanul aeronavei, se pare că în câteva momente începem să rulăm pe pistă, așa că vă rugăm să ridicați măsuțele mobile și să ajustați poziția scaunelor la verticală. Invit însoțitoarele de zbor să se pregătească de decolare.

Nu era nici un însoțitoare de zbor. Punându-și centura, Shalom s-a întors spre mine și mi-a zis mai mult în glumă:

— Mi-a părut bine să te cunosc.

Avionul a început să ruleze pe pistă și nu cred că ne dăduse nimeni permisiunea să decolăm, pentru că am văzut vreo două aeronave băgând viteză ca să se dea din calea noastră. Atâta ne-

am plimbat pe pistă, încât am crezut că Tom avea de gând să ne ducă unde voia el fără să se ridice de la sol. Când prindeam viteză ca lumea, am văzut un gard, iar dincolo de el se întindeau undele albastre ale Mării Marmara, care ne chema parcă să ne-afundăm în mormântul ei lichid. Am închis ochii și m-am pregătit de impact. Făcusem tot ce-mi stătea în puteri. Mă simțeam destul de împăcată să mor chiar atunci. Shalom nu prea. Se apucase să azvârle în ușa carlingii cu un potop de înjurături în idiș, tot ce-i venea la gură.

— *Putz meshuggener* ce ești! Crăpar-ai de trichinoză! Asta ți-ai găsit să faci, dintre toate șmecheriile *ferkakta* care puteau să-ți treacă prin creierașul ăla de pasăre al tău, *schmendrick* amărât ce ești…

Și aici s-a oprit, însă doar pentru că epuizase tot vocabularul idiș din dotare, mă gândesc.

Am trecut drept prin gard, apoi am traversat faleza și ne-am prăbușit de pe țărm. Mi-am simțit trei stomacuri în gât și, când apa a împroșcat geamurile, am închis ochii și și și apoi… nimic. Ne-am înclinat cu botul în sus. Scăpaserăm, ne înălțam tot mai sus și mai sus.

După ce am început să plutim la câteva mii de metri în atmosferă și stomacurile nu mi s-au mai întors pe dos, l-am auzit iar pe Tom în difuzoare.

— Stimați pasageri, îmi cer scuze pentru decolarea cu emoții, am avut niște neînțelegeri cu turnul de control.

— Ești nebun de legat! *Shmok!* a urlat Shalom.

— Vă oferim o băutură din partea casei ca să ne scuzăm pentru deranj. Mai avem un pic și atingem altitudinea standard de zbor – nouă mii o sută de metri. Se preconizează un zbor

destul de lin, însă vă rugăm să nu vă desfaceți centurile de siguranță, în eventualitatea unor episoade de flatulențe porcine, pardon, de turbulențe aeriene…

— Te omor! a urlat Shalom.

— Zborul durează aproximativ două ore, așa că vă dorim relaxare plăcută. În curând vom ajunge la destinație, pe Aeroportul Internațional Ben Gurion din Israel.

Când a auzit cuvântul „Israel“, Shalom s-a întrerupt din bodogănit și n-a reușit să-și înăbușe zâmbetul. A întors ochii spre geam, de parcă deja îl vedea.

— Israel, a rostit el mângâios străvechile silabe, parcă înzestrate cu puteri dumnezeiești. Is-ra-el, a șoptit. După care a revenit la realitate cât ai clipi și a urlat în gura mare: Tot îți ard eu un pumn în pipotă, *schlimazel*[1]!

1. Nenorocitule (idiș).

38
Programul de divertisment

Tom prindea totul din zbor. Nu se-nșelase, avea zborul în oase. În nici douăzeci de minute manevra avionul ca un pilot cu vechime. Cursa s-a desfășurat fără probleme. După vreo oră jumate, l-am auzit iar pe Tom în difuzoare.

— Stimați pasageri, vă vorbește căpitanul. Din cauza restricțiilor de securitate de pe Aeroportul Ben Gurion, voi zbura foarte aproape de sol, pentru ca avionul să nu fie detectat de radare, așa că nu vă îngrijorați dacă se întâmplă să mai radem niște crengi de copaci înainte de aterizare. Știm că vă stau la dispoziție un mare număr de companii aeriene, așa că vă mulțumim că ați zburat cu aeronava Curcan și vă dorim călătorie plăcută până la destinație. Rog însoțitoarele de zbor să se pregătească de aterizare.

Pe când coboram, Shalom se uita pe geam la pământul Israelului, ce se apropia tot mai tare de noi, cu același aer captivat cu care admirase și Tom Turcia. Nu peste mult timp, zburam chiar pe deasupra clădirilor. Asta ne dădea fiori de groază, însă pământul părea atât de aproape, încât mai că puteam să-l atingem. Shalom recita versete plecat la podea și, la

un moment dat, mi-a zis că simte o furnicătură plăcută în *schpilkes*.

De cum au atins roțile avionului pista, a anunțat solemn:

— Țara Făgăduinței!

39
Un porc în Țara Făgăduinței

Tom a aterizat cam dur și în trombă și ne-a zorit să coborâm. Cum ne strecuraserăm neprogramați într-un avion particular, nu le-ar fi luat mai mult de câteva minute să dea de noi. Am tăiat-o de-acolo printr-o gaură din gardul ce împrejmuia pista. În zare se zărea Tel Avivul și Tom a accesat Google Maps ca să vadă în ce direcție era Ierusalimul.

De la Aeroportul Ben Gurion până la Ierusalim era ditamai pelerinajul, însă în câteva ore am trecut de niște cartiere cam periculoase și am ajuns într-un deșert încins, cu vegetație pitică, iar acolo am dat de-o zonă separată de restul printr-un zid dubios, o urâțenie din ciment și sârmă lamată plină de graffiti. Pe el erau scrise cu spray, în arabă, ebraică și chiar și engleză, apeluri la schimbare și milă; lângă un portret al lui Che Guevara desenat cu spray negru era un portret cu galben al lui Bugs Bunny. Din loc în loc era câte un turn sinistru, în care stăteau de pază oameni fără chipuri, echipați ca pentru luptele de stradă. Acea zonă a țării părea împărțită în două – de-o parte erau cei care credeau că pe dumnezeul lor îl cheamă YHWH (pot să cumpăr o vocală?), iar de partea cealaltă, cei care

credeau că pe Dumnezeu îl cheamă Allah. Evrei și musulmani. Și creștini. Evrei, musulmani și creștini, toți cu inima la Ierusalim. Dacă n-ar fi fost disputa atât de aprinsă, ar fi fost chiar frumos. Cu toții susțineau că se închină la același dumnezeu, cu toții susțineau că aici e Țara Sfântă, însă, în afară de asta, nu păreau în stare să se înțeleagă pașnic pe vreo temă comună.

În Israel, evreii erau la putere, însă în Orientul Mijlociu erau doar o minoritate înconjurată de mare, deșert și un popor ce-i fusese potrivnic încă din vremuri străvechi. Tom, cu accentul său terapeutic, a sugerat că evreii „ze zimțiseră întotdeauna ca David în povestea cu David *und* Goliat, un băiețel care ze lupta cu un uriaș, numai că acum nu afeau praștii, ci arme nucleare“. În toată zona, a zis el, se instalaseră un „complex al asediului“ și „tulburări de tip Cain și Abel“. Shalom s-a făcut că-i arată degetul.

— Nu mă stârni să-ți zic vreo două, Sigmund Fraudă.

Israelienii înălțaseră acest zid uriaș ca să-i împiedice pe arabii palestinieni să se instaleze în zonele pe care le proclamau ale lor, deși dreptul de posesiune era în dispută. Îmi amintea de gardurile de la fermă cu care ne țineau pe noi, animalele, prizoniere în zona pe care ne-o desemnaseră ei. Oamenilor le plac zidurile, e ceva în firea lor, însă toți meșterii de ziduri și garduri nu înțeleg un lucru: când construiesc ziduri ca să-i țină pe alții afară, se închid singuri în spatele lor. Un singur zid creează două închisori, nu una. Poate că închisoarea dinspre partea constructorilor e ceva mai mare și oferă condiții mai bune, însă e doar o chestiune de proporții. China era apărată de dușmani la adăpostul Marelui Zid, însă așa chinezii dinăuntru erau rupți de restul lumii. Iar izolarea a secătuit

imperiul de puteri, punându-i capăt într-un sfârșit. Și în Berlin era un zid – nu s-a ales nimic bun de el – de zid, adică. Și la granița Statelor Unite cu Mexicul e un gard și nimeni nu e mulțumit de situație.

Eu, una, nu înțelegeam deloc. Mie toți mi se păreau oameni și gata, strânși într-o turmă mare, în mijlocul deșertului, oricum vacile nu fac deosebire între oameni. Noi, bovinele, avem o vorbă pe care-ați putea s-o preluați și voi, oamenii: „Fie neagră, albă, bălțată sau maro, vaca tot vacă e“. Cum mergeam, am dat de o spărtură în zid, mare de câteva zeci de centimetri, și, cu mintea aiurea, am pătruns, fără să ne dăm seama, pe teritoriul palestinienilor.

După mai multe ore – sau poate zile, nici nu mai țin minte –, ne-am trezit rătăcind prin deșert. Pământul nu era chiar golaș de tot, ici-colo mai era câte un petic verde – tufișuri pitice și flori sălbatice. Arăta de parcă cineva s-ar fi apucat să preschimbe deșertul în grădină, însă nici n-a început ca lumea treaba, că a și uitat ce făcea și a plecat – să fi fost poate Edenul originar? Părea un tărâm ciudat, uitat de Dumnezeu, acest pământ pe care se bătea atâta lume aprig, și-mi venea greu să cred că aici a stat vaca de Ur cu atâtea generații în urmă. Am tras în piept aerul uscat și aspru și mi-am închipuit că Mama noastră și Tatăl nostru cei Dintâi au respirat aceleași miresme. Probabil că duceau o viață tare grea, nu prea se găsea mai nimic de mâncat și de băut. În sinea mea, am trecut atunci printr-un moment tare intens. Mai era și ca dracu’ de cald și-mi era tare sete. L-am întrebat pe Tom unde suntem și ce arată harta de pe telefon.

— Ultima dată când m-am uitat, eram undeva pe lângă munții Sharafat. Hopa! Se pare că am o veste bună și una

nasoală, a spus Tom. Vestea nasoală e că a murit bateria. S-a zis cu harta. Hei, nu e vina mea, e un defect din fabricație, din câte-mi dau seama. Cică o să regleze toată problema asta de rahat când o să lanseze noul iPod.

— Și care-i vestea bună? l-am întrebat.

— N-am nici o veste bună, doar că întotdeauna mi-am dorit să zic chestia cu vestea bună și aia nasoală.

— Uite c-ai reușit, cap sec. E vina ta, ai mâncat juma' de baterie cu partidele tale de Angry Birds, prostule.

— Păsări contra porci, frăție. Cel mai tare. Joc. Din lume, a spus Tom.

Shalom era încins, ostenit, însetat și întărâtat ca un mistreț.

— O să ne târâm prin deșert până la loc comanda, creieraș de pasăre, a gemut el. Aș fi în stare să omor pentru o sticlă de apă minerală. Parcă se țin toate belelele de tine. Și nu mă lua pe mine cu „frăție".

Și așa am tot rătăcit de colo-colo, se putea la fel de bine să ne-nvârtim în cerc, ferindu-ne de paznicii înarmați de la graniță și căutând o altă spărtură în zid prin care să ne strecurăm dincolo și s-o luăm spre Ierusalim. Chiar că era floare la ureche să treci din Israel în Palestina și chinul naibii să intri în Israel din Palestina. Shalom tot mai spumega de furie, pierdut în visarea lui la bulbuci și la un pahar cu sirop de ciocolată cu lapte și apă minerală ca-n Brooklyn, când s-a trezit că pică o piatră la câțiva metri de el. Ridicând ochii, am văzut că niște copii arabi, sau așa mi s-a părut, ne strigau tot felul de insulte de la vreo treizeci de metri depărtare – ori mai degrabă îl înjurau pe porc.

— Pentru că-s evreu, ne-a explicat Shalom.

— Nu, l-a contrazis Tom, pentru că ești porc. Și musulmanii sunt la fel de oripilați de porci ca evreii.

Shalom s-a ridicat pe picioarele dinapoi și le-a urlat puștilor:

— Băgați-vă un BLT pe gât, fraierilor!

— Chiar crezi că ajută dacă răspunzi la ură cu ură? l-am întrebat.

— Ba nu răspund deloc la ură cu ură, răspund la ură cu ignoranță – e o diferență ceva mai subtilă. Așa se procedează în zonă, toți, indiferent de tabără, își joacă rolul ca pe scenă, ne-a învățat el doct, după care iar s-a apucat să-i înjure pe puști în idișul lui porcin.

Celor doi-trei băieți de la-nceput li s-au mai alăturat zece, iar pietricelele pe care le-azvârleau din când în când spre noi s-au preschimbat într-o ploaie de proiectile de tot soiul, tot ce găseau în deșert. Când Shalom s-a întors iar pe poziție să-și apere credința, o piatră i-a ricoșat în umăr.

— Dacă dau acuma înapoi, s-a justificat el, o să fie ca un șir de piese de domino, o să tot vină ăștia peste noi și unde-ajungem așa? O să ne omoare pe toți, până la unul.

— N-are nici o logică ce spui, i-am zis eu. Așa o să ne-omori tu pe toți!

Tom s-a apărat abil de o piatră gata să-l pocnească-n scăfârlie, însă din păcate s-a adăpostit după aripa cu care ținea telefonul. Ecranul s-a făcut țăndări. Gata cu tehnologia avansată, cu bateria și cu tot mobilul.

Shalom și-a ridicat neprețuita „Tora“ deasupra capului și a fluturat-o ca pe un steag spre băieți, ca să-i întărâte. Un pietroi l-a lovit chiar în osul copitei cu care ținea „Tora“, așa că a scăpat-o în nisip, îndoindu-și la piept copita însângerată. Pe tomul

vechi a picurat sânge proaspăt. M-am strecurat în spatele lui Shalom și i-am ars un picior dindărăt ca să-l pun în mișcare.

— „Tora“ mea! a urlat el.

— E doar o carte, am pufnit eu.

Chiar în clipa aia, o ditamai flegma lipicioasă s-a rostogolit prin aer și mi-a aterizat pe cap cu un plescăit. Când am ridicat ochii, am văzut o cămilă zgâindu-se la mine. Nu mai văzusem așa ceva decât într-o enciclopedie, însă știam că-i o cămilă mascul și, când mi-a vorbit în esperantoul ăla al animalelor, în care ne înțelegem toți între noi, m-am simțit ușurată.

— Ce soi ușchit de dromader mai ești și tu? m-a întrebat el. Nu te supăra, da’ unde ți-e cocoașa?

— Sunt o vacă din America, i-am zis.

— Glumesc și eu. Știu că ești vacă. Vacile, la fel ca primele civilizații ale lumii, se trag de-aici. Și eu am umblat prin toată lumea. Am fost model în State, într-o megacampanie publicitară pentru țigări, am o marcă cu numele meu, chiar au numit o zi din săptămână în cinstea mea, miercurea – poate-ai auzit de „ziua cocoașei“[24]. Numai că m-au pus pe liber când am îmbătrânit prea tare.

O clipă am avut impresia c-o să-i dea lacrimile, apoi a mai tras o flegmă.

— Pardon, încerc să mă las de năravul ăsta.

Atunci i-a căzut o piatră la picioare.

— Mă cheamă Joseph, însă puteți să-mi spuneți Joe, Joe Camel. Bine, probabil știați deja cine sunt, doar sunt un model celebru. (Și-a pus o pereche de ochelari de soare.) Acuma mă recunoașteți? (A luat o postură studiată, și-a aprins o țigară și s-a făcut că se uită la ceas.) E poziția „A, da, știu cât e ceasul“, așa-i zic eu. Nu-i rău, este? Unde mergeți? ne-a întrebat tot

schimbând pozițiile cu precizia unui gimnast olimpic. Asta se cheamă „Ce copita mea, ’97“, ne-a zis încremenind cu un picior îndoit în aer.

— La Ierusalim.

— A, a oftat el. Păi, ați nimerit pe partea care nu trebuie, mai întâi tre’ să ajungeți în Ramallah, pe-acolo se trece dincolo. (Și iar a încremenit într-o poziție, prefăcându-se că râde la un banc pe care nu-l auzea decât el.) Asta se cheamă „Lumea e a mea“ sau „Poziția Clooney“.

— Joe, e o poziție mortală, de-abia aștept să-ți văd tot repertoriul *Vogue*, însă crezi c-ai putea, până una-alta, să ne ajuți să ne adăpostim într-un loc unde să te spargi în figuri fără să ne plouă cu pietre în cap?

— După mine! ne-a strigat el și a luat-o la galop aproape ca un cal de iute.

1. *Hump day* – numită așa pentru că e situată în mijlocul săptămânii de lucru, imaginate ca o curbă ascendentă, miercuri fiind vârful.

40
Încă o cărămidă în zid

Joe ne-a condus prin deșert până într-un loc secret, unde zidul de piatră se fărâmițase un pic și sârma lamată se lăsase destul cât să putem trece dincolo, pe teritoriul Israelului. Nu se vedea nici un paznic prin zonă, așa că am trecut fără probleme pe partea israeliană a zidului din Cisiordania. Nu ne mai despărțea nici un zid de Ierusalim. Pe măsură ce înaintam, satele erau tot mai prospere și deșertul tot mai înverzit.

— Încotro mergeți? a întrebat Joe.

— La Zidul Plângerii, a răspuns Shalom.

— Ah, turiști, a oftat Joe.

Nu prea mă pricepeam eu la cămile, însă tot îmi dădeam seama că am de-a face cu o cămilă deprimată, după cocoașa care părea cam dezumflată.

— Nu prea mă mai duc pe la oraș. Pe vremuri, când se strângea lumea în jurul meu ca să vadă o celebritate, nu-mi plăcea deloc, iar acum nu-mi mai place că nu se strânge lumea în jurul meu, fiindcă nu mai sunt o celebritate. Mă tem c-o să vă las să vă descurcați singuri. (S-a așezat abătut pe pământ.) De la

o vreme doar rătăcesc prin deșert ca să n-am de-a face cu publicul. Așa-i viața de fostă stea.

M-am uitat în jur. Nu recunoșteam nimic. Fără telefon eram pierduți și-mi era groază c-o să nimerim iar într-o zonă periculoasă.

— N-o s-ajungem în veci la Ierusalim, a gemut Shalom.

— L-ați văzut pe tipul pe care l-au angajat în rolul meu? ne-a întrebat cămiloiul. Nu-i nimic de capul lui. N-are pic de charismă. Nici un pic de tupeu. E tânăr, atâta tot.

Tom s-a uitat lung la cămiloi, apoi a scos un „Aha!“ și mi-a șoptit, împungându-mă discret cu aripa:

— Complexe paterne. (Apoi s-a așezat lângă cămiloi.) Zici că jucai în reclame la tzigări, *ja*? Zimbolul prometeic falic, *ja*? l-a întrebat Tom trecând iar la accentul ăla ridicol de neamț.

— În reclame? Nu, frate, jucam în orice. Eram un star în lumea cămilelor.

— Așa deci, a spus Tom. Permite-mi zău-tzi ofer o zghimbare de paradigmă.

— Ce?

— O zghimbare de la model la model de viață. Ai vândut tzigări mai bine decât oricine, numai că, știi ceva, tzigările fac varză zănătatea și natura, *kaput*, așa că foarte bine faci că nu mai vrei să primești bani murdari de la companiile producătoare de tzigări.

(Tocmai m-a sunat editoarea mea să-mi zică: „Poți să-ți iei adio de la încă un eventual sponsor și să te pregătești pentru încă un proces. Nu așa ne-a fost vorba când ți-am explicat treaba cu reclama mascată“. M-am spart de râs.)

— Stai așa, a spus Joe. Vrei să zici că e rău dacă ești bun la ceva rău și e bine dacă nu mai ești bun la chestia rea?

— Traduz pe întzelezul profanilor, poate că *ja*, a răspuns Tom încuviințând sfătos. Din punct de vedere moral, n-are nici o logică ză duci dorul vremurilor când trăiai pe picior mare. Doar ai rezpinz așa cum ze cuvine complexul militar-industrial-de-divertizment. Pe vremuri erai o mare parte din problemă, iar acum ești o mică parte din solutzie.

— Sunt parte din solutzie! (Cămiloiul s-a ridicat în picioare și cocoașa i s-a ițit drept în sus văzând cu ochii, de parcă i-o umfla cineva cu o pompă de bicicletă nevăzută.) Mulțumesc pentru… cum i-ai zis?

— Zghimbarea de paradigmă. Te coztă o zută cincizeci de parai. Aztăzi am progrezat mult, înză cred că ai face bine ză vii la mine de trei ori pe zăptămână în următorii treizeci de ani zau mai mult…

— Joe, l-am întrerupt eu, știu că nu-ți mai plac deloc fanii, însă crezi c-ai putea fi parte din soluția noastră arătându-ne cum se-ajunge la Ierusalim?

Joe a stat un pic, trăgând adânc aer în piept.

— Fanii mei vor trebui să-mi accepte noua identitate. Doar toți se dau în vânt după staruri care se reinventează. Toți se-nnebunesc după staruri care revin pe scena publică. Nu doar c-o să v-arăt cum se-ajunge, o să vă conduc chiar eu.

41

Picioarele-i (de purceluș) *oare-au pășit pe vremuri…*[1]

(vezi Blake, William)

Prin părțile astea nu există decât două locuri sfinte. Musulmanii au Mecca, iar evreii au Zidul Plângerii.

Cum mergeam, conduși de Joe, prin Orașul Vechi, apropiindu-ne de Zidul Plângerii, am trecut prin mai multe cartiere foarte bine întreținute și peste tot vedeam cum oamenilor care se relaxau pe la terase li se ștergeau zâmbetele de pe chipuri când se uitau la noi, iar trecătorii se dădeau din calea noastră sau bombăneau ceva.

— Aici n-o să găsești un gram de bacon. E raiul pe pământ, a chicotit Shalom. Cum să mă mănânce? Nici măcar să se-atingă de mine nu vor. A înșfăcat un meniu de la o terasă în aer liber și s-a apucat să citească: Uite-aici, nu tu șuncă, nu tu bacon, nu tu eu! Ăsta da rai cușer, la naiba!

— Bine, dar nu te doare nici un pic că lumea e atât de dezgustată de tine? l-a întrebat Joe.

— Sigur, a spus Shalom, mă doare că poporul meu mă urăște, însă tot mă bucur că n-am de-a face cu cealaltă realitate.

Joe a tras o flegmă.

— Pardon, e un obicei tâmpit, o să mă las. Tre' să mă las de flegmat. Chiar te admir că n-ai nevoie deloc de aplauzele mulțimii. Să știi că-nvăț multe de la tine, porcule. Și eu trebuie să fiu o cămilă independentă.

Pe mine, una, mă cam treceau fiori de groază și vedeam că și pe Tom, căci – deși era adevărat că lumea nici nu voia să se uite la Shalom – fleicile mele și carnea curcanului, renumită pentru savoarea ei în combinație cu pâinea de secară, se aflau foarte clar în meniul israelienilor. Simțeam că încep să transpir la greu. Parcă nu făceam decât să trecem de la un zid la altul și tot așa. Din fericire, până una-alta, Shalom crease un câmp de forță ne-cușer care ne ținea la adăpostul lui, așa că nimeni nu s-a apropiat de noi. Sincer, habar n-aveam cum va reuși să-și ducă viața în asemenea condiții. Și chiar dacă eram apărați de dezgustul tuturor celor din jur, îmi dădeam seama că lui Shalom i se frângea încet-încet inima lui de porcușor.

Din ce în ce mai mulți oameni au început să se uite de-a dreptul dușmănos la porc. Deja mă temeam că n-o să-l lase în ruptul capului să se apropie de locul lor sfânt. Drept replică la privirile ucigătoare pe care le primea, lui Shalom îi plăcea să arunce câte un „Puteți să mă pupați în cur“ sau un „De fapt, am gust de pui, dacă vreți să știți“, ceea ce-l amuza la culme. În timp ce străbăteam piața, sau *suk*-ul, simțeam cum cresc resentimentele în jur, așa cum simți apropierea unei furtuni în aerul deșertului.

Câțiva amici mai vechi au venit la Joe și l-au bătut pe cocoașă. Clar nu-l mai văzuseră pe pustnic de-o veșnicie.

— Eu rămân aici să le zic băieților cum m-am convertit. Muntele Templului e într-acolo, iar Zidul Plângerii e un pic mai sus pe deal.

— Spre Zidul Plângerii! a strigat Shalom.

Joe a venit iar la noi și ne-a șoptit:

— Hopa, cred că paiu' ăsta mi-a rupt spinarea, gata.

Se umpluse paharul, adică.

— Porc necurat! Diavole! Nu te apropii tu de Zidul Plângerii! a strigat un bărbat de peste stradă.

Se pare că, în vechile legende populare, unde erau porci, erau și diavoli. O fi din cauza copitelor despicate? Habar n-am, însă n-a trecut mult și-a început să se apropie de noi o mulțime tot mai numeroasă.

— Iisuse…, a mormăit Tom.

— Mai bine nu zici asta, i-a atras Joe atenția. Hai s-o ștergem!

Și-am luat-o cu toții înapoi pe unde veniserăm. Și-am fugit mâncând pământul înapoi în deșert.

1. Începutul unei poezii de William Blake („And did those feet in ancient time"), ce speculează pe marginea unei vizite legendare a lui Iisus pe teritoriul actual al Angliei.

42
Un Nobel pentru cămiloi

— Hai înapoi la avion! a urlat Tom. Ne cărăbănim și gata!

Patrupedele se mișcă mai iute decât bipedele, așa că ne-am ținut fără probleme departe de furia mulțimii, însă când Joe ne-a condus iar la spărtura din zid, de partea cealaltă, la oarecare distanță, ne aștepta mulțimea de copii înarmați cu pietre, care se triplase de-acum și mai colectase și câțiva adulți. Mai aveam puțin și rămâneam prinși între ciocan și nicovală.

Musulmanii au început iar să arunce cu pietre, iar evreii aflați de cealaltă parte a zidului, crezând că pe ei îi atacau, s-au apucat să le răspundă la fel. Din păcate, cam toate pietrele care zburau când dintr-o parte, când din cealaltă, tot pe lângă noi aterizau. De data asta, Tom s-a găsit să se întoarcă spre mine și să-mi zică:

— Mi-a părut bine să te cunosc.

Până una-alta, Joe a izbutit să ne apere cu statura și cocoașa lui masivă, însă cam începuse să curgă sânge. Joe s-a uitat la mine cu ochii mari, de semănau cu ai mei, și mi-a zis:

— Mă bucur că am trecut de partea binelui. E plăcut să faci ce e bine. (Apoi s-a întors zâmbind spre Shalom.) Dacă m-auzi

zicând ceva aiurea în următoarele minute, să n-o iei personal. Personalul e politic, iar scopul scuză mijloacele. Sus muncitorii!

S-a ridicat în picioare. Habar n-aveam ce voia să facă. S-a mai întors o dată spre noi.

— A, și când vă zic să fugiți, s-o tuliți din loc de parcă v-a luat curul foc, nu alta. Ce-aveți, oameni buni? s-a pus el pe urlat.

Oamenii nu-l înțelegeau, însă dacă un animal suferă, până și cel mai cretin, bigot și naționalist om e-n stare să simtă ce-i cu el.

— Evrei de după gard! Musulmani din fața gardului! a strigat el întorcându-se. De ce aruncați cu pietre? Doar vă înțelegeți când vine vorba de atâtea lucruri, însă nu vedeți ce vă unește. Cu toții iubiți același dumnezeu și urâți același porc!

Acum pietrele au început să se rărească.

— Dacă nu puteți să vă înfrățiți prin dragostea ce vă unește, măcar înfrățiți-vă prin ura pe care-o simțiți pentru dușmanul vostru comun, fiți uniți în frăția celor care urăsc porcii!

— Ce-mi aud urechile? a mormăit Shalom.

Joe i-a făcut cu ochiul și l-a împroșcat cu o flegmă în rât.

— Mă ierți.

— Așa-i! a strigat un musulman. Evrei mizerabili, ia ziceți, îl urâți pe porcul de colo?

— Nici să nu-l vedem înaintea ochilor, a răspuns unul dintre evreii cei mai fioroși. Dar pe voi, musulmani împuțiți, nu vă dezgustă porcii ăștia necurați?

— Put rău de tot, a spus musulmanul.

— Sunt proști, leneși și grași, a spus și evreul.

Un musulman a aruncat cu o piatră și l-a lovit pe Shalom. Joe ne-a pironit cu privirea.

— Nu încă, ne-a zis.

Un urmaș tare-n bicepși al regelui David și al jucătorului de baseball Sandy Koufax a aruncat și el o piatră cu praștia, nimerindu-l pe Shalom.

— Așa, așa! a urlat Joe. Nu vă atacați între voi, atacați-l pe porc! Nu oamenii sunt problema, ci porcii! Porcii sunt problema!

— Nu cred că te mai am la inimă, a spus sec Shalom, clar zdruncinat. Și nici n-ai fost bun în meseria ta. Nimeni nu te credea că fumezi. Zic și eu, nu dau cu parul.

Acum mulțimea evreilor pătrunsese prin spărtură, întâmpinată de mulțimea arabilor ce le dădeau roată, așa că am apucat, o clipă, să vedem pe unde se deschidea o cale de scăpare. Dar Joe ne-a dat de înțeles din priviri să rămânem locului. Spre mirarea noastră, în loc să se încaiere, arabii au dat nesiguri mâna cu evreii și s-au bătut pe spate, înjurându-l în cor pe Shalom. Un ins cu *keffiyeh* a strâns brațul unui ins cu *yarmulke* pe cap.

— Moarte porcului! au strigat laolaltă.

Și și-au unit forțele în spatele nostru, într-o unică mulțime ce arunca în noi cu tot ce găsea. Cel mai adesea nu ne nimereau, numai o piatră m-a pocnit în crupă. Or fi fost ei foarte credincioși, însă, din fericire, erau bâtă la aruncat cu pietre. Dar veneau tot mai aproape. Acum ajunseseră la vreo treizeci de metri de noi. Și deșertul era plin de pietre ascuțite. Aveau o rezervă inepuizabilă de muniție.

— Acum, a spus Joe.

— Acum ce, Einstein? l-a întrebat Shalom.

— FUGIIIIIIȚI!

Am fugit. Am fugit ca niște cai, ca niște gheparzi, ca vântul și ca gândul. Am fugit fără să ne mai uităm în urmă. Nu știu când

s-a lăsat mulțimea păgubașă și s-a oprit, probabil la un moment dat, când am luat-o prin deșert. Știam că bipezii n-aveau cum să se țină după noi, însă nici nu voiam să riscăm. Am fugit de parcă ne luase curul foc până la Aeroportul Ben Gurion.

43
Radioul lui Mahomed

(vezi Zevon, Warren)

Din fericire, mica aeronavă era tot în colțul ferit al pistei unde-o dosiserăm, așa că ne-am îndreptat spre ea în goană și ne-am urcat la bord fără probleme. Tom a decolat una-două, ca un profesionist, și avionul a virat brusc spre stânga, pe când Shalom privea în jos, pe geam, la țara unde se crezuse salvat.

(Nota editoarei mele: m-a rugat să scot „chestiile legate de religie“ pentru că oamenilor nu le place deloc să glumească pe tema asta. Vacă fiind, nu le înțeleg poziția, însă sigur că nu vreau să jignesc pe nimeni. Cum v-am spus deja, Mama Natură e zeița la care ne închinăm, iar pe ea n-o rănesc decât risipa și poluarea, nu cuvintele, imaginile și glumele. În teorie, privesc cu toată simpatia orice credință în Dumnezeu. Dragostea pentru Dumnezeu și viață este la fel de firească precum forța ce susține dansul planetelor. Însă acum vă povestesc ce mi s-a întâmplat mie. Și nu pot să fac nici o omisiune.

— Scumpa mea, n-o să se facă în veci la Hollywood vreun film despre un porc evreu lapidat de musulmani. Prea multe chestii sensibile. E prea de nișă. Prea *indie*. Tre' să ne gândim la un film care să facă bani pentru studio. Nu ceva gen Sony Classics. Porcul ăla n-ar putea să se ducă la New York, știi, și să întâlnească o fată? Ceva gen *Babe* combinat cu *Nuntă à la grec*?

Sigur, ar putea, însă n-ar mai fi adevărat, știți? Iar eu, una, n-aveam nici un chef să văd, ce să mai zic să scriu, o scenă de dragoste de rom-com cu Shalom și fata visurilor sale pe care o-ntâlnește memorabil în ploaie, pe străzile din Soho.)

În fine, cum luaserăm – bine, furaserăm – un avion particular mic, toate spetezele scaunelor aveau câte un ecran cu Zeul-Cutie (cât rafinament), care difuza programe TV. Așa că, după ce ne-am servit cu niște alune picante și câteva cocktailuri reci, ne-am apucat să ne uităm la știri – tocmai începea o emisiune cu ultimele știri din Orientul Mijlociu. Se părea că Joe și Shalom fuseseră o adevărată inspirație pentru acel mic grup de arabi și evrei – o mână de oameni, serios –, care trecuseră dincolo de ura ce-i unea, iar cele două tabere reluaseră negocierile, astfel încât în toată regiunea se extinsese un spirit de înfrățire. Cine știe – azi se îmbrățișează purtați de ura pentru același dușman și mâine ajung să se îmbrățișeze fără nici un motiv. Era doar un prim pas, însă, cum nu prea se găseau alte știri, posturile făceau mare tam-tam pe chestia asta. Pe CNN au arătat un poster publicitar vechi cu Joe, cu legenda: „Misteriosul model pacificator". Pe MSNBC au arătat o poză cu Shalom, iar mai jos scria: „Porcul mântuitor". Și bineînțeles că cei de la FOX au sărit cu un titlu la mișto: „Ce-i cu porcifismul ăsta????".

— Ai ajuns celebru, i-am zis în glumă porcului pacificator.

— Mda, cine-ar fi bănuit? a oftat Shalom din rărunchi. Nu știu dac-aș fi fost în stare să trăiesc acolo până la urmă, habar n-am dacă-s destul de *mensch*[1] să rătăcesc de colo-colo precum Cain. Poate că-mi place prea mult să mă placă lumea.

— Păi, eu chiar te plac, i-am zis. Porc împuțit ce ești.

Shalom a zâmbit chinuit.

— Cred că-s toți *meshuga* acolo, a adăugat el peste câteva clipe.

Apoi s-a uitat în jos pe geam, la deșertul înverzit unde visase c-o să trăiască fericit și în siguranță – din nou un porc fără patrie.

1. Persoană integră (idiș).

44

Mumbai, *mon amour*

Zburam de-o oră când l-am auzit iar pe „căpitan“ în difuzoare.

— Ăă, doamnelor și domnilor, vă vorbește căpitanul. Zburăm la altitudinea de nouă mii o sută de metri, cerul este senin, dinspre est adie un vânt cu opt kilometri pe oră – se anunță un zbor lin. În aproximativ șapte ore vom sosi la destinația finală, repet, destinația finală. (Aici a făcut o pauză de efect.) Mumbai, India.

Mumbai, cel mai mare oraș din India, cu o populație de peste 18,4 milioane de locuitori, fostul Bombay, numit și Kakamuchee sau Galajunkja. Îmi tot repetam în minte numele alea exotice și vrăjite, ca pe un cântec de leagăn. Mumbai sau Kakamuchee sau Galajunkja. Am închis ochii și m-am cufundat în cel mai profund somn de care am avut parte de când eram doar o viețică adormită lângă mama mea.

Când m-am trezit, deja începeam aterizarea pe Aeroportul Internațional Chhatrapati Shivaji, sus de tot, deasupra Mării Arabiei. Era rândul meu să privesc pe geam la Țara Făgăduinței. Deslușeam câteva dintre cele șapte insule ce alcătuiesc

Mumbaiul. Deja îmi dădeam seama, privind pe geam, că e un tărâm al contrastelor, zonele cu magherniţe sărăcăcioase făceau loc clădirilor şi zgârie-norilor noi şi sclipitori. Părea să trăiască în trecut şi în viitor totodată – o contradicţie vie. Mi se părea că niciodată nu mai văzusem atâtea bogăţii şi atâta sărăcie, atâta mizerie şi atâta frumuseţe. Pe când pluteam în jos, spre pământ, m-au cam apucat emoţiile.

După ce avionul a aterizat, ne-am strecurat ca de obicei prin spatele aeroportului. Deja prinseserăm tehnica fără probleme. Am luat-o spre o zonă pe care o bănuiam locuită – ceea ce nu era mare scofală, peste tot păreau să locuiască oameni, ca nişte seminţe de păpădie împrăştiate de vântul greu şi dogoritor. Toată ţara părea animată de forme complicate şi colorate de viaţă. Cocioabe ce păreau gata să fie măturate de primul muson stăteau înghesuite lângă alte cocioabe ce păreau aduse acolo de ultimul muson. Existau şi şosele, însă la fel de des dădeai de drumeaguri prăfuite sau înnoroite – preferatele mele, trebuie să recunosc. Era plăcut să simt pământul sub copite, iar Shalom sigur se bucura de noroi. Totul contrasta puternic aici – întâi şi-ntâi culorile fosforescente ale veşmintelor lungi purtate de oameni pe fundalul pământului cafeniu. Tom a luat la ochi mai multe păsări bizare, cu pene în culori vii, pe care nu le mai văzuse până atunci – mai ales o pasăre tare frumoasă.

— Ia te uită, să fie o *Pavo cristatus*?

— O pava-ce? am făcut eu.

— O păuniţă indiană, domnişoară Fârlifâs. Pasărea naţională a Indiei. Cum mă vezi şi cum te văd. E o pasăre de top, de fiţe. Însă nici o femelă de pe lumea asta nu strâmbă din nas când e vorba de un avion particular. Fiţi pe fază, intră maestrul în acţiune.

S-a dus țanțoș la pasărea aia frumoasă și fițoasă și a băgat un text:

— Ia zi, părinții tăi sunt cumva extratereștri? Să fiu al naibii dac-am mai văzut alta ca tine pe lumea asta, gagico.

Păunița a cârâit, i-a întors coada și s-a îndepărtat cu ciocul pe sus. I-a dat cu flit, ce mai. Săracul Tom, putea el să zboare, însă pentru femei era tot un curcan oarecare. Ca să-și spele rușinea, a stat o clipă locului, apoi a strigat după păuniță:

— Te sun! (Apoi s-a întors lângă mine și Shalom.) Mi-a dat numărul ei, a mințit el. Aeronava Curcan dă lovitura.

Când ne apropiam de Dharavi, una dintre cele mai mari mahalale din Mumbai și una dintre cele mai aglomerate zone din lume, am început să-mi pierd încrederea în mine – dacă totul fusese o mare minciună? Unde vedeam cu ochii, oamenii păreau să trăiască mai rău ca animalele și să se poarte cu animalele mai rău decât în State. Până și cu câinii. Câinii! Cei mai buni prieteni ai omului? Toți păreau costelivi, jigăriți și cotonogiți, nimeni nu-i mângâia. Și dacă nimeni nu venera vacile în țara asta? Dacă ne foloseau, ne maltratau și ne mâncau ca în State? Oare făcusem o mare prostie? Oare aveam să mor la mii de kilometri de casă, iar ciolanele aveau să-mi rămână îngropate departe de ale strămoșilor mei?

Prima dată am văzut lumina când am încercat să traversăm o intersecție aglomerată. Am așteptat să se facă verde, îngrozită de mașinile, bicicletele, tramvaiele, ricșele motorizate și taxiurile galben cu negru care treceau în trombă, mai ceva ca-n State. Am pășit șovăitor pe stradă și, deodată, tot traficul a-ncremenit de parc-aveam în mână o baghetă din alea la care răspunde Zeul-Cutie și apăsasem pe pauză. M-am uitat să văd dacă se făcuse verde, dar nu se făcuse. M-am uitat în ochii

oamenilor de la volan, care mă priveau și ei cu expresii pline de afecțiune, venerație și răbdare. Le-am zis lui Shalom și lui Tom să se urce în spinarea mea. (Mă apucasem iar să merg tot timpul pe patru picioare – acum puteam să fiu vacă!) Și am trecut strada. Nici măcar o mașină nu m-a claxonat zorită, au așteptat s-ajung pe partea cealaltă, în siguranță, și abia apoi au luat-o din loc. Un bărbat murdar, înfășurat în cârpe, a venit și și-a lipit fruntea de fruntea mea și m-a mângâiat, murmurându-mi cuvinte drăgăstoase, după care și-a văzut de drum. Așa ceva avea să mi se-ntâmple de sute de ori în următoarele zile. Era adevărat. Totul era adevărat. Eram o regină.

45
Închinăciune indiană

Puteam să merg oriunde aveam chef și nimeni nu se-atingea de porc sau de curcan atâta timp cât îi duceam în spinare. Lumea îmi dădea bomboane și cuburi de zahăr, nu mai mâncasem niciodată așa ceva – erau delicioase. Mumbaikarii îmi vorbeau mângâios în hindi și în dialectul lor. I-am purtat pe Shalom și pe Tom prin împrejurimi, să vizităm punctele de atracție turistică. Am admirat temple și zgârie-nori; am văzut Gara Victoria, rămasă un adevărat simbol al asupririi coloniale, chiar dacă numele i-a fost schimbat.

— Asta e! a cântat Shalom. Am dat lovitura. Toată țara se închină la vaci. Suntem niște zei binecuvântați!

O fetiță a venit și m-a vopsit cu degetul pe față în culori vii, de-arătam ca o vedetă de cinema de la Bollywood. Mi-am luat singură pulsul, atât de convinsă eram că murisem și ajunsesem în rai.

Ne-am îndopat cu orez dulce cu lapte și ni s-au oferit cele mai moi culcușuri să ne odihnim. Până și sărmanii care n-aveau nimic al lor ne-au întins câte ceva din nimicul lor. Nu mai văzusem o sărăcie atât de lucie într-un oraș care se afla pe locul

șase în topul mondial al numărului de miliardari. Și totuși săracii au împărțit cu mine tot ce aveau, iar ei nu împărțeau nimic unii cu alții. Oamenii pot fi foarte generoși, însă nu se arată de multe ori așa față de ceilalți oameni.

N-aveam nici o destinație anume, nici o obligație undeva. Doar rătăceam dintr-o parte în alta. Nu era nevoie să-mi găsesc un cămin, fiindcă oriunde mă opream eram ca la mine acasă. Țara îmi aparținea în cel mai concret sens al cuvântului. Când mă uitam în ochii căprui, mari și frumoși, ai oamenilor din jur, parcă mă vedeam pe mine oglindită în ei.

Asta am făcut luni în șir – sau să fi fost ani? Era ca-n popasul printre lotofagi din *Odiseea* lui Homer. Toți trei nu făceam decât să mâncăm, să dormim, să mâncăm, să dormim și să primim adorația oamenilor. Shalom pusese vreo zece kile pe el de când ajunseserăm. Tom arăta și el în sfârșit ca un curcan îngrășat pentru Ziua Recunoștinței, zdravăn și zemos. Era plăcut să fii venerat, cam ca atunci când ești iubit, însă nu chiar, nu chiar. Era ca o mâncare hrănitoare, minunată la gust, care te lăsa un pic amețit și cu mintea în ceață. Oricum ar fi fost, Shalom zicea mai tot timpul:

— Ce *mitzvah* pe noi! Sunt fericit mai ceva ca un porc în noroi.

46
Zeița de la Chaupati

Am început să ne facem veacul într-un loc ceva mai răcoros de la Marea Arabiei, numit Plaja Chaupati. Numele m-a atras din prima[1]. Aici găseai întinderi late de nisip și o atmosferă nocturnă de carnaval. Shalom și-a tras un bronz gen Bain de Soleil, zicând:

— Ce Miami-ți mai trebuie? Florida e zero barat.

Tom a învățat să înoate. Acum știa și să zboare, și să-noate.

— Parc-aș fi rață, zicea el. S-ar putea să fiu o rață captivă într-un corp de curcan.

Dormeam pe picioare, tâmpiți de-atâta huzur.

Într-o după-amiază însorită ca atâtea alte după-amiezi însorite, am zărit o cireadă de vaci indiene care rătăceau alene. Suratele mele. Nici nu-mi dădusem seama cât jinduisem după un pic de tovărășie bovină, ce dor mi-era să le pipăi, să le miros, să le aud mugetele. N-am nimic cu porcii și păsările, însă doar între ai tăi te simți ca acasă și ai nevoie de așa ceva din când în când ca de aer. M-am dus în galop să le salut.

— Bună, văcuțelor, bună! Salutări și bine v-am găsit! Mă bucur atât…

— Cine ești?

Pe loc m-am oprit. Nici o vacă nu-mi mai vorbise pe tonul ăsta – superior, disprețuitor, rece – aproape uman.

— Mă cheamă Elsie Q, m-am prezentat. Am venit aici din America.

Nici o vacă n-a făcut vreun gest de salut, nici să mă miroasă măcar.

— Vi-i prezint pe prietenii mei Shalom și Tom…

— Noi suntem vaci sfinte, a spus matriarha. Noi suntem zeița Prithvi, suntem Kamadhenu, din noi izvorăsc belșugul, bunătatea din lume. Laptele ce hrănește pruncii, bălegarul ce hrănește recolta.

— Tare, a făcut Shalom. Îmi pare bine de cunoștință, Katmandu. Katnis. Pot să-ți zic Kat?

— Kamadhenu.

— Eluhenu.

— Ka-ma-dhe-nu.

— Kamadhenu, Eluhenu, tot aia. Ce mi-e una, ce mi-e alta – hai să terminăm cu din astea.

S-a auzit doar musca.

— Mamă, ce public pretențios.

Atunci am observat că unele vaci chicoteau aiurea, cu atenția fixată pe lucruri aparent banale – un bulgăr de pământ, o copită de-a lor – sau cu ochii în gol și zâmbete stranii pe fețe. Păreau tare prietenoase, așa încât Shalom și Tom au sărit de pe spinarea mea și s-au apropiat de ele. Câteva minute am uitat de tovarășii mei, ceea ce a fost o greșeală.

— Ce-i așa haios? le-am întrebat.

— Noi suntem văcuțe prostuțe, a zis una cu accentul tărăgănat al surferilor californieni.

Se pare că peste tot în lume sunt din ăștia care o ard aiurea pe plajă toată ziua.

— Care-i faza, înfoiatule? Care-i faza, rozaliule, durduliule?

Două văcuțe prostuțe erau absolut fascinate de mărgelele lui Tom – pliul ăla de carne de la gât. El avea un complex – credea că pare gras din cauza lor.

— Ia uite ce gârtiță are tipu' – flopa, plopa, flop.

Văcuțele prostuțe s-au apucat să-l tragă de mărgele și să-l pipăie.

— Frate, parc-ar fi o bucată de cauciuc cu bube pe ea. Mă trec fiorii.

Una dintre ele le-a dat lui Shalom și lui Tom să mănânce ceva, n-am văzut ce – un boț mic, maroniu, semăna cu un nasture rătăcit. L-au înfulecat pe loc. M-am întors iar spre matriarhă, care mi-a aruncat o privire indiferentă.

— De ce stai cu porcii și păsările? m-a întrebat.

— Pentru că sunt prietenii mei.

— Vacile indiene nu se împrietenesc decât unele cu altele. Doar noi, vacile, suntem sfinte, nu putem să ne coborâm la nivelul unor animale de rând ca astea. Purtarea ta amenință întreaga ierarhie a lumii.

Sorbea o chestie viu colorată printr-un pai, dintr-un pahar cu umbreluță, în timp ce o fetiță îi lustruia copitele. Ca alte câteva vaci, purta podoabe lucitoare de metal la gât și era încinsă cu panglici minunate de mătase colorată. Arătau superb, ca niște staruri de cinema. Însă cu toate că matriarha mi-era ca o soră, îmi devenise pe loc antipatică.

— Ba nu-s deloc zeiță, sunt doar un animal ca oricare altul, toate suntem animale, așa cum sunt și porcii, și păsările, cum sunt și oamenii, de altfel.

— Erezie! a exclamat matriarha. (Din cireada de vaci s-au auzit mugete prelungi de consternare.) Ne pui în pericol statutul. Dacă le-arăți oamenilor că suntem animale, o să înceapă să ne trateze ca pe animale și să ne mănânce ca pe animale, așa cum fac în țara aia blestemată a ta.

— Dar nu mi se pare deloc bine, am zis. Nu-i bine și nu-i cinstit deloc.

Am observat atunci că Shalom rânjea ca boul, cu gura până la urechi, holbându-se la muchia propriei copite de parcă era cea mai fascinantă priveliște din lume, în timp ce Tom zburătăcea, rotindu-se ca un *breakdancer*, și își flutura mărgelele prin fața văcuțelor prostuțe.

— Cinstit? a zis matriarha. Uită-te în jur și zi-mi ce ți se pare cinstit aici? Cine ți-a promis așa ceva? Mămica? Parc-ai fi vițică de lapte. Maturizează-te odată, vaco. Ești zeiță, ori te porți pe măsura poziției, ori dispari de lângă noi, restul zeițelor.

— Nu-s zeiță, am spus.

— Ba da, e zeiță, s-a băgat Shalom în vorbă. Glumește doar, se ține de bancuri, așa e ea, glumeață, e așa o zeiță, că nici n-aveți cuvinte.

Și, fără nici o noimă, s-a apucat să cânte cât îl țineau plămânii „The Greatest Love of All“ de Whitney Houston.

Cânta destul de bine pentru un porc, dar tot aiurea era scena.

— Ce-ai pățit? l-am întrebat.

— Ciupercile astea care cresc din balega de vacă – „raiul proștilor“ se cheamă – au un gust excelent, a declarat Tom, apoi s-a apucat dintr-odată să cânte vechiul hit disco „Born to Be Alive“ de Patrick Hernandez.

N-avea deloc voce, nici măcar pentru un curcan. Însă ținea perfect ritmul, bătând din gheară *beat*-ul tipic anilor ’70. Cât a cântat el, văcuțele prostuțe au admirat vrăjite cum îi vibrau mărgelele.

— Ciupercile psihedelice, a spus matriarha, deschid mintea și nu cresc decât în bălegarul nostru – de-asta ni se închină oamenii, printre altele. Le hrănim trupurile cu laptele nostru, cu bălegarul își fertilizează recoltele sau îl ard în foc drept combustibil și își deschid conștiința cu ciupercile noastre.

(M-a sunat editoarea mea să-mi spună că nu prea știe ce să zică de chestia cu drogurile.

— Părinților o să le placă la nebunie, a zis ea, așa o să se simtă tineri și cool, însă o să se cam îngrijoreze că toate animalele astea cuvântătoare le vor iniția copiii în lumea drogurilor.

— Așa cum a fost recrutat prietenul meu Joe, cămiloiul, cu fața lui drăgălașă, ca din desenele-animate ale copilăriei, să facă reclamă la drogul numit tutun? am întrebat-o.

— Of, Elsie, a făcut ea. Mă gândesc că un ditamai animalul ca tine are nevoie de ditamai tribuna ca să-și exprime convingerile. Știi că te iubesc, atâta vreau de la tine, să te întrebi tot timpul: oare studioul o să facă bani din filmul ăsta? Scuze, mă sună altcineva, un cal, nepotul unui anume domn Ed Gangsterul, care a scris o poveste revelatoare, de aventuri extreme, despre mântuirea sufletului. Ne-auzim, iubire.)

— Văd culori, a spus Shalom, culori fără nume.

— Toți suntem la fel, frățiie, a cârâit Tom. Să m-atingă cineva. Nu, nu m-atingeți. Botul sus, vacă de muls, curcanul la microfon, auuuuuuu, păzea, toată lumea, acuma mă iau la pupat!

— Galbastru. Galbastru. Galbastru, a bâiguit Shalom. Galben amestecat cu albastru – tre' să-i găsim un nume. Așa se numește de-acum înainte.

— Zbor iar, a cântat Tom ca un Peter Pan. M-am tripat de m-am rupt, gagico.

— Zi-le porcinei și orătaniei să tacă odată, n-am de gând să le-adresez vreun cuvânt.

— S-o crezi tu c-o să le zic prietenilor mei să tacă.

— Ești hindusă? m-a întrebat ea.

— Nu.

— Musulmană? Zoroastriană? Jainistă? Budistă? Evreică? Sikh? Parsi? Creștină? De altă credință?

— Mi-e totuna.

— Să vezi ce chestie interesantă, a spus Shalom. Eu eram evreu, însă acum tre' să recunosc că sunt hindus. Voi sunteți hinduse, nu? Tocmai m-am convertit. Sunt hindus de mă ia dracu', *Bapu*[2]...

Și-a smuls *yarmulke*-le de pe cap, l-a azvârlit cât colo ca pe un Frisbee și s-a rugat de o vacă să-i împrumute *bindi*[3]-ul ei să și-l pună pe frunte.

— Cine, cine sare cu un *bindi* la băiatu'? Un *bindi* pentru un hindi!

— Eu eram turc pe vremuri, a zis Tom, dar acuma sunt... praf...

Matriarha a dat din cap a dispreț.

— Atunci tu hotărăști, vacă americană. Ce ești, zeiță sau animal? Gândește-te bine înainte să deschizi botul, căci, dacă nu ne convine răspunsul, o să te alungăm dintre noi.

— Sunt vacă, am zis.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, a insistat matriarha. Alege. Te-am întrebat dacă ești zeiță sau animal.

— Sunt și una, și alta, am spus.

— Alege una din două, a zis. Alege una sau nimic.

— Sunt animal, am răspuns. Nici mai mult, nici mai puțin.

— Băi, îmi tăiați tot filmu' cu vibrațiile voastre negative. Luați de-aici o ciupercă, ceva, a gâlgâit Tom.

— Galbastru, a bâiguit Shalom.

— Sunt. Animal, am repetat sus și tare.

1. Joc de cuvinte bazat pe omofonia cu *cow patty* – balegă de vacă (engl.).
2. Tată (hindi).
3. Benghi, de obicei de culoare roșie, purtat de femeile hinduse pe frunte, între sprâncene, simbol al chakrei *ajna*, locașul „înțelepciunii ascunse".

47
Întoarcerea acasă

Lui Shalom și lui Tom le-a luat vreo douăspe ore să coboare din raiul proștilor. Însă asta-i situația – nu poți să umbli tot timpul tripat. După ce plutești, mai tre' să și cobori cu picioarele pe pământ. Visasem mult și bine la India, așa-i. Dar nu m-am supărat că India nu s-a dovedit a fi ca în visurile mele. Dacă nu mi-aș fi închipuit-o, n-aș mai fi ajuns nicăieri, n-aș mai fi trăit nici o aventură. Așa că, până la urmă, nu contează dacă visurile se împlinesc sau nu, contează să visezi la ceva, să faci primul pas.

Mi-am dictat memoriile într-un loc secret (Jamaica) și o să iau avionul până acasă, în Statele Unite, ca să fiu acolo în ziua când îmi apare cartea. Ne întoarcem toți acasă cu avionul.

Tom o să încerce să se facă pilot de avion și să obțină o grațiere de la președintele Obama pentru Ziua Recunoștinței. S-a apucat și să facă lobby pentru înlocuirea curcanului cu varianta din tofu la masa de sărbători. Slabe șanse, însă măcar o are pe Michelle ca aliată.

Shalom și Joe au fost nominalizați la Premiul Nobel pentru Pace în cinstea eforturilor de reconciliere din Orientul Mijlociu

și au mari șanse să câștige. Însă Shalom s-ar putea să fie silit să stea câteva săptămâni la dezintoxicare ca să se lase de pasiunea nou-descoperită pentru drogurile psihedelice.

Iar eu? Eu vreau ca America să afle de călătoria mea. Vreau ca voi toți, băieți și fete, bărbați și femei, faună și păsăret, să înțelegeți ce am înțeles și eu – că nu-i bine nici să fii urât, nici să fii venerat. Nu suntem zei și zeițe, dar nici diavoli și bestii. Știu că natura e sângeroasă și nu-i port pică lui Lupsheim că a încercat să ne mănânce – așa e firea lui, așa supraviețuiește. Și știu că viața pe care a ales-o Mallory poate fi plină de demnitate și sfințenie, că poți să trăiești ani buni la fermă, să faci un copil și să fii sacrificată pentru consum. Toată povestea asta are o frumusețe circulară. Eu, una, sunt vegetariană, ca toate vacile, însă nu sunt naivă să-i cer tigrului să renunțe la carne și să mănânce germeni de fasole verde. Toți suntem animale și avem locul nostru în sânul Mamei Naturi. Doar omul s-a rupt de marele lanț al ființei și de restul animalelor, ceea ce cred că i-a dăunat grav și i-a adus nefericire, atât lui, cât și nouă.

Nu mai pot să urmez turma. Vreau să mă citească cireada.

48

Ce urmează, vacă breazăă?

Iată religia mea – cu toții suntem animale, animale desăvârșite, create după infinita imagine și imaginație a naturii. Viața noastră nu e scutită de durere, luptă și suferință, însă poate fi și plină de demnitate și respect reciproc. Nu știu ce m-așteaptă după ce o să aterizeze Tom frumos și lin pe Aeroportul JFK. Oare o să fiu întâmpinată ca o eroină? O să devin autoare de bestseller? O să ajung la Hollywood? La abator? Ciudat, însă după tot ce mi s-a întâmplat, încă mă gândesc la Mallory, mă gândesc că poate vreau și eu să fac un vițel. Câțiva ani la păscut cu vreo doi copii lângă mine mi se pare o viață de vis. Dar nu pot. Cel puțin nu acum. Am primit sarcina să spun o poveste, e responsabilitatea mea. N-aș putea să trăiesc dacă nu mă achit de ea.

Din clipă-n clipă, o să aterizez la sol ca să-mi fac cunoscut mesajul. Uitați-vă în sus pe cer. Oare-i o pasăre, un avion? Nu, sunt trei rebeli rataț, o vacă, un porc și un curcan, venim la voi. Vrem să vă transmitem ceva:

Tu, eu, animalele sălbatice, animalele ce-ți stau la picioare, animalele din farfurie, omul de lângă tine…

Cu toții suntem unul și același lucru
Cu toții suntem vaci sfinte
Muuu

DE E. BOVARY, AȘA CUM I-A COMUUUNICAT

LUI D. DUCHOVNY (SCRIITAUR)

FEBRUARIE, 2015

Nota scriitaurului

Mi s-a adus la cunoștință că unele aspecte ale poveștii lui Elsie sunt neverosimile: faptul că eroii noștri reușesc să treacă drept oameni în călătoria lor prin lume; că Shalom găsește un *mohel* dispus să-și facă numărul pe un porc; că Elsie e vacă de lapte înainte să devină mamă; și, cel mai dubios, că toate cele trei curse intercontinentale n-au avut nici o întârziere. O cunosc foarte bine pe Elsie, poate că tinde s-o mai înflorească ici-colo, ca orice bun povestitor, poate că mai toarnă și ea gogoși, ca orice mare povestitor. La școală am învățat să „mă încred în poveste, nu în povestitor“, așa că te rog și pe tine, dragă cititorule, să te arăți la fel de generos cu prietenii noștri de regn animal.

Încrede-te în poveste, nu în povestitaur.

DAVID DUCHOVNY

Mulțumiri

Aș vrea să-i mulțumesc lui Eleanor Chai că a considerat povestea demnă de publicare și lui Jonathan Galassi că a citit-o, a crezut în ea și m-a ajutat să-i dau formă. Mirandei Popkey îi mulțumesc pentru că a reușit să pună sute de întrebări fără să devină obositoare. Îi mulțumesc Mariei Dibattista de la Princeton. Le mulțumesc companiilor Disney și Pixar că au refuzat să ecranizeze povestea sub formă de desen animat și m-au obligat astfel să o aștern pe hârtie ca un băiat mare. Chiar dacă mi-a luat mulți ani. Îi mulțumesc câinelui meu, Blue, pentru că e cel mai tare câine din lume. Și le mulțumesc copiilor mei – publicul la care mă gândesc tot timpul. Mereu scriu pentru ei, așa cum au fost, sunt și vor fi în viitor.